

Inarin kunta

Talousarvio vuodelle 2019 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2019 – 2021

Valtuuston 13.12.2018 hyväksymä § 67
Dno 291/02.02.00.00/2018

Sisällys

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TALOUSARVION RAKENNE.....	5
2.1 Talousarvion suunnitelmaperusteet	5
2.1.1 Talousarvion laadinnan lähtökohdat	5
2.1.2 Kuntastrategia.....	6
2.1.3 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	8
2.1.4 Konserniohjaus.....	8
2.1.5 Kunnan yhteisöjen erityistavoitteet vuosina 2019 – 2021	10
2.2 Yleinen taloudellinen kehitys	12
2.2.1 Kuntatalous	13
2.2.2 Toimintaympäristön kehitys	14
2.2.3 Työvoima, työllisyys.....	15
2.2.4 Väestörakenteen kehitys.....	17
2.3 Talousarvion sitovuus	17
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	20
3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)	22
3.2 Kunnanhallitus.....	23
3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	26
3.4 Eläkemenot.....	27
3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta	29
3.5.1 Avohoito	31
3.5.2 Laitoshoito ja asumispalvelut.....	33
3.5.3 Lääkäritoiminta.....	34
3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva.....	36
3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi	40
3.6 Erikoissairaanhoito	42
3.7 Sivistyslautakunta.....	44
3.7.1 Varhaiskasvatus	46
3.7.2 Esi- ja perustusopetus	49
3.7.3 Lukiokoulutus	51

3.7.4 Vapaa-aikapalvelut.....	53
3.7.4.1 Kansalaisopisto	53
3.7.4.2 Kirjasto	54
3.7.4.4 Liikunta	57
3.7.4.5 Nuoriso	59
3.8 Tekninen lautakunta	61
3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu	64
3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen.....	66
3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta.....	68
3.8.4 Pelastuslaitos.....	70
3.9 Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosa	70
3.9.1 Kalatalouden kehittämisrahasto.....	71
3.9.2 Ruokapalvelu liikelaitos.....	76
3.9.3 Tilapalvelu liikelaitos.....	81
3.9.4 Elinvoimalautakunta/Nordica	85
3.9.5 Saariselän kehittämisrahasto.....	87
4. TULOSLASKELMAOSA	91
4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit.....	91
4.2 Valtionosuudet	92
4.3 Poistot.....	92
5. INVESTOINTIOSA.....	94
6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA.....	97
7. HENKILÖSTÖOHJELMA.....	112

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Inarissa vuosi 2019 otetaan vastaan positiivisin mielin. Taloussuunnittelu ympäristö on vakautunut hieman, vaikka euroalueella turbulenssia on edelleen odotettavissa. Paikallisesti rakentaminen ja erityisesti myös asuntorakentaminen kunnassa lähti tavoitteiden mukaisesti liikkeelle vuonna 2018, mikä tukee Inarin kasvua tulevaisuudessa merkittävästi. Vuonna 2018 työllisyys- ja talouskehitys on ollut valtakunnallisesti hyvällä uralla, mikä näkyy myös Inarissa. Kunnan työttömyysaste oli syyskuussa 2018 11,0 % (syyskuu 2017, 13,4 %).

Taloussuunnittelun lähtökohtana on ollut kuluvan vuoden toteutuma-arvio ja/tai tilinpäätös 2017, lisättynä indeksikorotuksilla palkoissa v. 2019 2,6 % ja hankinnoissa 1,4 % (vastaavat korotukset v.2020 2,2 % ja 1,7 %; 2021 2,3 % ja 1,8 %) ja ko. vuosina tiedossa olevilla toiminnallisilla muutoksilla.

Kunnan verotuloihin ennustetaan hyvää kasvua vuodelle 2019, Kuntaliiton toteumaennusteen ollessa n. 28,54 Me (2018 vuoden ennuste marraskuu 2018, 27,8 Me), mutta myös epävarmuustekijöitä on ilmassa entiseen tapaan liittyen valtionosuuksien leikkauksiin. Ennustettu leikkaus Inarin kohdalla vuodelle 2019 on hieman alle 300 tuhatta euroa.

Paikallinen haaste on edelleen kuntakonsernin kiinteistökannan uudistaminen ja korjaaminen, mikä edellyttää myös taloudenpidollista varovaisuutta. Vuosi 2019 tulee kuitenkin olemaan voimakkaiden investointien (netto yli 4Me) vuosi, minkä jälkeen on tarkoitus palata maltillisemmalle tasolle. Mikäli verotulot eivät kehity ennusteiden mukaisesti, tarpeita korjausliikkeisiin saattaa nousta esiin myös kesken vuotta.

Vuoden 2019 talousarvio on pyritty rakentamaan hieman ylijäämäiseksi. Suunnitteluvuosina tavoite on pyrkiä myös selkeästi ylijäämäisiin tuloksiin ja luoda rakenteellisesti edellytykset Ivalon koulukampushankkeen toteuttamiselle. Tavoitteena on kyetä ylläpitämään hanketta ilman veronkorotusta. Varovaisuutta tarvitaan myös, mikäli uusia kiinteistöhaasteita ilmenee. Uusien hankkeiden toteuttaminen edellyttää merkittävästi ylijäämäistä käyttötaloutta ja siten myös kunnan palvelurakenteen ja toiminnan jatkuvaa tarkastelua. Uudet toimitilat vaativat menokuria ja asennoitumista toiminnan tehostamiseen.

Vuoden 2018 tapaan vuoden 2019 suunnittelua värittää luonnollisesti myös maakunta- ja soteuudistuksen sekä Pohjois-Lapin maakuntakaavan valmistelu. Sote- ja maakuntauudistuksen aikataulun venyessä epävarmuus on lisääntynyt merkittävästi. Mikäli uudistus ei etene aikataulussaan, Inarin kunnan tulee varautua myös tekemään omia ratkaisujaan. Sote-kulut ovat myös Inarissa voimakkaassa kasvussa, joskin erikoissairaanhoidon kulukehitys on ollut hyvää ja ylitykset on voitu kattaa sisäisillä määrärahasiirroilla. Kuntakenttään suhteutettuna Inarin tilanne on kuitenkin varsin vahva ja edellytykset hyvät. Haasteena on sisäisesti kuitenkin edelleen yhtiörakenteen kehittäminen ja konsernin ohjauksen parantaminen. Tätä työtä on aloitettu vuonna 2018 ja työ jatkuu vuonna 2019. Investointitarpeet ovat konsernitasolla edelleen merkittäviä. Konsernilainakanta oli vuoden 2017 tilinpäätöksessä edelleen korkeahko 6 328 €/asukas, mutta huomioitavaa on edelleen myös konsernin hyvä tuloksentekokyky ja kertynyt ylijäämä (23,37Me, 3400 €/asukas).

Aluetalouden näkökulmasta kunnan kasvun edellytykset paranevat selkeästi vuonna 2019 uusien asuntojen valmistumisen myötä. Tämä tukee elinkeinoelämän sekä väestömäärän kasvua. Pisteittäistä asuntopulaa tu-

lee kuitenkin edelleen esiintymään ja pyrkimys asuntojen lisärakentamisen edistämiseksi mm. Inarissa ja Saariselällä jatkuu edelleen vuonna 2019.

Kunnan ohjauksessa keskeinen kuntastrategia tulee olemaan myös vuonna 2019 päivityksen tarpeessa. Vuoden 2018 aikana on alettu laatia kuntastrategian kovaa ydintä, elinvoimaohjelmaa. Työ strategisen ohjauksen parantamiseksi jatkuu vuonna 2019 ja se ulotetaan koskemaan myös koko kuntakonsernia.

Toni K. Laine
kunnanjohtaja

2. TALOUSARVION RAKENNE

2.1 Talousarvion suunnitelmaperusteet

Talouden suunnittelun lähtökohtana on kuntastrategia, kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoidut talouden kehitysnäkymät, väestöennusteet sekä muut toimintaympäristön mahdolliset muutokset. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelman ja rahoituksen näkökulmista. Talousarviossa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen niin, että kunnan talouden tasapaino voidaan säilyttää tai saavuttaa suunnittelukauden aikana. Talousarvion laadinnassa huomioidaan kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet sekä toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvion käyttötalousosa on jaettu budjetti- ja kohderahoitteisiin tehtäviin. Budjettirahoitteiset tehtävät ovat rahoitettu ensisijaisesti verorahoituksella eli verotuloilla ja valtionosuuksilla. Kohderahoitteiset tehtävät rahoitetaan pääasiassa tulorahoituksella.

Kuntalain uudistuksen myötä tulee talousarviossa tarkemmin huomioida kuntakonsernin ja kuntastrategian näkökulmaa.

2.1.1 Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kunnanhallitus antoi kokouksessaan 2.7.2018 vuoden 2019 talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2019 – 2021 laadintaohjeet, joiden mukaan taloussuunnittelun lähtökohtana ovat 19 %:n tuloveroprosentti sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Kunnanhallitus päätti, että taloussuunnittelukehys vuodelle 2019 on kuluvan vuoden toteutuma-arviot, lisättynä indeksikorotukset palkkoihin ja hankintoihin sekä erikseen perustellut toiminnalliset muutokset.

Taloussuunnittelun lähtökohtana tulee olla talouden tasapaino. Lisäksi tavoitteena tulee olla kantokykyinen talous, joka pystyy kantamaan palvelukiinteistöjen investointikuorman (mm. koulut, päiväkodit) lähitulevaisuudessa. Suunnittelun alkuvaiheissa tilikaudet jäivät siinä määrin ylijäämäisiksi, että se olisi voinut antaa mahdollisuuden pohtia jopa tuloveroprosentin hienoista alentamista. Suunnittelun edetessä talousarvioraamiin tehtiin tarkennuksia, minkä seurauksena oli menojen nousu. Tarkennusten yhteisvaikutusten vuoksi suunnittelua jatkettiin ainoastaan nykyisen, voimassa olevan 19 tuloveroprosentin pohjalta. Verotulojen ja valtionosuuksien kohdalla on suunnittelussa käytetty Suomen Kuntaliiton ennusteita.

Vuoden 2019 tilikauden tulos tällä hetkellä koko kunnan osalta on vain hieman ylijäämäinen, n. 0,1 milj. euroa. Kuluvan vuoden talousarviossa tilikausien tulokset sekä peruskunnassa, että koko kunnassa on arvioitu alijäämäisiksi. Syyskuun talousarviototeutuman perusteella tulokset ovat kuitenkin jäämässä ylijäämäisiksi mm. suotuisan tuloverokertymän ansiosta.

Mahdollisen, vuoden 2021 toteutettavan sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia ei Kuntaliiton suositusten mukaan ole huomioitu suunnittelussa. Valtuustolle esiteltiin 4.10.2018 talousarvion suunnittelutilannetta, minkä jälkeen valtuusto kävi lähetekeskustelun.

2.1.2 Kuntastrategia

Valtuuston tulee hyväksyä valtuustokaudeksi tai sitä lyhyemmäksi ajanjaksoksi kuntastrategian ja palvelusuunnitelman, jotka ovat talousarvion ja – suunnitelman laadinnan keskeisiä perusteita. Kuntastrategia näyttää tulevan kehityksen päälinjat. Strategiassa esitetään kunnan visio, arvot, strategiset päämäärät ja näkökulmat, kriittiset menestystekijät ja toimintaympäristön haasteet.

Valtuuston 12.9.2016 hyväksymässä kuntastrategiassa Inarin kunnan visio esittäytyy siten, että Inari on hyvä, turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja elää. Inarilaisuudesta tulee yhteinen voimavara ja inarilaisia yhdistää eniten ja monipuolisimmin luonto. Positiivinen inarilaisuus hyödyttää kaikkia kuntalaisia sekä tunnetasolla, että konkreettisesti. Inarilaiset ihmiset ja yritykset arvostavat kuntaa, luottavat sen toimintaan ja voivat olla kunnastaan jopa ylpeitä.

Hallitut investoinnit, osaaminen ja koulutus sekä asuminen ja työpaikat ovat Inarin kunnan menestyksen mittaukselle olennaiset asiat. Menestys edellyttää kehittymistä. Kuntastrategiassa Inarin kehittyminen perustuu neljän elementin toteutumiseen: Innovatiivisuuteen, aktiivisuuteen, yhteistyöhön ja kansainvälisyyteen.

Kuntastrategiaa tullaan täydentämään vuoden 2019 aikana.

Inari 2020 – kuntastrategian peruselementit

Inarin visio eli tahtotilamme

- Inari on kuntalaisten mielestä hyvä, turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja elää.
- Inarilaisuudesta tulee yhteinen voimavara – ja inarilaisia yhdistää eniten ja monipuolisimmin luonto.
- Positiivinen inarilaisuus hyödyttää kaikkia kuntalaisia sekä tunnetasolla että konkreettisesti.
- Inarilaiset ihmiset ja yritykset arvostavat kuntaa, luottavat sen toimintaan ja voivat olla kunnastaan jopa ylpeitä.

Näillä varmistamme olevamme oikeassa suunnassa

- Asuntoja ja työpaikkoja on riittävästi ja niiden saatavuus sekä kattavuus ovat tasapainossa.
- Kunnan investoinnit ovat hallittuja, pysyvät aikataulussa ja saavuttavat niille asetetut tavoitteet.
- Kuntaorganisaation ja kunnan henkilöstön ammattitaito on kiitettävällä tasolla ja sitä kehitetään jatkuvasti.

Näin menestymme

Menestys edellyttää kehittymistä.

Inarin kehittyminen perustuu neljän elementin toteutumiseen:

Innovatiivisuus – aktiivisuus – yhteistyö – kansainvälisyys

- Ylläpidämme ja tuemme innovatiivisuutta kaikessa toiminnassamme.
- Kartoitamme uusia mahdollisuuksia aktiivisesti, kattavasti ja ennakkoluulottomasti.
- Pyrimme rakentamaan, kaikkia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön ja etsimme sellaiselle myös uusia mahdollisuuksia.
- Ajattelemme, suunnittelemme ja toimimme kansainvälisesti.

Näin toimimme

Luotettavuus:

- *Kunta pitää sen minkä lupaa*
- *Teemme työtämme huolellisesti, konkreettisesti ja realistisesti*
- *Toimimme avoimesti ja rehellisesti*

Kuntalaisten edunvalvonta

- *Kunnalla on aito kiinnostus ja kyky ymmärtää kuntalaisten tarpeita*
- *Kohtelemme kuntalaisia tasapuolisesti ja kunnioitamme monimuotoisuutta*
- *Tuntemme vastuumme kunnan ja kuntalaisten edustajana paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti*

Inarin arvolupaus

Inarin kunta lupaa kuntalaisilleen ja kaikille sidosryhmilleen, että se kaikessa toiminnassaan **kehittyy jatkuvasti, on kuntalaisten luottamuksen arvoinen ja ajaa kuntalaisten etuja** – demokratiaa kunnioittaen ja sitä toteuttaen.

Inarin ainutlaatuisuus

Inari on voimakas luonnostaan.

Luonto kaikessa monipuolisuudessaan ja kauneudessaan on inarilaisille valtava voimavara ja henkisen hyvinvoinnin lähde, josta kunta osaltaan pitää hyvää huolta.

Elämänlaatu on Inarissa hyvää.

Kuntamme on viihtyisä, turvallinen ja palvelutasoltaan toimiva niin kuntalaisille kuin täällä vierailevillekin.

Inari on sijaintinsa myötä luontaisesti kansainvälisesti kiinnostava.

Kontaktimme naapurimaihin ovat hyvät ja niitä ylläpidetään aktiivisesti. Sijaintimme mahdollistaa myös elinkeinoelämän ja erikoisosaamisen kehittämisen kunnassa omia vahvuuksiamme hyödyntäen.

Kunnan perustehtävänä on demokraattisesti ja tarkoituksenmukaisesti turvata hyvinvointi, kestävä kehitys ja paikallinen identiteetti. Kunnan taloutta hoidetaan huolellisesti ja kunnan maankäyttöä ohjaavat ennen kaikkea yhteensovittavuuden ja tarkoituksenmukaisuuden periaatteet.

2.1.3 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta on kunnan toiminnan omaa valvontaa. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää Inarin kunnan ja tytäryhteisöjen toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan tavoitteena on myös erehdysten, virheiden sekä väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja toteaminen sekä kunnan varojen huolellisen hoidon turvaaminen. Jatkuvalla valvonnalla pyritään varmistamaan muun muassa talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä johdolle oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (Kuntal 123 §). Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus puolestaan hyväksyy ohjeet ja vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on valtuusto hyväksynyt 26.9.2017 (§ 58) ja uudistetut sisäisen valvonnan ohjeet on kunnanhallitus hyväksynyt 4.9.2017 (§ 301). Ohjeet ovat tulleet voimaan 26.9.2017.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteet suunnittelukaudella

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee seurata jatkuvasti tunnistamalla mahdolliset riskit. Johdon ja esimiesten tulee varmistua valvonnan toimivuudesta ja riittävydestä osana päivittäistä johtamista.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön tulosalueellaan sekä säännöllisestä raportoinnista kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Raportointi tulee tehdä vuosittain – viimeistään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Nopeita toimenpiteitä vaativat asiat raportoidaan välittömästi kunnan johdolle. (Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, kohta 3.4.)

2.1.4 Konserniohjaus

Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntakonsernin taloutta tulee suunnitella ja hoitaa kestävästi ja kokonaisvaltaisesti. Tätä varten tytäryhteisöjen tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tieto- ja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohton tarkemmin määrittelemällä tavalla. Inarin kunnan omistajapolitiikan pitkän aikavälin tarkastelu ja kytkeytyminen kuntakonserniin hoidetaan tavoitteenasetteluna talousarvio- ja toimintasuunnitelmassa tuleville suunnitteluvuosille. Suunnitelmassa asetetut tavoitteet kunnanhallitus toimeenpanee antaessaan toimivaltuudet yhtiökokousedustajalle vuosittaiseen yhtiökokoukseen.

Kuntalain mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä.

Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Kuntalain säännökset terävöittävät kunnan toiminnan strategista johtamista, omistajaohjausta sekä riskienhallinnan ja arvioinnin merkitystä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohtosta tulivat voimaan 1.6.2017.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Valtuuston tulee asettaa määräysvallassa oleville yhteisöilleen (yhtiöt, säätiöt) toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Inarin kunnan konserniohjeet, sisältäen edellä esitetyt seikat, on uudistettu ja ne ovat tulleet voimaan 26.4.2018.

Valtuusto määrittelee määräysvallassaan oleville yhteisöille (yhtiöt, säätiöt) seuraavat sitovat tavoitteet ja toimintaperiaatteet:

1. Inarin kunnan omistamien yhteisöjen toiminnan tulee olla vakiintuneessa vaiheessa kannattavaa, mikä merkitsee tehokasta ja kilpailukykyistä toimintaa.
2. Toimiva johto ja lakien mukaiset toimielimet vastaavat yhteisöjen tuloksesta sekä tekevät toimintaa koskevat päätökset.
3. Konserniyhteisöjen henkilöstöpolitiikassa tulee noudattaa 1.1.2015 voimaantulleita (muutoksia 6.7.2015 ja 5.10.2015) Inarin kuntakonsernin henkilöstöperiaatteita ja -ohjeita.
4. Konserniyhteisöjen varsinaiseen toimintaan kuulumattomat (yhtiöjärjestyksen toimialan ylittävät) tai siihen vain epäsuorasti liittyvät toimenpiteet ja investoinnit sekä niiden rahoitus eivät ole mahdollisia.
5. Konserniyhteisöjen tulee toimia vastuullisesti niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisestikin ja vastata näiltä osin paikallisesti asiakkaiden ja kuntalaisten vaatimuksiin, erityisesti kannattavuutensa, tuottavuutensa ja kilpailukykyensä aktiivisella tiedottamisella perustellen.
6. Lähtökohtana on, että konserniyhtiöihin sidotulle kunnan omaisuudelle saadaan kohtuullinen tuotto, joka otetaan huomioon osinkotavoitetta määriteltäessä.

Toiminta- ja yhtiörakenteita tullaan tarkastelemaan suunnittelukauden aikana johtuen sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista.

2.1.5 Kunnan yhteisöjen erityistavoitteet vuosina 2019 – 2021

Konsernijaosto tarkastelee tytäryhtiöiden tavoitteet talven 2018 - 2019 aikana.

Inergia Oy (konserni)

1. Inergia – konsernin tavoitteena on 17 %:n liikevoitto ja tuloutus 60 % (noin 800 000 €) tilikauden tuloksesta.
2. Lämmön, sähkön ja veden hintataso pidetään mahdollisimman alhaisena tulostavoitteesta tinkimättä.

Omistajatavoitteet:

-yhtiön tuloutuksen taso omistajalle on vuosittain noin miljoona euroa

-yhtiölle asetetaan ympäristötavoite saattaa Kirakan vesivoimalaitoksen kalaporras toimivaksi

-yhtiön ja sen tytäryhtiöiden sähkön siirron, veden ja lämmön hintataso pysyy pääsääntöisesti kohtuullisella valtakunnallisella keskitasolla.

Kalotin oppimiskeskus -säätio

1. Säätio jatkaa omistamansa Kalottikeskus-kiinteistönsä myyntiä

Nuoris- ja luontomatkailukeskus Inari Oy

1. Yhtiö kehittää nuorisomatkailuun liittyvää perusliiketoiminnan kannattavuutta 20 000,00 € vuodessa parantaen.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, johon liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2019 – 2020, joka on kokonaiskustannuksiltaan n. 500 000,00 – 600 000,00 €. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, jolloin omarahoitusosuudeksi jää 150 000,00 – 180 000,00 €. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan pääomalainalla tai kunnan lainatakauksella. Ensimmäisessä vaiheessa suoritetaan päärakennuksen perusteellinen kuntokartoitus, jonka perusteella korjaustarve budjetoidaan tarkemmin.
3. Yhtiö kartoittaa mahdollisuutta rakennuttaa lisäkapasiteettia mökkimajoitukseen vuosien 2019 – 2020. Investoinnin arvo on n. 300 000,00 €. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus sekä kunnan lainatakaus omarahoitusosuudelle.
4. Yhtiö osallistuu aktiivisesti Inarin kunnan, Lapin alueen, Suomen ja EU- alueen nuorisotyön ja -matkailun kehittämiseen.
5. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkailu ja luontoliikuntapalvelut.

Omistajatavoitteet:

- yhtiön talous on ylijäämäinen ja mahdollistaa nuorisokeskustoiminnan kehittämisen Inarissa
- yhtiö toimii aktiivisesti osana kunnan työllistämistoimintaa
- yhtiön tilat ovat kohtuulliseen hintaan kunnan ja muiden toimijoiden käytössä
- yhtiö toimii Inarin nuorisotyön tukena.

Inarin Kiinteistöt Oy (konserni)

1. Inarin Kiinteistöt Oy osallistuu omalta osaltaan ja yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin.
2. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin kiinteistönhuollosta ja laitoshuollosta kunkin yksikön kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisessa laajuudessa.
3. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluita tarvittaessa ja erikseen niin sovittaessa.
4. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla peruskorjauksilla taloudelliset resurssit huomioiden.
5. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitusosuudesta yhdessä emoyhtiön kanssa. Omarahoitusosuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 0,50 €/m²/kk.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta hankekohdaisesti emoyhtiön kanssa sovitulla tavalla.
7. Inarin Kiinteistöt Oy pyrkii myymään As Oy Inarin Vuopajanrannan ja As Oy Inarin Rajanraidon osakkeet markkinahintaan vuoden 2019 aikana. Em. osakkeiden myynnistä saaduilla tuotoilla rahoitetaan Inarin Vuokra-asunnot Oy:n uudisrakennus- ja peruskorjausinvestointien omarahoitusosuutta.
8. Keskinäinen KOy Sevettijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveysasematoiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.

Kiinteistökehitys InLike Oy (konserni)

1. Kiinteistökehitys InLike Oy kehittää aktiivisesti omia toimitilapalveluitaan ja reagoi nopeasti muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin.
2. Kiinteistökehitys InLike Oy pyrkii toiminnallaan mahdollistamaan erilaisten toimitilapalveluiden kehittämistä kunnassa ja auttaa sopivien toimitilojen löytämisessä.
3. Kiinteistökehitys InLike Oy jatkaa yhtiön kannattavuuden parantamista erikseen määriteltyjen kiinteistöjen realisoinnilla sekä jatkuvalla toiminnan tarkastelulla.

MedInari Oy

1. Yhteistyön vahvistaminen paikallisen terveyskeskuksen ja LSHP:n kanssa.
2. Etäpoliklinikkatoiminnan kehittäminen paikallisesti.
3. MedInari Oy:n tarjoamien yksityisten sairaanhoitopalveluiden kehittäminen.
4. Toiminnan kehittäminen Saariselällä.

Inarin paikallisradioyhdistys ry

1. Toiminnan tunnettavuuden lisääminen.
 2. Radiomainonnan lisääminen.
- Investoinnit: Kevyen kaluston uusiminen (zoom-nauhurit).

Saariselän Siula Oy

Saariselän Siulan tilannetta selvitetään tällä hetkellä. Kunta pyrkii hankkimaan haltuunsa koko yhtiön osakekannan vuosien 2018 – 2019 aikana.

Valtuuston 14.11.2013 tekemän päätöksen mukaisesti Saariselän Siula Oy:n osakkeet myydään.

Saariselkä Oy

Saariselkä Oy:n tilannetta ja kiinteistöomistuksen selvitystyötä jatketaan vuoden 2019 aikana.

2.2 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön talouskatsaus syyskuulta 2018 ennustaa edelleen Suomen suhdannenousun jatkuvan vielä vuonna 2018 ja BKT:n ennustetaan kasvavan 3,0 prosenttia. Työllisyyden kasvu, ansioiden nousu ja vaimeana pysyvä inflaatio pitävät yllä ostovoimaa. Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu kuitenkin hidastuu, kun inflaatio kiihtyy. Tästä syystä myös yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu vuonna 2019. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen talouden kasvu hidastuu keskimäärin 1,5 prosentin vuosikasvuun tulevana vuosina. Keskipitkällä aikavälillä, vuosina 2020 – 2022, talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvun tasolle eli keskimäärin yhteen prosenttiin. Keskipitkälle aikavälille odotettu kasvu on hidasta, mikä johtuu muun muassa työpanoksen supistumisesta työikäisen väestön määrän laskiessa ja muista talouden rakenteellisista tekijöistä.

Katsauksen mukaan vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Yksityisten investointien kasvu jatkuu, mutta aiempaa hitaampana. Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu edelleen, vaikka ansiotason nousu kiihtyy. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalityulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vienti kasvaa vientikysynnän mukaan, mutta kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi.

Suomen Pankin kesällä 2018 (19.6.2018) julkaistun tiedotteen mukaan Suomen lähivuosien talouskehitys saattaa jäädä ennustettua vaimeammaksi, mikäli ulkomaisen kysynnän kasvu hidastuu. Toisaalta, jos vientinäköymät eivät heikkene, talouskasvu voi olla jopa ennustettua vahvempaa.

Talouden kasvu parantaa työllisyyttä. Valtiovarainministeriön katsauksen mukaan työttömyys on vuoden 2018 alkupuolella laskenut nopeasti koko maassa ja kaikissa ikäryhmissä. Ennuste vuoden 2018 työttömyysasteeksi on 7,4 prosenttia. Suotuisa kehitys jatkuu edelleen ja työttömyys vähenee tasaisesti, ainakin vuoteen 2020 saakka. Vuonna 2020 työttömyysasteen ennustetaan olevan 6,6 prosenttia.

Ensi vuosikymmenellä suurin julkisten menojen kasvupaine kohdistuu hoito- ja hoivamenoihin väestön ikääntyessä.

2.2.1 Kuntatalous

Valtiovarainministeriön syksyn 2018 taloudellisen katsauksen mukaan paikallishallinnon taloudellinen tilanne on kohentunut merkittävästi viime vuosina. Alijäämä pienenee hiljalleen vuosina 2019 – 2022. Vuonna 2019 menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja lomarahaleikkauksen päättyminen. Paikallishallinnon tulot kasvavat kuitenkin menoja nopeammin, kun verotulojen kasvu piristyy vuonna 2019. Valtionavut laskevat kuluvasta vuodesta, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Tarkistus vuoden 2016 toteutuneiden kustannusten perusteella vähentää kuntien peruspalvelujen valtionosuutta yli 200 miljoonalla eurolla. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotusta myöskään vuonna 2019.

Inarin koko kunnan ulkoiset (sisäiset ostot ja myynnit eliminoitu) toimintakulut ovat ensi vuonna n. 58,9 milj., euroa, joten toimintakulut kasvavat 2 % kuluvaan vuoteen verrattuna. Toimintatuottoja ensi vuonna on arvioitu kertyvän n. 8,3 milj. euroa, missä on vähennystä 10 % kuluvaan vuoteen verrattuna. Tulojen vähentymisen syynä on Saariselän kehittämisrahaston tulojen kehittymisen tällä hetkellä arvioitu huomattava vähentyminen. Yksi Saariselän kehittämisrahaston tulojen vähentymiseen vaikuttava tekijä on Kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen maankäyttösopimuksen päättyminen v. 2018 loppuun mennessä. Sopimukseen liittyvät vuotuiset tulot ovat olleet n. 0,4 milj. euroa. Myös elinvoimalautakunnan myyntituottojen arvioidaan jäävän n. 16 % pienemmäksi kuin kuluvalle vuodelle on arvioitu. Menojen ja tulojen erotus eli toimintakate v. 2019 on n. -50,6 milj. euroa, mikä on n. 2 milj. euroa enemmän kuin kuluvalle vuodelle on arvioitu.

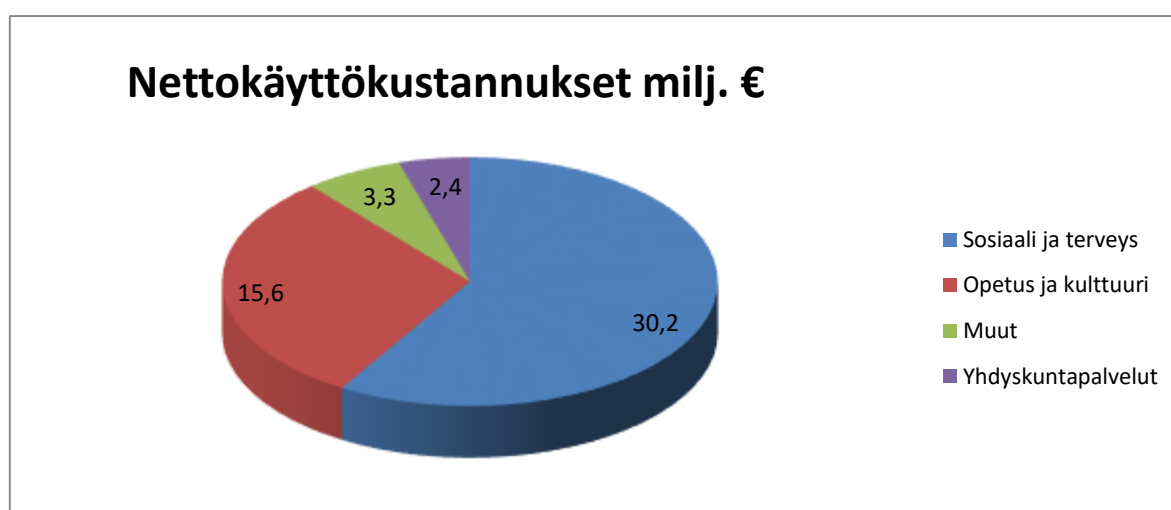
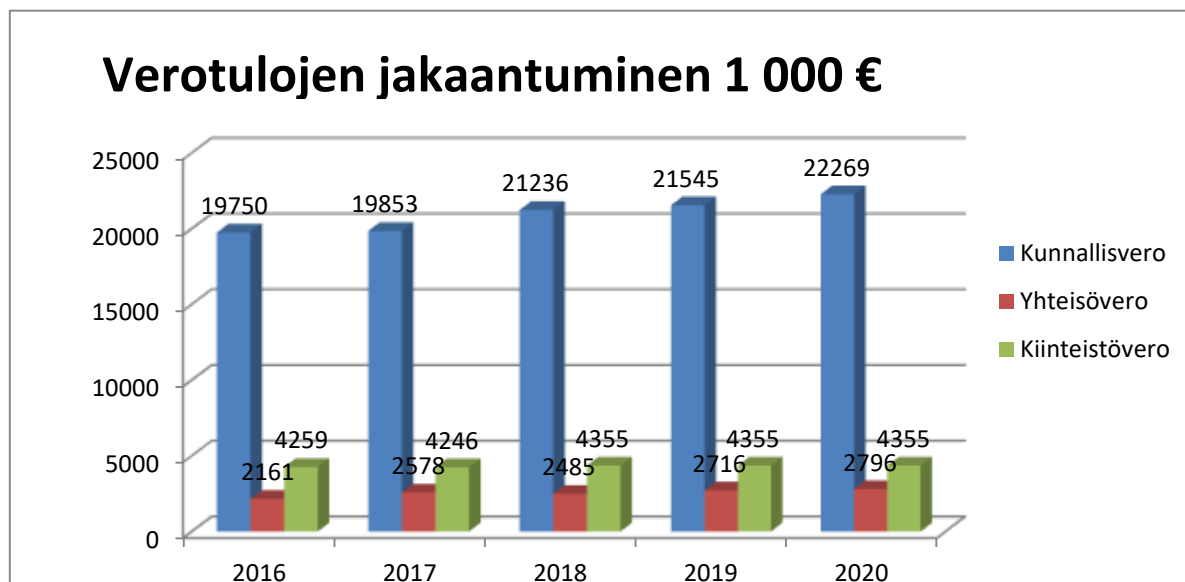
Kunnan verotuloennusteena on suunnittelussa käytetty Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon ennustetta (syyskuu 2018), jossa nyt verotulokertymä arvioidaan kuluvan vuoden tasosta nousevan 1,9 %. Kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna kasvua on 7,8 %. Kuluvan vuoden verokertymä tulee kuitenkin olemaan suurempi kuin talousarviossa oli arvioitu.

Valtionosuuksia on arvioitu Kuntaliiton ennusteen (14.9.2018) mukaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan noin 23,1 milj. euroa. Ensimmäisen, toukokuussa vuodelle 2019 tehdyn valtionosuusennusteen jälkeen osuuden määrä on ollut pienenemään päin. Lopulliset arviot vuoden 2019 valtionosuusrahoituksesta Kuntaliitto tekee joulukuun lopussa 2018.

Kunnan taloudellinen asema on edelleen varsin vahva. Koko kunnan vuosikate vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli 4,9 milj. euroa. Vuoden 2018 talousarviossa vuosikatteen arvioitiin olevan 1,9 milj. euroa, joskin tässä vaiheessa vuotta sen arvioidaan nousevan n. 3 milj. euroon. Vuoden 2019 vuosikate on n. 1,9 milj. euroa eli poistojen kanssa lähes yhtä suuret. Poistojen on arvioitu olevan n. 1,8 milj. euroa. Tunnuslukuna tämä tarkoittaa, että talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Ensi vuonna peruskunnan arvioidaan olevan n. 0,3 milj. euroa ylijäämäinen ja koko kunnan n. 0,1 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitteluvuodet 2020–2021 ovat tässä vaiheessa myöskin ylijäämäisiksi.

Vuoden 2019 investointiohjelma on kohtalaisen raskas, n. 4,7 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat n. 4,4 milj. euroa. Suunnitteluvuosien kohdalla on investointimenoissa tarkoitus palata n. 2 milj. euron vuositasolle. Talousar-

violainaa investointien rahoittamiseen ensi vuodelle on arvioitu otettavan 2 milj. euroa ja se on kohdistettu Tila-palvelu liikelaitokselle. Suunnitteluvuosille ei tässä vaiheessa ole suunniteltu lainanottoa. Kunnan kassatilanne pysyy edelleen kohtalaisen vahvana.

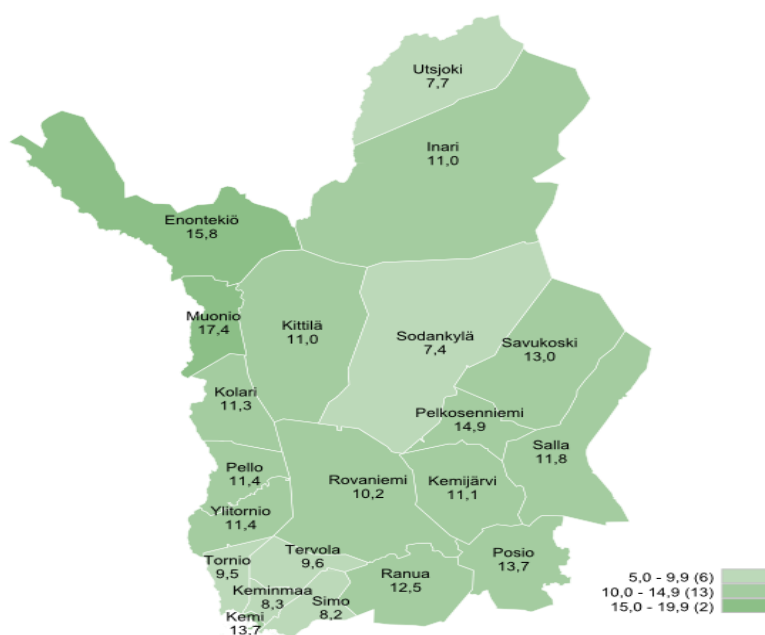
2.2.2 Toimintaympäristön kehitys

Toimintaympäristön talouden kehitys on kuntien kannalta keskeinen menestystekijä. Toimintaympäristön kehitykseen liittyy yleinen taloudellinen kehitys maailman talouden ja kansantalouden osalta, mutta myös erittäin oleellisenä osana alueellinen talouskehitys. Inarin kunnassa väestökehitys on lähtenyt nousemaan, ja puolestaan työttömyys laskemaan. Väestön kasvu on ollut tasaisessa nousussa. Viimeisin Tilastokeskuksen julkaisema ennakokiväkiluku syyskuussa 2018 oli 6862.

2.2.3 Työvoima, työllisyys

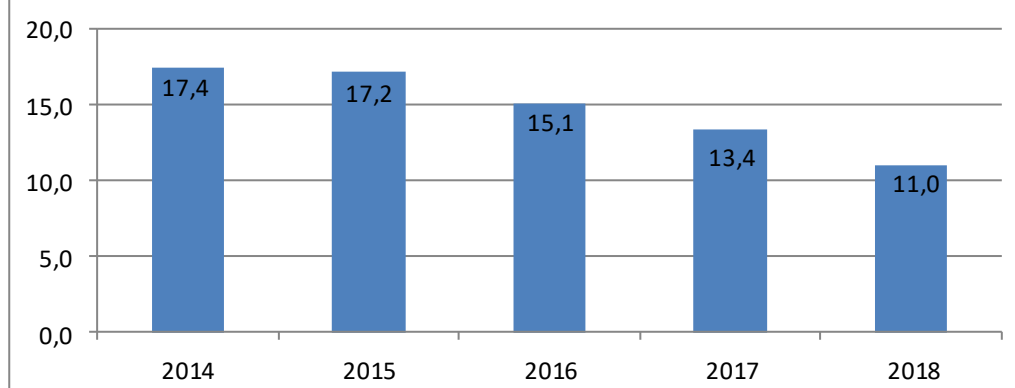
Työ- ja elinkeinoministeriön syyskuun 2018 työllisyyskatsauksen mukaan Lapin ELY -keskuksen alueella oli syyskuun lopussa 8 820 työtöntä työnhakijaa. Työttömiä oli yli 250 vähemmän kuin elokuussa ja 1 640 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli Lapissa 10,7 % (koko maa 8,8 %) vaihdellen kunnittain Sodankylän 7,4 %:sta Muonion 17,4 %:iin.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

**Työttömien osuus työvoimasta %
Inarissa**

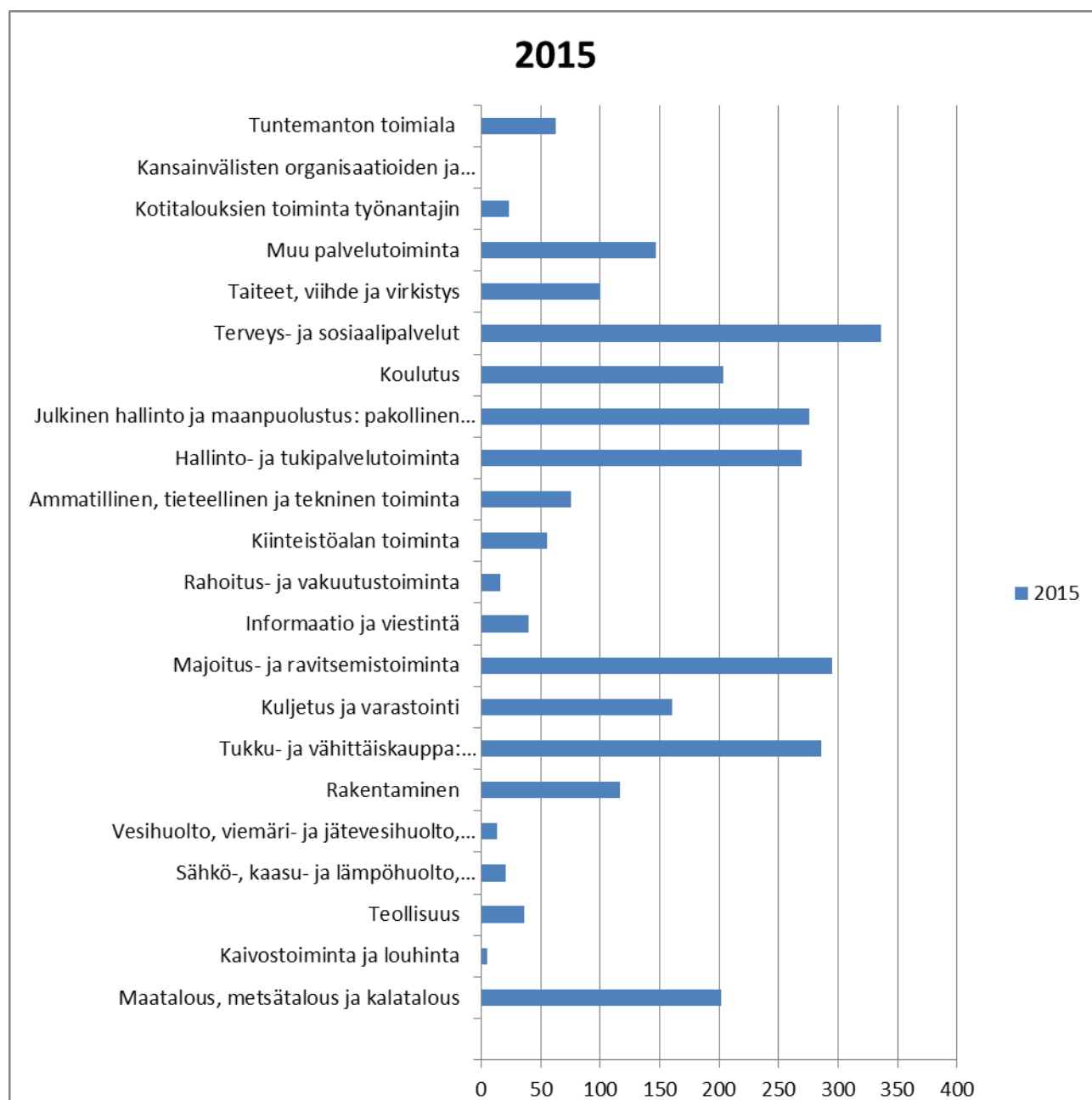

Lähde: ELY-keskus/TE-palvelut

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan syyskuussa 2018 oli työttömiä Inarin kunnassa yhteensä 369, joista pitkäaikaistyöttömiä 84. Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan. Työttömistä alle 25 vuotiaita oli 24 ja yli 50 vuotiaita 189. Avoimia työpaikkoja oli 263. (ELY-keskus/TE-palvelut 9/2018)

Elinkeinorakenne Inari 2015

Työssäkäyvät toimialoittain

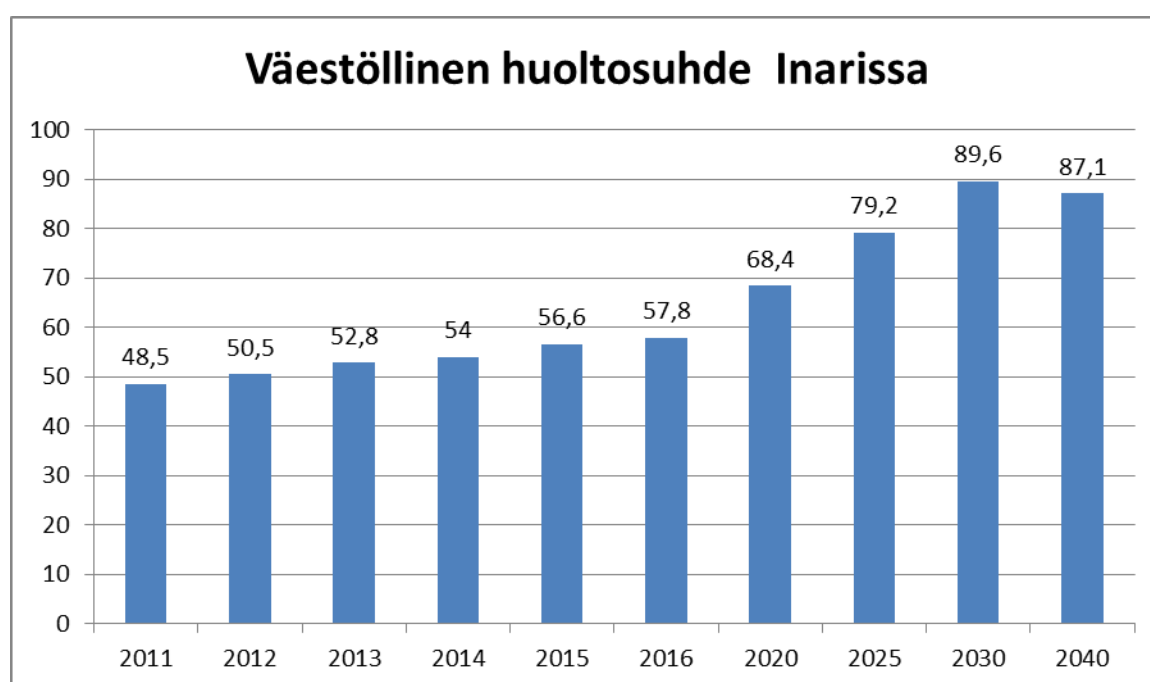

Lähde: Tilastokeskus

2.2.4 Väestörakenteen kehitys

Väestönkasvu on lähtenyt nousuun Inarissa ja tilastokeskuksen mukaan väestön kasvua on jonkin verran odotettavissa seuraaville vuosille. Tilastokeskus julkaisee väestöennusteen kolmen vuoden välein. Edellinen julkaisu oli vuodelta 2015. Seuraava väestöennuste valtakunnan tasolla ja ikäryhmittäin usealle vuodelle julkaistaan 16.11.2018. Vastaava alueellinen ennuste julkaistaan vuoden 2019 puolella.

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työikäistä kohden on ollut noussussa, ja voidaan arvioida myös nousevan tulevaisuudessa. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee koko maassa tilastokeskuksen ennusteen mukaan.

Lähde: Tilastokeskus

2.3 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat *kuntalain 110 §*:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. (Kuntaliitto 2016.)

Talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien ja johtokuntien esityksiä eikä perusteluja. Varsinaiset valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnanjohtaja, toimialajohtajat, taloussihteeri sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden johtajat.

Talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma jakaantuvat seuraaviin osiin:

- Kunnanjohtajan katsaus
- Talousarvion rakenne
- Käyttötalousosa, budjettirahoitteiset (peruskunta) ja kohderahoitteiset (liikelaitokset ja taseyksiköt)
- Tuloslaskelmaosa
- Investointiosa
- Rahoitusosa ja lainakanta
- Henkilöstöohjelma

Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden talousarvio ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle (suunnitelmakausi). Talousarviota seuraava vuosi on uuden talousarvion laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloustilanteen kehittyessä tarkennetaan.

Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston ja tietohallinnon) ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ja eläkemenojen netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä kalatalouden kehittämisrahaston, elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto
3. sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisena sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon netto erikseen
4. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
5. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (sisältäen rakennustarkastuksen) ja Lapin pelastuslaitoksen netto erikseen. Pelastustoimen menot on kirjattu teknisen toimen menokohtaan samalla tavalla erillisinä sitoviksi kuin erikoissairaanhoidon menot sekä
6. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
7. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto
8. Investointiosa: tulojen ja menojen erotus eli nettomenot.

Kunnan liikelaitosten ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Ruokapalvelu liikelaitos sekä eriytetyt taseyksiköt kalatalouden kehittämisrahasto, elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa ja taseyksiköissä sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto. Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten

alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Kunnan palvelukseen otettavasta tilapäisestä määräaikaisesta (pl. sijaiset) henkilöstöstä on oltava maininta informatiivisuuden vuoksi henkilöstöohjelmassa (tilapäistä henkilöstöä ei lasketa henkilöstön lukumäärään). Talousarvio ja taloussuunnitelma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita.

Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyn tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimitilamille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ole korkeampia kuin varattu määräraha. Maanhankintoihin voidaan käyttää käyttötalouden kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin kirjattavia maamyyntin myyntivoittotuloja.

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimitiloin toisin päättä.

Tavoitearvot

Talousarvio sekä toimintasuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Vuosi	2018	2019	2020	2021
Väkiluku	6829	6854	6854	6854

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttösuunnitelmilla toimitukset jakavat toimitusten ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin. Vastaavasti toimitukset jakavat investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimitusten vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimituksen tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksyttyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimituksen hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

Toimitukset ja projektit vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Projekteista on tehtävä selvitys edellisen vuoden toiminnastaan ja tuloksistaan kunnan toimintakertomuksessa.

INARIN KUNTA						
Peruskunta						
Valtuusto	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	1 050	10 100	10 140	0,4	10 312	10 498
Menot	84 039	119 281	105 469	-11,6	104 411	106 493
Netto	-82 989	-109 181	-95 329	-12,7	-94 099	-95 995
Kunnanhallitus	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	74 847	50 500	50 700	0,4	51 562	52 490
Menot	1 626 570	1 662 968	1 695 080	1,9	1 696 001	1 729 945
Netto	-1 551 723	-1 612 468	-1 644 380	2,0	-1 644 439	-1 677 455
Eläkem./yhtiöt ja liikela	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	4 498	0				
Menot	342 272	471 700	319 963	-32,2	319 963	319 963
Netto	-337 774	-471 700	-319 963	-32,2	-319 963	-319 963
Keh.ja yht.työhankeet	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	442 355	100 600	100 600	0,0	100 600	100 600
Menot	1 658 283	1 377 296	1 344 650	-2,4	1 114 400	1 114 400
Netto	-1 215 928	-1 276 696	-1 244 050	-2,6	-1 013 800	-1 013 800
Sosiaali- ja terveys ltk	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	4 387 354	4 505 584	4 620 462	2,5	4 699 010	4 783 592
Menot	23 194 912	23 942 248	25 464 281	6,4	25 918 730	26 342 268
Netto	-18 807 558	-19 436 664	-20 843 819	7,2	-21 219 720	-21 558 676
Erikoissairaanhoito	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	9 711	10 243	18 040	76,1	18 852	19 700
Menot	9 194 625	10 351 916	9 405 369	-9,1	9 827 487	10 268 600
Netto	-9 184 914	-10 341 673	-9 387 329	-9,2	-9 808 635	-10 248 900
Sivistyslautakunta	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	2 559 008	2 045 064	2 067 208	1,1	2 135 561	2 174 001
Menot	16 698 810	16 923 474	17 687 925	4,5	18 040 281	18 416 330
Netto	-14 139 802	-14 878 410	-15 620 717	5,0	-15 904 720	-16 242 329
Tekninen lautakunta	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	685 717	602 204	587 691	-2,4	597 682	608 440
Menot	2 058 479	2 253 073	2 240 152	-0,6	2 279 125	2 323 928
Netto	-1 372 762	-1 650 869	-1 652 461	0,1	-1 681 443	-1 715 488
Lapin pelastuslaitos	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	0	0				
Menot	717 920	719 566	734 082	2,0	734 082	734 082
Netto	-717 920	-719 566	-734 082	2,0	-734 082	-734 082
Peruskunta yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Tulot	8 164 540	7 324 295	7 454 841	1,8	7 613 579	7 749 321
Menot	55 575 910	57 821 522	58 996 971	2,0	60 034 480	61 356 009
Netto	-47 411 370	-50 497 227	-51 542 130	2,1	-52 420 901	-53 606 688

3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta toteuttamalla Inarin kuntastrategiaa.

Tehtävät

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Päättää kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, konserniohjauksesta, talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvata toimintaedellytykset kunnallisen itsehallinnon toimivuudelle varaamalla valtuuston, tarkastustoimen ja vaalien toteutukselle tarvittavat määrärahat.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Innovatiivinen
Aktiivinen
Yhteistyökykyinen
Kansainvälinen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntastrategia Talous- ja toimintasuunnitelma	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Hyvinvointi, turvallisuus ja viihtyvyys; asiakaslaute Tasapainoinen ja kestävä talous	Tavoitteena kehittää edelleen konsernin puolivuotisraportointia.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	1	10	10	10	10
Toimintamenot	-84	-119	-105	-104	-106
Toimintakate (sita- va)	-83	-109	-95	-94	-96
Nettokustannukset €/asukas (6854)	-12	-16	-14	-14	-14

Talousarvion perustelut

Valtuuston käyttötalouteen on varattu määrärahat valtuuston oman toiminnan lisäksi vaalien toteutukseen ja tarkastustoimen toimintaan. Vuoden 2019 aikana järjestetään eduskuntavaalit, EU-vaalit ja mahdollisesti maakuntavaalit.

3.2 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallituksen keskeisenä toiminta-ajatuksena on keskittyä kuntalain edellyttämien tehtävien hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat kuntastrategian tavoitteiden ja muiden voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia. Tehtävien hoitamisen lähtökohtana on kuntalaisten elinolojen ja hyvinvoinnin kehittyminen.

Tehtävät

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu vakiintuneeseen toimintaan, kuten mm. työsuojelu ja henkilöstön yhteistoiminta, tiedotustoiminta, saamen kielilain toteutukseen liittyvät asiat, saamenkielinen tiedotus.

Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- toimintasuunnittelu ja konsernitilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla huolehditaan myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin.

Palvelusuunnitelma

Hallinnossa tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen kuntalaisten hyvinvointia silmällä pitäen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä myös maakunta- ja sote -uudistuksen toteutuessa. Kunnan hyvinvointikertomuksen mukaisesti perustetaan hyvinvointikoordinaattorin toimi kuntaan, jonka tehtävänä on mm. hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelmallinen edistäminen, yhteistyön koordinointi eri toimialoilla ja järjestöjen kanssa, hyvinvointikertomuksen laadinta ja arviointi.

Hallinto-osaston henkilöstöön kuuluvat hallintojohtaja, henkilöstösihteeri-suunnittelija, taloussihteeri, arkistosihteeri ja neljä toimistosihteeriä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kuntastrategian toteuttaminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaisten hyvinvointi; palvelun laatu, toimivat palvelut, hyvä hallintotapa Kuntastrategian toteuttaminen Onnistunut elinkeinopolitiikka	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Palvelun saatavuus, riittävyys, kohdentuvuus, asiakastytyväisyys Avoin ja tehokas hallinto, työhyvinvointi Hyvinvointi, turvallisuus ja viihtyvyys; asiakaspalaute	Luomalla toimintaedellytykset siten, että henkilöstö on motivoitunut, palveluhenkinen, pitää osaamistaan ajan tasalla ja on sitoutunut valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Työn vaativuuden arviointi. Toiminta kuntastrategian asettamien tavoitteiden edellyttämällä tavalla. Hyvien edellytysten luominen elinkeinoelämälle sekä yhteistyön ylläpitäminen.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Tasapainoisen talouden turvaaminen Talousarvion toteutuminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i>	Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon Verrokkikuntajoukon tunnusluvut	Talouden seuranta; käyttötalouden menokehityksen seuranta. Neljännes- ja vuosiraportointi ja konsernin puolivuotisarportointi.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	50	51	51	52	52
Toimintamenot	-1 627	-1 663	-1 695	-1 696	-1 730
Toimintakate (sita- va)	-1 577	-1 612	-1 644	-1 644	-1 678
Nettokustannukset €/asukas	-232	-236	-240	-240	-245

Talousarvion perustelut

Kunnanhallituksen omassa toiminnassa on varattu määrärahat kunnanhallituksen toiminnan lisäksi kunnanjohtajan, hallintojohtajan, taloussihteerin ja osittain myös henkilöstösihteerin suunnittelijan palkkauskustannuksiin. Henkilöstösihteerin suunnittelijan palkkauskustannukset on sisällytetty myös työsuojeluun ja yhteistoimintamenettelyyn. Talousarvioon on varattu määräraha myös hyvinvointikoordinaattorin puolen vuoden palkkakustannuksiin. Lisäksi määrärahaa on varattu harjoittelijan kolmen kuukauden palkkakustannuksiin.

Kunnanhallituksen omaan toimintaan kuuluvat kunnanhallituksen kokoukset ja niistä aiheutuvat kustannukset kuten kokouspalkkiot.

Kunnanhallituksen muussa toiminnassa on varattu määrärahat tiedotustoimintaan, jäsenmaksuihin ja avustuksiin, kansainvälisiin- ja varsinaisiin yhteiskuntasuhteisiin, rintamaveteraanien neuvottelukunnan toimintaan, kokous- ja arkistotilojen vuokriin, tilapäisten toimikuntien toimintaan, työsuojeluun, yhteistoimintamenettelyyn, henkilöstön työterveyshuoltoon, Saamen kielilain täytäntöönpanoon, hallinnon, kunnallisverotuksen ja yhteisen henkilöstöhallinnon kustannuksiin.

Kunnanhallituksen toimintaan on varattu määrärahaa myös osallistavaan/kokeilevaan budjetointiin.

Kunta ostaa osan talous- ja henkilöstöhallintopalveluista Kunnan Taitoa Oy:ltä ja atk-palvelut Laplt Oy:ltä. Kunnanhallituksen menoihin sisältyy verkkoliikenteen ja osastojen yhteisten atk-ohjelmien ylläpitomaksuja. Ostopalvelukustannukset jaetaan hallintokuntien kesken käytön mukaan.

Palkkauksessa tavoitellaan nykyistä parempaa palkan ja työn vaativuuden kohtaamista. Talven 2018 – 2019 aikana valmistellaan kunnan henkilöstöohjeen ja palkkausjärjestelmän, erityisesti työn vaativuuden arviointi- ja henkilökohtaisen työsuorituksen arviointijärjestelmän, päivittäminen. Talousarviossa on varauduttu virka- ja työehtosopimusten mukaisten järjestelyerien lisäksi kunnan paikalliseen, harkinnanvaraiseen järjestelyerään, jolla tavoitellaan mm. palkkausepäkohtien korjaamista ja kilpailukykyisiä palkkoja.

3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet

Toiminta-ajatus

Kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin varataan määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, palvelujen, työllisyyden ja muihin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin.

Tehtävät

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Kuntastrategia	Turvataan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen kehittämis- ja yhteistyöhankkeissa	Asiakastyytyväisyys, asiakaspalautteet	Määrärahoilla turvataan mm. elinvoimautakunnan/Nordican toiminta.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Talousarvion toteutuminen		TA:n toteutumisen seuranta

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	442	101	101	101	101
Toimintamenot	-1 658	-1 377	-1 345	-1 115	-1 115
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1 216	-1 277	-1 244	-1 014	-1 014
Nettokustannukset €/asukas	-177	-186	-182	-148	-148

Talousarvion perustelut

Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erillisen, laaditun käyttösuunnitelman perusteella. Kehittämisen ja yhteistyöhankkeiden määrärahoista merkittävä osuus on siirretty elinvoimalautakunta/Elinkeinot & Kehitys Nordicalle käytettäväksi eri hankkeisiin. Palvelujen ostot ovat ensi vuonna 963 000 euroa.

Määrärahasta maksetaan myös toiminta-avustusta Saamelaismuseo Siidalle (50 000 euroa) sekä vuokra-avustusta Ivalon Seudun Työttömät ry:lle. Määrärahaan sisältyy kunnan maksuosuus Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymään kuntien välisen sopimuksen mukaisesti.

Määrärahaan sisältyy myös yleiskaavoituksesta aiheutuvat kulut. Lisäksi vuoden 2019 määrärahaan sisältyy ELY-hankkeen kustannuksiin osallistuminen koskien Inarin kirkonkylän tieympäristön parantamista (230 250 euroa).

Tulot muodostuvat pääosin maanmyyntivoitoista. Irrotusmäärärahaa on varattu 48 000 euroa ennalta suunnittelemaan menoihin.

3.4 Eläkemenot

Toiminta-ajatus

Eläkemenot sisältävät määrärahoja eläkemenoihin kunnanhallituksen alaisen toiminnan osalta sekä kunnan maksettaviin kuuluviin eläkemenoihin, joita ei voi kohdistaa toimintayksiköille. Kohdasta maksetaan kunnan sähkölaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen ja asuntotoimen palveluksessa aikanaan olleiden eläkekustannuksia, kuten myös kunnalle kuuluvia eläkemaksuja Pohjois-Lapin ammatillisen oppilaitoksen henkilöstöstä. Kunnan liikelaitosten kiinteistönhoidon ja ruokahuoltotehtävissä olleiden eläkemaksut on keskitetty myös tähän kohtaan.

Tehtävät

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tehtävänä on hoitaa kunnalle kuuluvat edellä mainitut eläkemaksuvelvoitteet ajallaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Eläkemaksuvelvoite	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Turvataan veloitteen täyttämisen		Huolehditaan vuosittain veloitteen täyttämisestä
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	4				
Toimintamenot	-342	-472	-320	-320	-320
Toimintakate (sitova)	-338	-472	-320	-320	-320
Nettokustannukset €/asukas	-49	-69	-47	-47	-47

Talousarvion perustelut

Eläkemaksut lasketaan Kuntien Eläkevakuutuksen ilmoituksen mukaisesti. KEVA:n ilmoittamalla kertoimella kerrotaan kuluvan vuoden eläkemenoperusteinen ennakkomaksu, se muodostaa tämän kohdan määrärahan.

3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää kuntalaisille ja asiakkaille tarvittavat ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti ja osaltaan edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon, talous- ja velkaneuvonnan, ehkäisevän päihdetyön sekä työllistymistä edistävien palvelujen järjestäminen. Lisäksi tehtävänä on järjestää ympäristö-terveydenhuollon, ympäristönsuojelun, eläinlääkintähuollon sekä maaseututoimen palvelut. Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalityö, avohoito, laitoshoido ja asumispalvelut, lääkärintoiminta, suun terveydenhuolto sekä ympäristöyksikkö Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueena.

Palvelusuunnitelma

Tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kuntalaisten ja asiakkaiden hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Palvelut järjestetään lakisääteisissä määrärajoissa ja pääosin omana tuotantona. Palvelujen järjestämisen painopisteinä ovat avopalvelut, ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Yli 75 -vuotiaiden inarilaisten määrä kasvaa tilastokeskuksen ennusteen mukaan 7 % suunnittelukaudella ja vuoteen 2025 mennessä 32 %. Ikäihmisten määrän ja palvelutarpeiden kasvu edellyttää kotihoidon ja palveluasumisen kehittämistä. Palveluilla tuetaan ikääntyvien toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista erityisesti kuntoutuksellisin keinoin.

Lastensuojelun kustannukset ovat kasvussa. Valtuuston hyväksymässä lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmassa yhteisiksi päätavoitteiksi on määritelty resurssien kohdentaminen ja lisääminen ennaltaehkäisevään työhön, yhteistyömallien kehittäminen sekä tehokas palveluista tiedottaminen.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen korkea, vaikka kunnan työttömyysaste on laskenut. Työmarkkinatuen kuntaosuus on laskenut noin kolmanneksen vuodesta 2017. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien palveluprosesseja ja osallisuutta kehitetään.

Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu käytettävissä olevien resurssien puitteissa alueelliseen, maakuntatason sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmisteluun.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen lainsäädännön ja sopimusten mukaisesti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen lainsäädännön ja sopimusten mukaisesti	Palvelujen saatavuus, asiakaspalautteet Lakisääteiset määräajat, valtakunnalliset ja alueelliset vertailut	Asiakastytytyväisyyskyselyt, onnistunut rekrytointi, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointia edistävä johtaminen Määräaikaisten noudattaminen, valtakunnalliset ohjeet ja suositukset Osallistuminen maakunnalliseen valmisteluun käytettävissä olevien resurssien puitteissa
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokkaat palvelut Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokkaat palvelut Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset alle Lapin kuntien keskiarvon Tehostetun palveluasumisen määrän hallittu lisääminen	Talousarviossa pysyminen Sähköisten palvelujen kehittäminen ja teknologian hyödyntäminen Omahoidon kehittäminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta+muutokset (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	4 387	4 506	4 620	4 669	4 784
Toimintamenot	-23 195	-23 942	-25 464	-25 919	-26 342
Toimintakate (sitova)	-18 808	-19 436	-20 844	-21 220	-21 559
Nettokustannukset €/asukas	-2 736	-2 910	-3 041	-3 096	-3 151

Talousarvion perustelut

Talousarviossa toimintatuottojen arvioidaan kasvavan 2,5 % ja toimintakulujen 6,4 % vuonna 2018. Toimintakate kasvaa 7,2 %.

Männikön palvelukodin vuonna 2018 saneeratut tilat mahdollistavat palvelun sisällön edelleen kehittämisen. Vuonna 2019 rakennettava, ensisijaisesti ikäihmisille suunnattu esteetön senioritalo tarjoaa jatkossa monipuolisempia vaihtoehtoja ikäihmisten kodinomaiselle asumiselle.

Kotiin annettavaa saattohoitoa kehitetään lääkitöiminnan, avohoidon ja vuodeosaston yhteistyönä.

Toteutetaan kunnanhallituksen (KHALL § 221/2018) hyväksymät toimenpiteet vaikeasti työllistyvien ihmisten osallistamisessa ja syrjäytymisen ehkäisemisessä. Päätös sisältää mm. työllisyysmäärärahojen keskittämisen sosiaali- ja terveysosastolle.

Perusterveydenhuollon osalta järjestetään lakisääteiset ja tarpeelliset terveyspalvelut kuntalaisilla ja samalla pyritään vastaamaan terveyspalvelujen osalta kasvavan matkailun tarpeisiin.

3.5.1 Avohoito

Toiminta-ajatus

Avohoidon toiminnan tavoitteena on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia tarjoamalla väestölle laadukkaita, kustannustehokkaita ja oikea-aikaisia perusterveydenhuollon ja kotihoidon palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tehtävät

Avohoidon toimintaa linjaavat ajantasainen lainsäädäntö, kansalliset ohjeistukset sekä Inarin kunnan strategia ja toimintaohjeet. Lisäksi palveluiden tuottamisessa huomioidaan toimintaympäristön muutokset ja väestön palvelutarpeet. Kaikissa toiminnoissa työtä ohjaavia periaatteita ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä kuntouttava työote. Näillä tekijöillä vahvistetaan sekä yksilön että yhteisön voimavaroja ja mahdollisuuksia sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Ikäihmisten kotiin järjestettävillä palveluilla autetaan asiakkaita selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Palvelusuunnitelma

Avohoidon toiminnan keskeisin tavoite on palveluiden tarjoaminen oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti olemassa olevat resurssit huomioiden. Kuntalaisten omaa aktiivisuutta ja vastuuta korostetaan terveyden edistämässä ja sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Sähköistä asiointia kehitetään edelleen. Vastaanotolla aloitetaan lääkäri-hoitajatyöparimallin mukainen toiminta toimitilojen peruskorjauksen jälkeen. Terveysneuvonnassa toteutetaan äitiys- ja lastenneuvolan sekä koululaisten ja opiskelijoiden terveystarkastusten lisäksi pitkäaikaistyöttömien, omaishoitajien ja ikäihmisten terveystarkastukset.

Neuvolatyössä aloitetaan perhetyötoiminta, jonka tavoitteena on mm. tukea vanhemmuutta ja auttaa vanhempia heidän kasvatustehtävässään. Kotihoidossa otetaan käyttöön maakunnalliset omaishoidon ja kotihoidon kriteerit soveltuvin osin. Omaishoidon tuen piirissä oleville asiakkaille lisätään kotipalvelua. Säännöllisen

kotihoidon asiakkaille aloitetaan vuosittaiset ravitsemustilan arvioinnit, jonka tavoitteena on riskiryhmien tunnistaminen varhaisessa vaiheessa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	Hoitoon pääsyajkojen seuraaminen Asiakastytytyväisyyskyselyt	Hoidon- ja palvelutarpeeseen vastaaminen lainsäädännön edellyttämässä määräjassa huomioiden toiminnalliset ja taloudelliset resurssit.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	Hakemusten käsittelyajkojen seuranta Asiakasmäärän seuranta Laadukas ja yhdenmukainen kirjaaminen kaikissa työyksiköissä kyllä/ei	Ajantasaiset palvelupäätökset sekä hoito- ja palvelusuunnitelmat. Koulutusta ja perehdytystä kirjaamiseen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Sairaanhoitajan vastaanottokäynnit	6 439	7 200	6800	6800	6800
Omaishoidon tuen piirissä olevat	57	78	80	82	82
Säännölliset kotihoidon käynnit	30616	32800	33000	33200	33200

Talousarvion perustelut

Laadukkaiden ja asiakaslähtöisten palveluiden tuottaminen edellyttää osaamisen ja resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista toimintaympäristön muutokset ja kuntalaisten palvelutarpeet huomioiden.

Henkilöstön ammatillisuutta ja osaamista ylläpidetään ajankohtaisilla koulutuksilla ja työssä jaksamista edistävillä toimenpiteillä. Palveluajattelussa ja asiakkaan kohtaamisessa kiinnitetään erityistä huomiota myönteiseen ajatteluun sekä ystävälliseen ja sujuvaan asiakaspalveluun.

3.5.2 Laitoshoidon ja asumispalvelut

Toiminta-ajatus

Tulosalueen keskeisenä toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille nykyaikaiset, kuntoutumista tukevat asuminen ja laitoshoidon palvelut.

Tehtävät

Asumispalveluiden tehtävänä on ikäihmisten ja kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen tuottaminen, sisällöllinen kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen kuntalaisille ja myös kotikuntaansa vaihtaneille henkilöille.

Kehitysvammahuollon tehtävänä on tuottaa asumispalvelujen, työ- ja päivätoiminnan lisäksi myös kehitysvammaisille lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja kuntoutuspalveluja.

Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa toimivat ympärivuorokautiset akuuttihoito, pitkäaikaisen laitoshoidon sekä kuntoutukseen liittyvät palvelut kuntalaisille sekä tarvittaessa myös ulkopaikkakuntalaisille ja ulkomaalaisille henkilöille.

Palvelusuunnitelma

Turvataan palvelujen saatavuus omalla tuotannolla ja ostopalveluina.

Kehitetään asumispalveluja ja niiden sisältöä valtakunnallisten suositusten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti mm. ottamalla käyttöön yhteneväiset asumispalveluiden ja laitoshoidon myöntämisen perusteet tulevan Lapin maakunnan alueella. Kehitetään työskentelytapoja Tolku-hankkeen tulosten pohjalta.

Kehitetään lapsille ja nuorille suunnattuja kehitysvammahuollon avokuntoutuspalveluja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa siten, että kuntoutuksen painopiste siirtyy lähemmäksi lasten päivittäistä arkea.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Riittävät ja toimivat palvelut	Palvelujen laatu	Asiakastyytyväisyys	Palvelujen ja tarpeiden yhteensovittaminen yhteisistä toimintatavoista ja kriteereistä sopimalla.
	Palvelujen oikea-aikaisuus	Sovitut kriteerit esim. RAI-mittari	
	Palvelujen saatavuus	Valtakunnalliset ja maakunnalliset suositukset	
		Hoidon tarpeen arviointi	

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Talousarvion toteutuminen	Menojen kasvun hallitseminen	Vertailu maakunnan alueella	Alueellisten toimintamallien hyödyntäminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
<i>Yli 75 -vuotiaita</i>	754	714	742	764	764
<i>Vuodeosasto, käyt- töpäivät</i>	11 067	10 950	11 315	11 315	11 315
<i>Rusko/ Loimu (aik, Hilla/Puolukka)</i>	5 822	9 490	9 490	9 490	9 490
<i>Kaste (aik. Mustikka)</i>	4 917	6 935	6 935	6 935	6 935
<i>Verso (aik. Kaarnikka)</i>	3 818	4 380	4 380	4 380	4 380
<i>Kaamosranta</i>	3 007	3 650	3 650	3 650	3 650
<i>Vanhusten ja eläke- läisten tuki ry</i>	3 292	3 650	3 650	3 650	3 650
<i>Yksityiset palvelun- tuottajat</i>	9 747	11 680	12 775	12 775	12 775

Talousarvion perustelut

Yli 75-vuotiaiden kuntalaisten määrä kasvaa tasaisesti. Tämä lisää tehostetun palveluasumisen tarvetta myös tuleville vuosille. Kotihoidosta siirtyvät asiakkaat ovat runsaasti hoitoa tarvitsevia. Kunta ei lisää suunnitelmallisesti omaa palvelutuotantoaan 2019 -2021. Kunta ostaa kilpailutuksen tuloksena solmitun puitesopimuksen perusteella palveluja ja/tai yksilökohtaisilla sopimuksilla tehostettua palveluasumista yksityisiltä palveluntuottajilta.

3.5.3 Lääkäritoiminta

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito

Tehtävät

Järjestetään lakisääteiset ja tarpeelliseksi arvioidut terveystaloudelliset kuntalaisille. Vastataan ennaltaehkäisevää terveydenhuollosta ja terveyden edistämisestä. Vastataan päivystystarpeeseen ympärivuorokautisesti ja jatketaan päivystysajan perusterveydenhuollon puhelinkonsultaatiosopimusta sairaanhoitopiirin kanssa sovitavalla tavalla. Tuotetaan osin ostopalveluna erikoissairaanhoidon lähipalveluita. Pyritään vastaamaan matkailun kasvavaan tarpeeseen terveystaloudellisten osalta. Aloitetaan maksuton raskaudenehkäisy alle 25-vuotiaille nuorille.

Palvelusuunnitelma

Kehitetään potilaslähtöistä, taloudellisesti kestävää hoitoa, hoitopolkuja ja yksilöllisiä hoitosuunnitelmia moniammatillisesti. Osaaminen on korkeatasoista ja ajan tasalla ja henkilökunta on motivoitunut lisäkoulutuksiin. Panostetaan lapsiin ja nuoriin sekä omaishoitoon, kotisairaanhoitoon ja saattohoidon kehittämiseen. Pyritään parantamaan potilaiden yhdenvertaista hoitoa mm. uusilla laitehankinnoilla ja kehittämällä etävastaanottoa. Pyritään lyhentämään kiireettömän hoidon jonotilanne nykyisestä noin neljästä viikosta kahteen viikkoon ja samalla vähentämään päivystyskäyntien tarvetta. Inarilla on poikkeusluvalla ympärivuorokautinen päivystys vuoden 2020 loppuun, ja vahva tahtotila on säilyttää ympärivuorokautinen päivystys kunnassa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähtävät tavoitteet	Lautakuntaan nähtävät tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> terveyden edistäminen, potilastyytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> lyhentää hoitojonoja, parantaa hoidon yhdenvertaisuutta	potilastyytyväisyysmittaukset, hoitojonot, T3-mittaus, laatuverkostomittaukset, hoitosuunnitelmien määrä	työpajatyöskentely hoitojonojen lyhentämiseksi ilman lisäresursseja, laatuverkoston mittareiden valtakunnallinen vertailu henkilökunnan sisäinen ja alueellinen koulutus
<i>Tuottavuustavoitteet</i> osaava henkilöstö hoitamaan potilaita oikea-aikaisesti ja taloudellisesti	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Käypä hoito –suositukset, potilaiden omahoidon edistäminen terveyshyötymalli	hoitojonot, T3-mittaus, henkilökunnan hyvinvointimittarit	tehostetaan hoidon tarpeen arviointia ja sen koulutusta lisätään hoitosuunnitelmien tekoa järjestetään ryhmä/yleisötilaisuuksia omahoidon vahvistamiseksi remontin myötä pyritään tehostamaan työparityöskentelyä

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Vastaanottokäynnit	14 364	15 000	15 000	15 000	15 000
Päivystyskäynnit lääkärillä	2 476	2 400	2 300	2 200	2 200

Talousarvion perustelut

Väestö ikääntyy ja sairauksien esiintyvyys lisääntyy. Ongelmat ovat myös monimuotoisempia. Myös sosiaalinen syrjäytyminen lisää terveydenhuollon haasteita ja kustannuksia. Uudet lääkkeet ja hoitotuotteet nostavat kustannuksia. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä, etävastaanottoja ja konsultaatiopalvelua pyritään kehittämään. Perusterveydenhuolto tarvitsee uusia toimintatapoja. Terveysyhtymämallissa on kuusi elementtiä, joista keskeisiä ovat omahoidon tuki, palveluvalikoima, päätöksentuki ja kliiniset tietojärjestelmät. Yhteistyötä muiden toimialojen ja kolmannen sektorin kanssa kehitetään. Maksuttoman ehkäisyn tavoitteena on vähentää raskaudenkeskeytyksiä merkittävästi ja lisätä ehkäisyn turvallisuutta ja luotettavuutta sekä madallaa näiltä osin kynnystä omaehtoiseen terveydenedistämiseen.

3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva

Toiminta-ajatus

Sosiaalityö ja toimeentuloturva ylläpitävät ja edistävät kuntalaisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia, tukevat arkielämässä selviytymistä ja syrjäytymisen ehkäisyä sekä omatoimisuutta.

Tehtävät

Tehtävänä on järjestää kuntalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi suunnitellut, laadukkaat ja riittävät lakisääteiset sosiaalipalvelut moniammatillista verkostotyötä käyttäen. Työ on ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä lainmukaisten tukitoimien järjestämistä. Uusia työmenetelmiä ja laaja-alaista yhteistyötä kehitetään ja järjestetään eri toimijoiden kesken. Tulosalueeseen kuuluvat palvelut ovat aikuissosiaalityö, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, vammaispalvelut, päihdehuolto, lastenvalvojan palvelut, talous- ja velkaneuvonta, kuntouttava työtoiminta, työllisyyden hoito sekä täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki. Talous- ja velkaneuvonnan palvelut siirtyvät vuonna 2019 kunnilta oikeusapu- ja edunvalvontapiireille oikeusaputoimistoihin.

Palvelusuunnitelma

Aikuissosiaalityö on ennaltaehkäisevää, tavoitteellista, pitkäjänteistä ja monialaista työtä sosiaalisen ja taloudellisen tuen ja palvelun tarpeessa olevien asiakkaiden parissa. Aikuissosiaalityössä asiakassuunnitelma laaditaan kaikille aikuissosiaalityön asiakkaille ja työssä tavoitteena on kokonaisvaltainen kuntoutuminen ja elämäntilanteen edistäminen. Aikuissosiaalityön tavoitteiden saavuttamiseksi pyritään kehittämällä jalkautuvaa sosiaaliohjausta.

Lastensuojelussa valtakunnallisena tavoitteena on ollut siirtää painopistettä ennalta ehkäisevän lastensuojelun suuntaan. Ehkäisevällä lastensuojelulla pyritään tukemaan vanhemmuutta ja lasten kasvua ja kehitystä ennen ongelmien moninaistumista ja kasaantumista. Perheille voidaan esimerkiksi tarjota sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja ilman lastensuojelun asiakkuutta. Yhteistyö terveydenhuollon, päivähoidon, koulujen, nuorisotyön ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa on erityisen tärkeää ehkäisevän työn onnistumisen kannalta.

Tiivis ja toimiva yhteistyö viranomaisten kesken edellyttää toimivia yhteistyöprosesseja sekä asenteiden ja toimintakulttuurin muutosta. Toimivan yhteistyön tarpeellisuus on erityisen ajankohtainen asia, koska lastensuojelun sosiaalityössä on jo vakavaksi tulkittavia rekrytointiongelmia. Tehokkailla, oikea-aikaisilla ja moniammatillisilla tukitoimilla voidaan tukea perheitä tarpeeksi varhaisessa vaiheessa ja esimerkiksi vähentää mahdollisten sijoitusten tarvetta. Oikea-aikaisesti tehdyt sijoitukset voidaan tehdä perhehoitosijoituksina sijaisperheisiin, joka osaltaan vähentävät kalliita ostopalveluna tehtäviä laitossijoituksia. Perhehoidon kustannukset ovat vain ¼ yhden laitossijoituksen kustannuksesta. Inarin kunta suhtautuu myönteisesti perhehoitoa ja tukiperhe-toimintaa kohtaan. Lastensuojelussa jatketaan tuki- ja sijaisperheiden koulutusta ja verkostoitumista ja turvataan siten tuki- ja sijaisperheiden saatavuus omassa kunnassa.

Lastensuojelun työskentelyn tehostamiseksi lastensuojeluun on palkattu kaksi määräaikaista perhetyöntekijää.

Vammaispalveluissa asiakkaille tehdään palvelusuunnitelmat moniammatillisesti kotihoidon ja terveydenhuollon kanssa. Yhteistyötä tiivistetään keskussairaalan kuntoutusohjauksen ja lääkinnällisen kuntoutuksen kanssa. Tavoitteena on tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Päihdehuollossa jatkuu Päiväkeskus Valkaman toiminta mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Asiakkaiden kuntoutumista seurataan säännöllisesti päivitettävien asiakassuunnitelmien kautta. Yhteistyö terveydenhuollon kanssa on tärkeää ja sitä kehitetään asiakkaiden hoidon ja kuntoutuksen toteuttamiseksi.

Lastenvalvojan palveluissa tehdään lakisääteiset isyyden selvitykset sekä lapsen huoltoon, asumiseen, tapamisiin ja elatukseen liittyvät sopimukset.

Kuntouttavaa työtoimintaa on järjestetty kunnan omana toimintana. Jatkossa tavoitteena on ottaa työskentelyyn mukaan vahvasti yhdistys- ja järjestöpuoli mukaan. Kunta osallistuu VOITTO- voimavaroja, toimintakykyä ja osallisuutta Lappiin -hankkeeseen (2017–2020). Hankkeen päätavoitteina on hankalimmin työllistyvien syrjäytymisen ehkäisy, työllistymismahdollisuuksien edistäminen, ohjauspalvelujen lisääminen sekä elämänlaadun ja osallisuuden parantaminen. Kuntouttavaa työtoimintaa kehitetään VOITTO- hankkeen rinnalla. Työttömät, joiden työ- ja toimintakyky on alentunut, ohjataan työttömien terveystarkastukseen ja tarvittaessa tarkempaan moniammatillisesti tehtävään työ- ja toimintakyvyn arviointiin.

Työllisyyden hoidossa pääpaino on pitkäaikaistyöttömille tarjottavissa palveluissa. Kunta osallistuu työttömien aktivointisuunnitelmien laadintaan. Työllisyyden hoidossa pyritään löytämään työllistymispolkuja mm. palkkatukityöllistämisen, kuntouttavan työtoiminnan sekä te-palveluiden kanssa tiiviin yhteistyön avulla. Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Kunnan pitkäaikaistyöttömien osallistaminen vaikuttaa Kelalle maksettavien maksuosuuksien vähentymiseen. Työttömille itselleen toiminta on yksi työkalu kuntoutumiseen ja oman elämän hallintaan sekä suuntautumiseen takaisin työelämään.

Lakisääteistä täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea kunnassa myönnetään kunnan omien soveltamisohjeiden mukaisesti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Peruspalvelut järjestetään tehokkaasti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Lakisääteiset palvelut järjestetään kuntalaisille Määräaikojen noudattaminen Palveluprosesseista ajantasaiset kuvaukset ja soveltamisohjeet	Lakisääteisten määräaikojen noudattaminen Valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti	Lastensuojelussa määräaikainen perhe-työntekijän ja sosiaalityöntekijän toimi Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen Omavalvontasuunnitelman tekeminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen		Talouden seuranta

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
<i>Toimeentulotuen käsittelyaika</i>	2 pv	6 pv	6 pv	6 pv	6 pv
<i>Kuntouttavassa työtoiminta hlö:t</i>	28	35	35	35	35
<i>Työmarkkinatuen kuntaosuus €</i>	530 264	550 000	500 000	500 000	500 000

Talousarvion perustelut

Talousarviossa on varauduttu lastensuojelun kustannusten kasvuun.

3.5.5 Suun terveydenhuolto

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito.

Tehtävät

Tuotetaan korkeatasoiset julkiset suun terveydenhuollon palvelut Inarin kunnan koko väestölle.

Palvelusuunnitelma

Tuotetaan lähipalveluna hammaslääketieteelliset ehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet. Kiireettömään hoitoon tarjotaan aika kahden kuukauden kuluessa. Kiireelliseen päivystykseen potilas pääsee samana päivänä. Oikomishoidon erikoishammaslääkäri on palkattu suunnittelemaan ja toteuttamaan oikomishoito valtakunnallisten kriteerien mukaan. Suukirurgin palveluja ostetaan Ivalon hammashoitolaan sellaisten potilaiden vaativiin kirurgisiin hoitoihin, jotka eivät vaadi sairaalaolosuhteita. Näin pyritään vähentämään erikoissairaanhoidon kustannuksia. Asetusten mukaiset lasten hammastarkastukset toteutetaan hammaslääkärin tarkastuksina, jolloin aina yksi ikäluokka tarkastetaan ja hoidetaan heti valmiiksi periaatteiden mukaan yhden päivän aikana. Ikäihmisten palveluasumisyksiköissä hammashoitaja ja suuhygienisti tekee 1-2 v välein suun terveystarkastukset. Tehdään tiivistä yhteistyötä kaikkien terveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> potilaiden suun terveyden edistäminen, asiakastytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asetusten mukaisten tarkastusten tekeminen, hoitohenkilökunnan tarkoituksen mukainen työnjako.	asiakastytyväisyyskysely lasten tarkastusten mittarit DMF jne.	asiakastytyväisyyskyselyjen analysointi mitattavien arvojen (lasten DMF jne.) vertailu Lapin alueen tilastoihin
<i>Tuottavuustavoitteet</i> koulutettu ja osaava henkilöstö hoitamassa potilaita	<i>Tuottavuustavoitteet</i> potilaiden hoito hoitotakuun ja käypä hoito-suositusten puitteissa	hoitopääsyaikojen aktiivinen seuranta, seuraavien vapaiden erityyppisten vastaanottoaikojen seuranta	henkilökunnan koulutussuunnitelmat ja koulutuksen toteutumisen seuranta, koulutukseen määrääminen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Käynnit	9 703	9 400	9 400	9 400	9400
Asiakkaat	3 064	3 150	3 200	3 250	3250
Kiireetön aika	1 kk	2 kk	1,5 kk	1,5 kk	1,5kk
Perushoidon hoito- jakson pituus	2 kk	3 kk	3 kk	3 kk	3kk

Talousarvion perustelut

Suun terveydenhuollon palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti osana perusterveydenhuoltoa.

3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi

Toiminta-ajatus

Ympäristöyksikön vastuualueena on huolehtia ympäristönsuojelusta, terveysvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta sekä maaseutuhallinnosta Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Tulosalueen tavoitteena on turvata terveellinen, viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö sekä tarjota laadukkaat palvelut alueen toimijoille ja kuntalaisille.

Tehtävät

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja. Terveysvalvontaan sisältyy elintarviketurvallisuuden, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta. Elintarvikevalvonnassa valvotaan elintarvikkeita ja niiden valmistusta, markkinointia, kuljetusta, kaupanpitoa ja tarjoilua sekä selvitetään elintarvikeperäisiä epidemioita. Terveysvalvontalain mukaiseen valvontaan sisältyvät mm. asuinhuoneistot, koulut ja oppilaitokset, lasten päivähoitopaikat, hoitokodit ja palvelutalot, kokoontumishuoneistot, uimarannat, uimahallit ja talousveden terveydellinen valvonta.

Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvat eläinlääkäripalvelut, eläinsuojelu ja eläinten hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintähuoltoon sisältyvä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta, eläintautien vastustaminen ja ennaltaehkäiseminen.

Ympäristönsuojelun tehtävä on ympäristönsuojelulain alainen neuvonta ja valvonta, vesihuoltolain ja jätevesiasetuksen edellyttämät tehtävät, ympäristölupien ja maa-aineslupien valmistelu ja valvonta, ympäristön tilan seuranta, luonnon virkistyskäytön edistäminen sekä lupaviranomaisena toimiminen.

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät yhteistoiminta-alueella sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Erityispiirteinä ovat luontais- ja poroelinkeino- sekä kolttalain mukaiset tehtävät.

Tulosalueen toimielimenä ja viranomaisena toimii sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto.

Palvelusuunnitelma

Ympäristöterveydenhuolto: Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö sekä valtioneuvoston valvontaohjelma-asetus (78/2011) edellyttävät kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman. Valvonnassa tavoitteena on vähintään 90 %:n toteuma valvontasuunnitelmaan nähden.

Ympäristönsuojelu: Ympäristönsuojelu edesauttaa terveellisen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön aikaansaamista. Toiminnan tavoitteena on varata riittävät resurssit sujuvaan lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyyn, valvontasuunnitelman mukaiseen valvontaan sekä toimijoiden ohjaukseen ja neuvontaan.

Eläinlääkintähuolto: Tuotetaan kunnalle määrätyt lakisääteiset peruseläinlääkäripalvelut koko yhteistoiminta-alueella. Panostetaan siihen, että kunnaneläinlääkärille osoitetut valvontatehtävät toteutetaan suunnitelman mukaisesti joko omana työnä tai ostopalveluna.

Maaseututoimi: Hoidetaan Inarin ja Utsjoen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät yta-sopimusten mukaisesti sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asiantunteva, luotettava, tasa-puolinen ja joustava viranomais-toiminta Sujuva lupakäsittely, nopea päätöksenteko	Lupahakemusten käsittely 6 -9 kk:ssa, ilmoitusten 3-6 kk:ssa	Sähköisen asioinnin lisääminen Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen Toimiva yhteistyö, joustavat työtavat, asiakkaiden ohjaus ja neuvonta
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Ympäristö- ja terveyshaittojen ennakoiva ehkäiseminen	Toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat	Valvontasuunnitelmien noudattaminen Uuden valtakunnallisen valvontatietojärjestelmän VATIn käyttöönotto

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Ympäristöterveydenhuollon tarkastukset (etl, tsl, tupl, asterv)	116	150-200	150-200	150-200	150-200
Eläinlääkintähuollon käynnit + valvonta	2 479	2000-2800	2000-2800	2000-2800	2000-2800
Maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset (+ lausunnot ja tarkastukset)	521	300-500	300-500	300-500	300-500
Ympäristönsuojelulain mukaiset					
- luvat ja ilmoitukset	30	20-50	20-50	20-50	20-50
- valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset, muut tarkastukset	4	10-20	10-20 (10-15)	10-20 (10-15)	10-20 (10-15)

Talousarvion perustelut

Ympäristöyksikön vastuualueella tapahtuvat lainsäädäntömuutokset vaikuttavat suoraan yksikön vuosittaiseen toimintaan.

Ympäristöterveydenhuollon valvontatulojen ja suoritteiden määrään vaikuttavat mm. keskusvirastojen määrittelemät valvonnan painopistealueet ns. ei-systemaattinen (mm. sisäilma-asiat) sekä hallinnolliset työt oman ja muiden yksikön toimialojen osalta.

Ympäristönsuojelun määräaikaaisella lisäresurssilla (0,5 htv) vuosille 2019-2020 varmistetaan suunnitelmallinen valvonta, lupakäsittelyn sujuvuus sekä toimijoiden ja kuntalaisten riittävä ja asiantunteva ohjaus-, neuvonta ja kehittämistyö.

Eläinlääkintähuoltoon on varattu lisäresurssit (kesälomansijainen, erotuseläinlääkäri) kuormittavuuden keventämiseksi.

Maaseutuhallinnon sähköistyminen on vähentänyt toimistopalveluiden tarvetta. Toimistosihteerin siirtyminen muihin tehtäviin vaikuttaa maaseutuhallinnon kustannuksiin ja Utsjoen maksuosuuksiin.

Yhteistoiminta-alueen kuntakohtaiset maksuosuudet määräytyvät kuntien asukaslukuperusteisesti.

3.6 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidon toiminnan tulee olla yhdenvertaista ja oikea-aikaista. Hoitopolkujen tulee olla sujuvat ja hoitoketju ei saa katketa.

Tehtävät

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden tutkimiseen ja hoitoon liittyviä palveluja. Ensihoitopalvelu sisältäen sairaankuljetuksen on osa erikoissairaanhoitoa terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito tarjoaa myös konsultaatiopalveluita terveyskeskukselle sekä järjestää alueellista koulutusta. Pientä osaa erikoissairaanhoidosta on jalkautettu terveyskeskukseen kustannusten säästämiseksi ja kuntalaisten palvelujen parantamiseksi. Tällaisia erikoissairaanhoitoon luettavia palveluita on mm. kardiologin, geriatrin, gynekologin, psykiatrin vastaanotot sekä holter-, rasisergometria-, ultraääni- ja tähystystutkimukset.

Palvelusuunnitelma

Pyritään kehittämään tiedonsiirtoa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä ja tehostamaan hoitoketjuja. Pyritään kehittämään myös rajat ylittävää erikoissairaanhoitoa ja perusterveydenhuoltoa. Pyritään kehittämään erikoissairaanhoidon etävastaanottoja toiminnan tehostamiseksi ja kuntalaisten palvelujen parantamiseksi. Pyritään pitämään erikoissairaanhoidon läheteiden määrä vuosittain viiden vuoden keskiarvon mittaluokassa. Pyritään vaikuttamaan erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitsemiseen ja kehittämään ensihoidon toimintaa kustannustehokkaasti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy koulutettu ja osaava henkilökunta	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon tarkoituksenmukainen tehtäväjako	keskimääräiset odotusajat, potilastyytyväisyys	odotusaikojen seuranta ja hoidon oikea kohdistaminen koulutusten kehittäminen ja niihin osallistuminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> hoitoajat, lähetemäärät	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Käypä hoito-suositukset, oikea hoidon porrastus	lähetemäärät, hoitopäivät, kuntalaskutus	lähetemäärien ja kustannusten seuranta verrattuna muihin kuntiin yhteispalaverit, etävastaanotot

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta + muu- tokset (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	10	10	18	19	20
Toimintamenot	-9 195	-10 352	-9 405	-9 827	-10 269
Toimintakate (sita- va)	-9 185	-10 342	-9 387	-9 809	-10 249
Nettokustannukset €/asukas	-1 336	-1 509	-1 370	-1 431	-1 495

Talousarvion perustelut

Erikoissairaanhoidon talousarvio on jopa 9.1 % pienempi verrattuna vuoden 2018 talousarvioon, koska vuoden 2018 talousarvio näyttää edelleen alittuvan. Kuitenkin lääke- ja hoitovälinekustannukset kasvavat jatkuvasti. Erityisesti päivystys- ja ensihoitokulut näyttävät nousevan merkittävästi. Oman toiminnan, hoitoketjujen ja hoidon porrastuksen avulla erikoissairaanhoidon kustannuksia on toistaiseksi onnistuneesti hillitty. Lähetemäärät erikoissairaanhoidon ovat hieman nousseet, mutta hoitopäivät erikoissairaanhoidossa ovat olleet laskussa eikä kuntalaskutus ole noussut. Erikoissairaanhoidossa hoitoon pääsy toteutuu lakisääteisessä ajassa muutamaa erikoisalaa lukuun ottamatta.

3.7 Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan alaisten toimialojen tehtävänä on tuottaa palveluita, joilla turvataan toimivat sivistyspalvelut kaiken ikäisille kuntalaisille. Laadukkaat sivistyspalvelut tukevat kuntalaisten elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Tehtävät

Inarin kunnan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta päättää seuraavista toimialaansa kuuluvista asioista:

1. perusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
2. perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
3. lukiolain mukainen lukiokoulutus
4. ammatillinen koulutus
5. vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus

6. kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
7. varhaiskasvatus
8. koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	2259	2045	2067	2136	2174
Toimintamenot	-16699	-16843	-17688	-18040	-18416
Toimintakate (sitova)	-14140	-14798	-15621	-15905	-16242
Nettokustannukset €/asukas	-2057	-2167	-2279	-2321	-2370

Talousarvion perustelut

Sivistyslautakunnan toiminta pääasiallisesti säilyy tulevana vuonna nykyisen kaltaisena. Tuleva vuosi sisältää tilojen uusimista erityisesti varhaiskasvatukseen, mikä näkyy sekä investointeina, että toiminnan mukauttamisena. Vuorohoidon ja yöhoidon tarve ovat kasvaneet parantuneen työllisyyden myötä, samoin koulun aamu- ja iltapäivätoiminta. Tämän vuoksi yksi lastenhoitajan toimi lisätään, kuten edellisen vuoden suunnitelmassa mainittiin. Kustannuksen kasvaessa tämä luo paineen aamu- ja iltapäivätoiminnan maksun korottamiselle toiminnan ja kulujen kasvaessa. Kotihoidontuen kuntalisän perusteet muuttuvat 1.1.2019 lukien, mikä aiheuttaa lisäkustannuksia.

Henkilöstömuutoksin on pyritty terävöittämään toimintaa ja resurssia on suunnattu aiempaa enemmän hallinnosta suorittavalle tasolle. Lukion ja yläasteen hallinnossa on tehty muutoksia koulukeskusta valmisteltaessa, samoin liikuntatoimessa ja nuorisotoimessa. Inarin kunnassa on aiemmin ollut 2 psykologin virkaa, joista toinen on ollut täytetty. Suunnitelman mukaisesti toinen lähdetään täyttämään 2019, se tulee sivistystoimen alaisuuteen.

Tulevan toimintavuoden aikana joudutaan toimimaan poikkeusoloissa Näämön ryhmäperhepäivähoidossa, Ivalon päiväkodilla, Ivalon ala-asteen ja yläasteen kouluilla. Vuokratilat nostavat toiminnan kustannuksia, mutta suunnitelman mukaisesti niistä pyritään pääsemään eroon 2022.

Suunnitelmakaudella on käytössä kolme väistötilaa, kaksi Ivalon ala-asteen koulussa ja toinen Ivalon yläasteen koulussa. Väistötiloilla pyritään luomaan terveet ja turvalliset oppimisympäristöt sisäilmaoloista kärsiville oppilaille sekä henkilökunnalle. Väistötilojen vuosittaiset kustannukset ovat noin 350 000 €. Yksi vuonna 2019 omaan taseeseen rakennettavista tiloista on tarkoitus palvella aluksi koulun väistötilana, mutta jäädä sen jälkeen kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen käyttöön. Tilalla korvataan vuonna 2018 ennenaikaisesti käytöstä poistettua tilaa Ivalon ala-asteella. Tilan poistumisesta johtuen on koululle vuokrattu tilaa myös Koivikosta. Ivalon ja Inarin alueelle valmistuvat uudet asunnot voivat vaikuttaa väestökehitykseen, mutta sitä on ennen aikaista ennakkoida.

Ivalon yläasteen koululla on menossa kaksivuotinen joustavan perusopetuksen (JOPO-) hanke, joka alkoi syksyllä 2018. Hankkeen läpivienti on edellyttänyt yhden koulunkäynninohjaajan palkkaamista. Sivistystoimi on mukana kaksivuotisessa Arktista Pedagogiikkaa hankkeessa, jossa Inarin kunnan osuus on 10 000 euroa vuodessa. Sivistystoimen tilankäyttöä tiivistetään ja Vävyntien tilasta luovutaan ja toiminnot on isolta osin jo siirretty yläasteen koulun tiloihin. Ala-asteen pienen koulun kiinteistöstä luovutaan. Hankkeet huomioiden sivistystoimen toiminnalliset muutokset 2019 ovat arvioitu olevan yhteensä 56 000 euroa.

3.7.1 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea lasten hyvinvointia, kehitystä ja oppimista sekä perheiden kasvatustyötä perheiden ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään Saariselän alueen lapsille Saariselän päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lakisääteisen (subjektiivisen) varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen. Varhaiskasvatus toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja 1.11.2017 hyväksytyn Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa päivitetään huoltajien ja henkilöstön kommenttien pohjalta ja tarkennetaan vuosittain yhteisten tavoitteiden osalta. Henkilöstölle järjestetään koulutuksia, jotka tukevat osaamista sekä uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönottoa. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia sekä työssä jaksamista tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa työyksiköiden toiminnan ja yhteistyön kehittämiseksi.

Kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (suomen-, ruotsin- tai saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona. Alle kouluikäisellä lapsella on lakisääteinen oikeus saada varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa. Maksutonta esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa. Lakisääteistä lasten kotihoidontukea maksetaan alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille (Kela). Lisäksi Inarin kunta maksaa harkinnanvaraista kotihoidontuen kuntalisää alle 2-vuotiaille lapsille sekä sisaruksille kunnan päättämien ehdoin.

Muut varhaiskasvatuspalvelut:

Koltansaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalossa. Inarinsaamenkielistä kielipesätoimintaa Inarissa ja Ivalossa toteutetaan ostopalveluna.

Koululaisten hoitoa järjestetään 1. luokan oppilaille koulun loma-aikoina. Vuorohoitoa sekä erityistä tukea tarvitseville 1-2. luokan oppilaille järjestetään hoitoa kunnan päättämien ehdoin. Saamenkielistä iltapäivätoimintaa järjestetään 1-2. luokan oppilaille kunnan päättämien ehdoin.

Toimintaa kehitetään uudistamalla tiloja Saariselän päiväkodissa, Ivalossa vuorohoidossa ja Näätämössä ryhmäperhepäivähoidossa vuoden 2019 aikana.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnallista lakisääteistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään kysyntää vastaavasti. Inarinsaamenkielisiä kielipesäpalveluita järjestetään ostopalveluna. Varhaiskasvatuspalvelut tukevat ennaltaehkäisevää lasten-suojelu- ja perhetyötä. Varhaiskasvatuspalveluja kehitetään valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Varhaiskasvatuksen osaamisen kehittäminen Varhaiskasvatuksen toiminta-kulttuurin ja oppimisympäristön kehittäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan ja yhteistyön kehittäminen Kasvuilmapiiri tukee lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia -turvallinen ja myönteinen ilmapiiri Varhaiskasvatuksen toiminnassa painotetaan kielten rikasta maailmaa, luonto- ja ympäristökasvatusta sekä liikunnan merkitystä lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen mahdollistajana	Lasten hyvinvointi Henkilöstön koulutukset Laadunarvointi Kyselyt tavoitteiden saavuttamisesta ja toimintakertomus	Henkilöstön täydennyskoulutus mm. osaamisen kehittäminen, vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot Koulutus/työnohjaus Yhteistyö, keskustelut Projektioppiminen Työpajatoiminta - sadutusmenetelmä - luontoretket - liikunta - kierrätyksen mahdollistaminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Joustavat, oikea-aikaiset ja muutосkykyiset palvelut	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastaavasti (järjestelyaika 4 kk, kiireellisessä tilanteessa 2 vk) Muutoskykyinen organisaatio ja pysyvä henkilöstö, joka vastaa palvelutarpeeseen.	Varhaiskasvatuspaikkojen järjestäminen lain edellyttämässä aikataulussa Henkilöstön rakenne ja määrä/ lasten määrä, ikä ja tuen tarve	Palveluohjaus ja tiedottaminen Rekrytoinnin kehittäminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Todelliset hoitopäivät	36663	37000	38000	39000	40000
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 31.12.	239	260	270	280	280
- joista ostopalvelut/lapsia 31.12.	27	25	25	25	25
- joista vuorohoidossa	60	50	80	90	90
Lapsia esiopetuksessa (Saariselän pk)	5	5	2	2	2
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	38	50	50	60	60
-joista kotihoidon kuntalisän saajat/ ka	13	12	30	40	40
- joista yksityisen hoidon tuen saajat	1	4	4	4	4

Talousarvion perustelut

Matkailun kasvun myötä varhaiskasvatuspaikkojen tarve on kasvanut ja arvioidaan edelleen kasvavan, mikä näkyy erityisesti talvisesonkiaikoina sekä vuorohoitotarpeen (ilta,- yö- ja viikonloppuhoito) kasvuna päiväko-deissa. Vuonna 2019 arvioidaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevan n. 270 lasta. Varhaiskasvatuksen tarve on usein äkillistä ja muuttuvaa sekä vaihtelee kunnan eri osissa mm. työllisyyden, sesonkiaikojen ja synty-vyyden mukaan. Kunnan elinkeinorakenteesta sekä pitkistä etäisyyksistä johtuvat lasten pidentyneet hoitoajat lisäävät henkilöstökuluja.

Sijaisten ja henkilöstön rekrytointi on vaikeutunut koko kunnan alueella. Henkilöstön rekrytoinnin kehittämiseen tarvitaan lisää konkreettisia toimenpiteitä, jotta lakisääteiset palvelut saadaan turvattua.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot vähenevät 1.8.2018 alkaen tehdyn uuden lakimuutoksen myötä. Asia-kasmaksut ovat pienentyneet pieni- ja keskituloisilta perheiltä ja sisarusalennuksen määrän osalta.

Lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamisperusteet muuttuvat 1.1.2019 alkaen sivistyslautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti. Kotihoidontuen kuntalisää maksetaan kunnan päättämien ohjeiden mukaisesti alle 2-vuotiaista lapsista ja heidän sisaruksistaan, jotka eivät käytä varhaiskasvatuspalveluja.

3.7.2 Esi- ja perustusopetus

Toiminta-ajatus

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten kasvamista itsenäisen, kanssaihmissä ja ympäristöön arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta annetaan kunnan neljässä koulussa:

1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
2. Ivalon ala-asteen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6, erityistuen pienluokka vuosiluokille 0-6
3. Ivalon yläasteen koulu, perusopetuksen vuosiluokat 7-9, lisäopetus sekä erityistuen pienluokka vuosiluokille 7-9
4. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9

Esi- ja perusopetuksessa opetuskielenä on suomi. Opetusta annetaan lisäksi inarinsaamen-, koltansaamen- ja pohjoissaamenkielillä (perusopetuslaki, 10§).

Tehtävät

Opetuksen ensisijaisena tehtävänä on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyy jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.

Palvelusuunnitelma

Opetuksessa tärkeä laatukriteeri on opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus. Inarin kunnan perusopetuksen koulujen arviointisuunnitelman mukaisesti yhteisenä kehittämiskohteena on vuonna 2018 pedagoginen johtaminen ja työntekijöiden keskinäinen yhteistyö. Yhteistyön piiriin on ulotettu laajemmin myös sekä työntekijöiden ja oppilaiden välinen vuorovaikutus, työntekijöiden keskinäinen, oppilaiden keskinäinen, että työntekijöiden ja huoltajien välinen vuorovaikutus. Lukuvuoden läpäisevänä se jatkuu myös vuonna 2019 kevään ajan. Uusi kolmivuotinen Inarin kunnan koulujen arviointisuunnitelma kaudelle 2019-2021 vahvistetaan vuoden 2018 loppuun mennessä. Toinen tärkeä laatukriteerinä on opetusryhmän koko. Tavoitteena on, että valtuuston hyväksymässä koulutuksen kehittämissuunnitelmassa mainittuja opetusryhmien enimmäiskokoja ei ylitettäisi. Toteutuneita ryhmäkokoja seurataan lukuvuosittain. Näiden lisäksi opetuksen laatukriteerinä ovat kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön määrä. Tavoitteena on, että Inarin kunnan esi- ja perusopetuksen työntekijät täyttävät kelpoisuusvaatimukset 100 prosenttisesti.

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön perusopetuksessa 1.8.2016 ja vuonna 2018 perusopetuksen opetussuunnitelmia on päivitetty. Työnantaja järjestää koulutuksia, jotka tukevat uusien opetussuunnitelmien käyttöönottoa sekä monipuolisten opetusmenetelmien hyödyntämistä opetuksessa. Täten tuetaan kuntastrategian

mukaisesti osaamista ja koulutusta sekä turvataan toimivat esi- ja perusopetuspalvelut.

Inarin kunnan kouluissa annettavaa koulutusta ja sen vaikuttavuutta arvioidaan sivistyslautakunnassa hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2018 arvioinnin kohteena on pedagoginen johtaminen ja työntekijöiden keskinäinen yhteistyö. Arvioinnissa tarkastellaan avoimuutta ja reflektointia, kuuntelemista ja kuuluksi tulemistä, yhteisöllisyyttä sekä yhteisten arvojen toteutumista. Pedagogista johtamista ja työntekijöiden keskinäistä yhteistyötä arvioivat opettajat ja koulunkäynninohjaajat.

Oppilasennuste on tällä hetkellä laskeva ja kunnan kokonaisuus huomioiden, sen ennustetaan laskevan olemassa olevilla tiedoilla 5 vuodessa noin 50 oppilasta. Ennuste ei huomioi kuitenkaan valmistuvaa rakennuskaavaa ja alueella olevaa työvoiman tarvetta. Näiden voidaan jossakin määrin ennakoivan toista lähivuosille.

Inarin kunnassa on kaksi psykologin tointa, joista toinen on täyttämättä. Se pyritään täyttämään ja sen toimialue olisi koululaiset ja opiskelijat. Ivalon yläasteen koulussa on hankkeena aloittanut joustavan perusopetuksen ryhmä 2018, joka jatkuu ainakin vuoteen 2020. Koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta on kasvattanut suosiotaan edelleen. Toimintaa järjestetään sivistyslautakunnan hyväksymin periaattein.

Palvelua kehitetään 2019 lisäämällä Ivalon ala-asteelle perusopetuksen väistötila varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen käyttöön vuonna 2018 käytöstä poistunutta tilaa osin korvaamaan. Tila tulee kunnan omaan omistukseen. Ivalon koulukeskuksen rakentaminen etenee valmisteluvaiheesta suunnitteluun.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen	Opetusmenetelmien kehittäminen, uuden opetussuunnitelman toteuttaminen	Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden lukumäärä, jatko-opintoihin pääsy	Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto, opetussuunnitelman päivittäminen
Motivoitunut ja kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöstö	Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen	Vuosittainen koulutuksen järjestäjän suorittama toiminnan arviointi	Arviointikysely, jossa pedagogista johtamista ja työntekijöiden välistä yhteistyötä arvioivat opettajat ja koulunkäynnin ohjaajat
Terveet ja turvalliset koulujen tilat	Uuden opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, joissa opiskelu on terveellistä ja turvallista	Päätökset koulurakentamisesta Ivalossa	Uusien oppimisympäristöjen suunnittelu Ivaloon
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi	Opettajien virkojen määrän tarkistaminen	Opettajien virat/oppilas	Opettajien virkojen kokonaisvaltainen suunnittelu ja tarkistaminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2018 ta	2020 ts	2021 ts
Nettokustannukset €/asukas					
Esiopetus	-52	-59	-67	-69	-70
Perusopetus	-1136	-1193	-1186	-1207	-1232
Iltapäivätoiminta			-34	-35	-35

Talousarvion perustelut

Psykologin toimi, joustavan perusopetuksen ryhmä, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminnan kasvanut suosio sekä yläasteen koulun hallinnon uudistaminen vaikuttavat henkilöstökustannuksiin ja resurssien suuntaamiseen. Suuria hankintoja pyritään rajoittamaan Ivalon kouluissa samaan aikaan kun uutta koulukeskusta rakennetaan. Palvelua kehitetään 2019 lisäämällä Ivalon ala-asteelle perusopetuksen väistötila varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen käyttöön vuonna 2018 käytöstä poistunutta tilaa osin korvaamaan. Tila tulee kunnan omaan omistukseen. Ivalon koulukeskuksen rakentaminen etenee valmisteluvaiheesta suunnitteluun. Kiinteistöjen kokonaiskustannuksiin pyritään vaikuttamaan luopumalla tarpeettomista tai vähälle käytölle jäävistä tiloista.

3.7.3 Lukiokoulutus

Toiminta-ajatus

Lukiokoulutuksen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa sekä paikkaansa maailmassa. Samalla opiskelija kehittää suhdettaan menneisyyteen ja suuntautuu tulevaisuuteen. Lukiokoulutus syventää opiskelijan kiinnostusta tieteiden ja taiteiden maailmaan sekä kehittää valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään.

Tehtävät

Lukion tehtävänä on antaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuus korkea-asteen opintoihin sekä opiskelutaidot, joita elinikäinen opiskelu vaatii. Opiskelu Ivalon lukiossa tukee nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä esimerkiksi siten, että heille tarjotaan mahdollisuus opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidinkielenä.

Palvelusuunnitelma

Kuntastrategian mukaisesti Ivalon lukio tekee yhteistyötä niin paikallisesti kuin kansainvälisesti. Yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus suorittaa lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto. Kansainvälistä toimintaa kehitetään osallistumalla Cern-tiedekouluun, FINAL2.0 –hankkeeseen sekä tekemällä yhteistyötä Karasjoen lukion ja Kuolan kunnan koulujen kanssa.

Koulun tavoitteena on kehittää verkostoitumista paikallisten yrittäjien kanssa. Yhteistyö yrittäjien kanssa antaa opiskelijoille mahdollisuuden kehittää työelämä- ja yrittäjyysosaamista, mitä uusi lukiolaki edellyttää. Verkos-

toituminen kehittää yhteisöllisyyttä ja siten tukee yhteisöllistä opiskeluhoitoa. Opiskeluhoitoa kehitetään perehdyttämällä opettajia erityisopetukseen lukiossa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Nuorten hyvinvoinnin kehittäminen ja laadukkaat lukiokoulutuspalvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit. Eri koulujen toimintakulttuurien yhteen sopeuttamisen valmistelu ennen kuin siirrytään Ivalon yhteiseen koulukeskukseen.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Opiskelijoiden yhteisöllisyyden ja verkostoitumisen tukeminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Aktiivinen ja osallistuva kansalainen, verkostoituminen	Verkostoitumisen vaikutukset koulun toiminnassa	Verkostoituminen paikallisten yritysten, verkostoituminen suomalaisten ja ulkomaisten oppilaitosten kanssa.
Motivoitunut ja ammatillisesti kehittyvä opettajakunta	Opettajakunnan verkostoituminen ja vertaisoppiminen kotimaassa ja ulkomailla	Opettajien toiminta verkostoissa	Kyselyt ja haastattelut opiskelijoille verkostoitumisen vaikuttavuudesta. Kyselyt opettajille verkostoitumisen vaikuttavuudesta
Opettajien osallisuus	Henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen	Opettajien tiimityöskentely ja sen arviointi	Opettajien tiimien toiminnan kehittäminen
Yhteisöllinen opiskeluhoito	Erityisopetus lukiossa	Opettajien koulutuksiin osallistuminen	Koulutus erityisopetuksesta sekä ohjausmenetelmistä
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Henkilöstön virkojen määrän tarkistaminen	Tarvittavat virat/koulu	Opetushenkilöstön virkojen kokonaisvaltainen suunnittelu ja tarkistaminen
Yhteistyön tiivistäminen perusopetuksen koulujen kanssa	Koulujen välisen yhteistyön hyödyt	Uudet yhteistyömuodot	Kehitetään uusia yhteistyömuotoja perusopetuksen koulujen kanssa

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Nettokustannukset €/asukas					
Ivalon lukio	-152	-156	-154	-157	-160

Talousarvion perustelut

Syksyllä 2018 Ivalon lukion 1. vuosiluokan aloitti historian pienin ikäluokka, 23 opiskelijaa. Arvion mukaan lukion opiskelijamäärä vakiintuu seuraavina vuosia noin 90 opiskelijaan.

Uusi lukiolaki velvoittaa lukioita tarjoamaan opiskelijoille mahdollisuuden kehittää työelämä- ja yrittäjyysosaamista. Lisäksi jatkossa opiskelijoille on tarjottava enemmän tukea, kuten erityisopetusta ja jatko-opintoihin ohjausta sekä jälkiohjausta. Jotta nämä lukiolain velvoitteet voidaan hoitaa, on opettajakunnalle järjestettävä jatkuvasti täydennyskoulutusta.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin parantamiseksi on heille tarjottava riittävästi kuraattori- ja psykologipalveluita. Ohjaustoiminnan tulee sisältää myös psykologin antamaa ammatinvalinnanohjausta.

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.4 Vapaa-aikapalvelut

3.7.4.1 Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Kansalaisopisto tarjoaa kohtuuhintaista ja monipuolista koulutusta sekä laaja-alaisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelu ja harrastaminen mahdollistavat itsensä kehittämisen, lisäävät henkistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua sekä tarjoavat onnistumisen ja omaehtoisen oppimisen elämyksiä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tehtävät

Kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaata-voitteista yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Palvelusuunnitelma

Kansalaisopiston tavoitteena on turvata elinikäisen, omaehtoisen oppimisen periaatteen mukaan kuntalaisten monipuolisen kehittymisen, hyvinvoinnin, moniarvoisuuden ja kansanvaltaisuuden toteutuminen. Opisto kehittää aktiivisesti kurssitoimintaansa asukkaiden toiveita vastaavaksi. Opisto tekee yhteistyötä alueen muiden oppilaitosten sekä laajemmin muiden Lapin sekä valtakunnan alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen. Oppimisympäristöjen kehittäminen ja osaamisen hyödyntäminen.	Vaikuttavuustavoitteet Kansalaisopisto antaa elinikäisen oppimisen, kansalaisvalmiuksien ja itsensä kehittämisen mahdollisuuden ja lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Monipuolinen, mielenkiintoinen ja ajassa oleva kurssitarjonta, joka ottaa huomioon eri ikäryhmät ja kunnan eri asuinalueet. Etäopetuksen kehittäminen. Kuntalaisille tarjotaan vuositason 6400 tuntia opetusta.	Opistopalaute Opiskelijoiden määrä (kaikki / netto-opiskelijat) Opetustuntien määrä	Kuntalaisten kurssitoiveiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan.
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet Kurssimaksutuotot vuositason n. 60 000 euroa.	Kurssimaksutuottojen määrä.	Kurssimaksujen laskuttaminen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2018 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-62	-66	-69	-70	-72

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.4.2 Kirjasto

Toiminta-ajatus

Kirjasto on helposti saavutettava sivistys- ja kulttuurilaitos, joka pyrkii aktiivisesti tavoittamaan kaikki kuntalaiset. Kirjasto on kaikille avoin monipuolinen työ- ja oppimisympäristö sekä yhteisöllinen kohtaamispaikka. Kirjasto edistää aktiivista kansalaisuutta, joka lisää luottamusta ja hyvinvointia, sekä vahvistaa sosiaalista pääomaa yksilön ja yhteiskunnan tasolla. Kirjastotilat ovat kuntalaisten saavutettavissa. Ne ovat esteettömiä, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukevia. Perinteisten aineistojen ja palvelujen ohella tarjoamme verkkoaineistoja ja -palveluja.

Tehtävät

Kirjasto toteuttaa Kirjastolain 6 §:n mukaisia tehtäviä. Kirjastopalvelut jaetaan asiakas- ja aukiolopalveluihin, kokoelmapalveluihin, koulutus- ja kulttuuripalveluihin ja erityispalveluihin. Tehtävänä on edistää monipuolista lukutaitoa, joka on oppimisen ja aktiivisen kansalaisuuden perusta, sekä tarjota ajantasaista ja monipuolista aineistoa siinä formaatissa mikä kullekin asiakkaalle on mieluista. Neuvomme tiedonlähteiden käytössä, perehdytämme kirjaston käyttöön ja annamme tiedonhallinnan opetusta.

Palvelusuunnitelma

Kaikilla on oikeus kirjastopalveluihin. Asiakslähtöisyyden avaintekijöitä ovat kirjastopalvelujen saavutettavuus ja vuorovaikutteisuus. Kirjasto tarjoaa tilojaan vapaasti oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Palvelut tuotetaan laadukkaasti ja taloudellisesti yhteistyössä kunnan sivistystoimen ja Lapin kirjaston kesken. Toimintamalli perustuu kaikkia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön. Omatoimikirjastoratkaisulla tarjotaan palveluja silloinkin kun henkilökunta ei ole paikalla.

Kirjaston kokoelmat ovat monipuolisia ja uusiutuvia. Kokoelmien arviointia tehdään päivittäisessä kirjastotyössä. Kirjastoaineiston lisäksi lainaamme liikuntavälineitä ja myymme liikuntapasseja. Kirjastoautossa on saatavilla apteekkituotteita ja reseptilääkkeiden välitystä.

Kirjasto edistää lukutaitoa ja elinikäistä oppimista avaamalla aineistoja näyttelyjen, kirjavinkkauksen, lukupiirien ja alle kouluikäisille suunnattujen saamen- ja suomenkielisten satutuntien avulla. Celian palveluja tarjotaan kaikille, joille lukeminen on vaikeaa.

Asiakkaita opastetaan heidän tiedontarpeissaan sekä verkkopalvelujen ja tiedonlähteiden käytössä. Asiakkaat perehdytetään kirjastonkäyttöön ja heille annetaan tiedonhallinnan opetusta. Kirjasto tuo iloa ja elämyksiä ihmisten arkeen tuottamalla itse ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kulttuuritapahtumia ja näyttelyitä.

Kotiseututuntemuksen lisääminen ja ylläpitäminen on erityistehtävä johon panostamme ylläpitämällä ja kartuttamalla Inari-kokoelmaa ja Tarinoiden Inari www.tarinoideninari.fi äänitearkistoa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Aktiivinen, osallistuva ja osaava kuntalainen Elinikäisen oppimisen ja osaamisen kehittäminen Lukemisen edistäminen Kuntamarkkinointi	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palveluja kehitetään asiakasnäkökulmasta ja yhdessä asiakkaiden kanssa. Kokoelmat ovat ajantasaiset, monipuoliset ja asiakkaiden tarpeisiin sopivat. Tilat ja välineet ovat toimivat. Lapset ja nuoret lukevat monipuolisesti ja osaavat soveltaa lukemaansa. Tarinoiden Inarin kehittäminen ja markkinointi	Tilaisuuksien määrä Hankintojen ja poistojen määrä Opastuskäynteihin ja vinkkauksiin osallistujat Muiden tilaisuuksien osallistujat Tarinoiden kuvailu	Asiakasraatien perustaminen. Asiakaskyselyt Tarjotaan tiloja ja välineitä oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Annetaan kirjaston käytön, medialukutaidon, tiedonhallintataitojen ja tietoyhteiskuntavalmiuksien opastusta. Tuetaan lasten- ja nuorten lukuharrastusta, monilukutaito ja itsenäistä tiedonhankintaa vinkkaamalla systemaattisesti eri luokka-asteille. Järjestetään satutunteja ja muita lasten tapahtumia. Opastetaan ja markkinoidaan www.tarinoideninari.fi kartta- ja mobiilisovellusta
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Lainamäärät Käyntien määrät Kuvailtuja tarinoita Koulutus- ja kulttuuritapahtumien osanottajamäärä Aukioloajan lisääminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i>	120 000 lainaa/v. 115 000 fyysistä käyntiä/v 14 000 verkkokäyntiä/v 200 tarinaa/v 3 000 osallistujaa/v	Lukemista tarjolla teksteinä, äänenä, elektronisena, musiikkina ja elokuvana. Lisätään aukioloaikaa omatoimiratkaisuille. Kehitetään Lapin kirjastoverkkopalveluja Kirjaston 160-vuotisjuhlan ohjelmatarjonta Omatoimiajan käyttöönotto pääkirjastossa

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-84	-101	-94	-96	-98
Talousarvion perustelut Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.					

3.7.4.3 Kulttuuri

Toiminta-ajatus

Kulttuuritoiminnan keskeinen toiminta-ajatus on taata monipuolinen kulttuuritarjonta kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisäämiseksi. Kulttuuritoiminta pyrkii innovatiivisesti tukemaan inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia, tarjoaa täydentäviä kulttuuripalveluita ostopalveluina sekä toimii eri kulttuurimuotojen kehittämishankkeissa.

Kulttuuritoimi toimii aktiivisesti yhteistyössä eri kulttuuritoimijoiden kanssa, pyytäen tarvittaessa yhteistyöhön kolmannen ja neljännen sektorin toimijoita. Yhteistyö ulottuu kotimaisten kulttuurillisten kiertue-esitysten saattamisesta inarilaisille kansainväliseen ystävyyskuntatoimintaan Kuolan piiriin saakka. Toiminnan motivaattorina toimii ”kulttuuri kuuluu kaikille” –ajatus.

Tehtävät

Kulttuuritoimen tehtävänä on tuottaa tai tukea helposti koettavia, mahdollisimman esteettömästi saavutettavia kulttuurielämyksiä kaikenikäisille kuntalaisille. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukio-opetuksen kanssa taaten erilaisia kulttuurielämyksiä läpi lapsen opinpolun. Kulttuuritoimi kannustaa lapsia ja nuoria etsimään kulttuuripalveluista lisäsisältöä ja kokemuksia arkeen. Aikuisväestölle, ikäihmisille ja erityisryhmille tuodaan helposti koettavia kulttuuritapahtumia arjessa jaksamisen tueksi.

Inarin kulttuuritoimi vastaa kulttuurillisen perustoiminnan ohella kunnallisen elokuvateatteri Aslakin toiminnasta sekä Inariviikot-tapahtumakokonaisuuden koordinoinnista että markkinoinnista. Kulttuuritoimi avustaa kulttuurialan toimijoita ja eri kulttuuritapahtumien järjestäjiä resurssien mukaan. Kulttuuritoimelta voi hakea kohde- ja toiminta-avustusta paikallisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen. Vuosittain palkitaan myös ansioitunut paikallinen kulttuuria edistänyt henkilö tai yhteisö Inarilaisteko -stipendillä.

Palvelusuunnitelma

Inarin kulttuuritoimi huolehtii vuosittaisista kulttuuritapahtumista, kuten veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlallisuuksista sekä Inariviikoista. Kulttuuripalveluita pyritään tarjoamaan läpi vuoden eri-ikäisille kohderyhmille sen mukaan, mitä kulttuuripalveluita on saatavilla. Kaikenlaisia kulttuurin lajeja pyritään tarjoamaan; konsertteja, teatteria, tanssikursseja, kuvataidetta ja eri kulttuurinlajeja soveltavia tapahtumia innovatiivisuutta unohtamatta. Kulttuuritoimi pyrkii mahdollisuuksien mukaan huomioimaan toiminnassa juhluvuodet ja teematapahtumat. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan myötä voidaan tarjota mediakasvatuksellisia kokemuksia koulukinoesitysten ja eläkeläisesitysten muodossa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Kulttuuripalvelut parantavat ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Monipuolisten kulttuuripalveluiden avulla voidaan lisätä kuntalaisten viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyden tuntua.			
Valtuustoon nähten sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähten sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden avulla.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kulttuuripalvelut kuuluvat kaikille –periaatteella toteutettavia kulttuurielämyksiä. Monipuoliset kulttuuripalvelut. Eri ikäryhmille vuosittain vaihtuvat tapahtumat sekä kulttuuri-toimen vuosittain järjestettävät tapahtumat. Kulttuuriavustusten myöntäminen niitä hakeville kulttuurialan henkilöille ja yhdistyksille. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan ylläpitäminen saavutetulla tasolla.	 Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä. Kulttuuri-toimelta jaettavien kulttuuriavustusten määrä. Elokuvateatteritulojen seuranta.	 Tilastointi tapahtumiin osallistujista ja lipunmyyntituloista. Ostopalvelut kulttuurialan yrityksiltä sekä kolmannelta että neljänneltä sektorilta. Yhteistyö kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kulttuuritapahtumien tuotot vuosittain n. 8 000 €. Elokuvateatteri Aslakin tuotto riippuvainen vuosittain vaihtuvasta elokuvaohjelmistosta. Vuosituotto lipunmyynnistä n. 40 000 €.	 Kävijämäärät ja lipputulot.	 Tilastointi kulttuuritapahtumien kävijämääristä ja elokuvaesitysten lukumääristä sekä kävijämääristä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-25	-24	-29	29	-30

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.4.4 Liikunta

Toiminta-ajatus

Inarin kunnan liikuntatoimen tehtävänä on tukea ja luoda edellytykset seuratoiminnalle, järjestää kuntalaisille liikunta- ja hyvinvointitapahtumia sekä tukea sellaisten erityisryhmien liikuntaa, joilla on vaikeuksia vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi osallistua yleisesti tarjottuun liikuntaan. Tehtävänä on pääsääntöisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen luomalla ja ylläpitämällä terveysliikuntaharrastamiseen mahdollistavat puitteet kunnan alueella.

Inarin kunnan liikuntatoimi tuottaa, osallistuu ja tekee yhteistyötä kunnan alueella, sen lähikunnissa sekä kansainvälisesti järjesteltävissä urheilu-, liikunta- ja hyvinvointitapahtumissa.

Tehtävät

Liikuntatoimen keskeinen tehtävä on vastata liikunnanharrastamisen edellytysten luonnista kunnan alueella. Liikuntatoimi järjestää erityisryhmille liikunnanohjausta ja opastusta sekä koululaisille Liikkuva Koulu-ohjelman mukaista liikuntaa. Liikuntahenkilöstö huolehtii liikuntatilojen kehittämisestä, kunnossapidosta, uimavalvon- nasta, liikuntatapahtumien järjestämisestä sekä koordinoi liikuntatilojen käyttöä.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on saada kuntalaisia innostettua sekä aktivoitua terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan luomalla puitteet jotka lisäävät toiminnan helppoutta sekä madaltavat kynnystä. Kunnan alueella sijaitsevaa seuratoimintaa tuetaan vuosittain jakamalla avustuksia sekä tarjoamalla urheiluseuroille maksut- tomien liikuntapaikkojen käyttöä.

Liikuntahenkilöstö kannustaa kuntalaisia aktiiviseen liikkumiseen, sekä edistämään hyvinvointia ja terveyttä kehittämällä liikuntapaikkoja että pitämällä ne helposti saatavilla.

Vuoden 2018 loppuun mennessä liikuntasihteerin virka lakkautetaan ja perustetaan uusi vapaa-aikasihteerin virka 1.1.2019 alkaen, joka vastaa liikuntatoimen ja nuorisotoimen hallinnosta. Vapaa-aikasihteerin palkkakus- tannukset jakautuvat 50% liikuntatoimen ja 50% nuorisotoimen kustannuspaikalle.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Elämäntapasairauksien ennal- taehkäisy Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen sellaisille henki- löille joilla on jokin vamma tai sairaus joka vaikeuttaa henki- löän osallistumista yleisesti tarjottuun liikuntaan. Lasten liikunnan lisääminen ja tutustuttaminen ulkoliikunta mahdollisuuksiin Inarin kun- nan alueella.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaiset käyttävät kunnan alueella sijaitsevia liikuntapaikko- ja vuoden 2019 aikana 38 000 kertaa. Liikuntatoiminnan järjestäminen kunnan alueella toimiville erityis- ryhmille. Vähän liikkuvien koululaisten aktivointi ja ulkoliikuntaan tutus- tuttaminen.	Kävijämäärä tilastot Palautelaput ja muu ryhmien antama pa- laute. Kouluhenkilökunnan palaute	Kävijämääriä kartoittavien vihkojen ja lappujen saatavuudesta huolehtiminen. Erityisryhmien liikunnanohjaajan ryh- mät. Liikkuva koulu –toiminta.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Liikuntapassien ja kortalippujen tuotto n. 40 000€	Myytyjen liikuntapassien ja kortalippujen määrä.	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-79	-89	-84	-85	-87

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.4.5 Nuoriso

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminään yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja -yhteisöllistä työotetta.

Tehtävät

Nuorisotilatoiminta sekä tavoitteelliset toimintaryhmät Inarissa ja Ivalossa, tiedotus- ja yhteistoiminta, tapahtumat ja kansainvälinen toiminta, järjestöjen tuki, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja, nuorisopoliittiset tehtävät, nuorisovaltuustotoiminta.

Palvelusuunnitelma

Nuorisotyö edistää nuorten osallisuutta ja hyvinvointia. Toiminta on kasvatuksellista ja päihteetöntä. Kaikessa toiminnassa noudatetaan moniammatillista sekä -yhteisöllistä työotetta. Nuorisotyö on syrjinnästä vapaa alue. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan.

Nuorisotyö järjestää ensisijaisesti 10 – 18 -vuotiaille nuorille avointa nuorisotilatoimintaa ja ylläpitää tavoitteellisia toimintaryhmiä kahdella nuorisotilalla. Tätä täydennetään kaikille avoimilla tapahtumilla.

Nuorisotyö tiedottaa tavoitteellisesti toiminnoistaan sekä nuoriin liittyvistä asioista käyttäen useita menetelmiä. Kohderyhmänä ovat nuorten ohella toiminnassa mukana olevien vanhemmat, työn kannalta keskeiset yhteistyökumppanit ja kuntalaiset ylipäänsä.

Nuorisotyöllä on omassa toimintaympäristössään vahva yhteistyöverkosto ja sen jatkuva kehittäminen on oleellinen osa kaikkea toimintaa.

Nuorisotyö vastaa nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön muodostaman, selkeästi nuoriin kohdistettavan palvelukokonaisuuden (Viestintäpaja) toiminnasta ja kehittämisestä kunnanhallituksen 2017 hyväksymän Viestintäpajan 2017 – 19 kehittämissuunnitelman mukaisesti. Etsivä-työ huomioi jokaisen tukea tarvitsevan nuoren, selvittää osaltaan palvelutarpeet ja ohjaa heidät erilaisten palveluiden asiakkaisiksi sekä tukee nuoria muutoinkin. Nuoren sijoittamisessa työpajalle tai muihin toimenpiteisiin otetaan huomioon nuoren tilanne sekä kuullaan häntä.

Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen sekä kehittäminen ja siihen liittyvät koulutustehtävät on merkittävä osa nuorisotyötä. Yhteydenpitoa kunnalliseen päätöksentekoon kehitetään uuden kuntalain määrittelemällä tavalla. Nuorten kuulemista heitä koskevissa asioissa parannetaan jo asioiden valmisteluvaiheessa.

Nuorisotyö tukee nuorisojärjestöjen sekä nuorten toimintaryhmien työtä taloudellisin avustuksin sekä tarjoamalla niiden käyttöön toimitiloja.

Vuoden 2018 loppuun mennessä nuorisosihteerin virka lakkautetaan ja perustetaan uusi vapaa-aikasihteerin virka 1.1.2019 alkaen, joka vastaa liikuntatoimen ja nuorisotoimen hallinnosta. Vapaa-aikasihteerin palkkakustannukset jakautuvat 50% liikuntatoimen ja 50% nuorisotoimen kustannuspaikalle.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Nuorisotilatyö Inarissa ja Ivalossa jatkuu Viestintäpaja toimii vahvistetun kehittämissuunnitelman edellyttämällä tavalla nuorten matalan kynnyksen palvelupisteenä Nuorisotyöllä on eritasoisia yhteistyöverkostoja paikallisella ja maakunnallisella tasolla Nuorisotyö tiedottaa tehokkaasti toiminnoistaan Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen	Yhteensä vähintään 230 aukiolokertaa, joissa 5300 kävijäkertaa Työpajan ja etsivän työn asiakkuuksia yhteensä vähintään 40 nuorta (17 – 25 –vuotiaiden osuus Asiakaspalvelutehtäviä kuntalaisille ja kunnan sisällä 800 kpl/v Aktiiviosallisuus vuositasolla vähintään kuudessa verkostossa Käytetään säännöllisesti sosiaalisen median eri kanavia, LaNuTin Inarin sivuja, Radio Inaria sekä paikallislehteä. Tehdään kausitiedotteet (3 krt/v) ja ylläpidetään yhteyksiä maakunnallisiin tiedotusvälineisiin Edustukset kultakin koululta ja SAKK:sta. Vuositasolla vähintään 8 kokousta ja 4 eri vaikuttamistimenpidettä.	Toiminnan jatkon turvaaminen ja Inarin ohjaustoiminnan vakiinnuttaminen joko omana työnä tai ostopalveluna Kehittämissuunnitelman etenemisen ja perustyön seuranta nuorisotakuutyöryhmän kautta Tilastointi ja laskutuslistat, asiakaspalautteet Verkostotyön vahvistaminen ja seuranta (muistiot, toimintakertomukset, tarveharkinta) Tiedostussuunnitelma päivittäminen ja toiminnan jatkuva seuranta Kokouspöytäkirjat, aloitteet, osallisuudet lautakuntiin tai vastaaviin. Toimintasäännön uudistaminen uuden kuntalain edellyttämällä tavalla.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Nuorisotyön palvelumaksut 14.000 €	Myytyjen palveluiden sekä perittyjen osallistujamaksujen lukumäärät	Viestintäpajan laskutuslistat ja osallistuja/tuotettujen palveluiden määrien seuranta ja tilastointi

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2021 ts	2022 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-49	--54	-49	-50	-51

Talousarvion perustelut

Nuorisosihteerin virka lakkautetaan vuoden 2018 lopussa ja Inarin kirkonkylän nuorisotyöntekijän toimi vaki-naistetaan vuoden 2019 alusta.

3.8 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta tukee ja edistää kunnan strategian toteutumista.

Tekninen lautakunta vastaa viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön kehittämisestä ja ylläpidosta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisestä.

Tehtävät

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia asemakaavoituksesta, katujen ja yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, mittaustoiminnasta, kartoituksesta sekä satamatoiminnasta. Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Teknisen toimen toimintaperiaate on luoda kuntalaisille vaihtoehtoisia malleja asumiseen ja yrittämiseen sekä tarjota monipuolista tonttitarjontaa. Asemakaavoitus ja kunnallistekninen suunnittelu tehdään asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin nojautuen huomioimalla suunnittelun edellyttämä vuorovaikutus osallisten kanssa. Tekninen toimi tuottaa maankäytön suunnittelun omana työnä.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Ympäristötöissä pyritään työllistämään pitkäaikaistyöttömiä.

Rakennusvalvonta tukee asiakaskeskeisellä neuvonnalla hyvää rakentamiskulttuuria ja edistää rakennushankkeen eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista. Rakennusvalvonta huolehtii lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kuten kaavoituksen, hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisyyden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten sekä yleisen edun huomioon ottamisen rakentamisessa ja rakennusten käytössä sekä vastaa rakennushanketietojen tuottamisesta rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet Kunnan maankäyttöä ohjataan yhteen sovittaen ja tarkoituksenmukaisesti Kansainvälinen ajattelutapa			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Toimivat palvelut Yritysten ja elinkeinojen edellytysten luominen. Monipuoliset ja viihtyisät elinympäristöt	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelutason säilyttäminen ja parantaminen peruspalveluissa Asemakaavojen laatiminen kunnan kehittymisen mahdollistamiseksi Matkailu- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen Satamatoiminnan kehittäminen	Asiakaspalaute Rakentamisen määrä Vapaiden tonttien määrä Kävijämäärät venepaikat tavoitte/toteutuneet	sähköisten palveluportaalin kehittyminen Asiakaslähtöinen ja ennakoiva asemakaavoitus Reitistöjen rakentaminen asiakaslähtöisesti Veskonien sataman suunnittelu ja laajentaminen

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Yhteensovittava maankäyttö	Asemakaavoituksen sujuvoittaminen	Asemakaavan laatimisaajat	Kaavoitusprosessin hallinta
Laadukas infrastruktuuri	Ympäristörakentamisen ja hoidon laadun parantaminen	investointien suunnitelmallisuus	ennakoiva ympäristösuunnittelu
Innovatiivisuus	Lupakäytäntöjen sujuvoittaminen	Lupien käsittelyajat	Sähköisen lupajärjestelmän käyttö.
	Digitaalisten aineistojen avoimien rajapintojen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Avoimien rajapintojen määrä	Atk-järjestelmien kehittäminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	686	602	587	598	608
Toimintamenot	-2058	-2224	-2240	-2279	-324
Toimintakate (sitova)	-1373	-1652	-1652	-1681	-1715

Talousarvion perustelut

Tekninen lautakunta talousarvio sisältää yhdyskuntasuunnittelun, yhdyskuntarakentamisen sekä rakennusvalvonnan tehtävien hoitamiseen. Vuodelle 2019 esitetään toiminnallisia muutoksia, joiden kustannusvaikutus on yhteensä 93.500 €. Toiminnalliset muutokset vuodelle 2019 ovat seuraavat:

- Talvikunnossapitokustannusten nousu (tarjouskilpailu) -83.500 €
- Kesäkunnossapitokustannusten nousu -20.000 €
- henkilöstömuutosten yhteisvaikutus -10.000 €

Teknisen lautakunnan tarjoamien palveluiden määrän tarve kasvaa kunnan matkailun ja väkiluvun lisääntyessä ja asemakaava-alueiden laajentuessa. Mikäli yksityisten investointien määrä kuntaan jatkaa jyrkkää kasvuaan, myös teknisen toimen henkilöstö- ja investointilisäystarpeisiin palataan vuonna 2019.

3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden hallinnosta ja kehittämisestä huolehtiminen. Maankäytön suunnittelua toteutetaan asiakaslähtöisesti kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Mittaukseen ja kartoitukseen liittyvät tehtävät sekä niihin liittyvän tiedon tuottaminen.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- maankäytön suunnittelutehtävät
- mittaus- ja kartoitustyöt
- alueiden vuokraus

Palvelusuunnitelma

Maankäytön suunnitelmia laaditaan ennakoiden tehtävät priorisoiden kulloisenkin hetken ja tulevaisuuskuvan mukaiset tarpeet. Mittaus- ja kartoitustietoihin pyritään avaamaan avoimet rajapinnat mahdollisuuksien mukaan.

Hallintopalveluiden tuottaminen koko teknisen osaston tarpeisiin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Kunnan suunnitelmallinen kehittäminen	Kunta on aktiivinen maankäytön kehittämisessä ja suunnittelussa.	Kaavoitusreservi	asemakaavoitus
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Matkailun ja elinkeinojen	Kaunispään, Ivalon ja Inarin asemakaavojen saneeraus ja laajentaminen asiakaslähtöisesti nopeasti muuttuvassa toimintaympä-	Vuosittain rakennettavat alueet, Työpaikkojen määrän	asemakaavoituksella turvataan yhdyskuntarakenteen kasvaminen ja kehittäminen

hallitun kasvun turvaava asemakaavoitus	ristössä	kehitys	tyminen
Yhdyskuntien kasvun edellyttävän maankäytön suunnittelun sujuvoittaminen	Sähköisten palveluiden kehittäminen	Väestön määrän kehitys Asemakaava-alueen pinta-ala	Eri vastuualueiden tiivis yhteistyö resurssien varaaminen koulutuksesta huolehtiminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Asemakaavapinta-ala	1672 ha	1672 ha	1672 ha	1672 ha	1672 ha
Vapaat lomarakennustontit	20	17	17		
Vapaat asuinrakennustontit	81	80	80		
Vapaat teollisuustontit	10	9	19		
vapaat liiketontit	5	5	5		

Talousarvion perustelut

Kaavoitus

Asemakaavoja saneerataan ja laajennetaan rakennustoiminnan ylläpitämiseksi, yritysmahdollisuuksien parantamiseksi sekä vetovoimaisten vuokratonttien tuottamiseksi. Kaavasuunnittelijan määräaikainen toimi muutetaan vakinaiseksi.

Suunnitteluavustajan työpanoksesta 50 % osoitetaan asemakaavoitukseen.

Toimiala on jatkuvassa lainsäädäntömuutoksessa, joten henkilöstön koulutus on tärkeää.

Mittaus ja kartoitus

Maanmittauslaitos on siirtynyt yleiseurooppalaiseen ETRS 89 koordinaattijärjestelmään. Oma suunnittelu ja kartta-aineisto siirretään ETRS 89 koordinaattijärjestelmään aineiston uudistumisen yhteydessä.

Alueiden myynti ja vuokraus

Tonttien saatavuutta ylläpidetään asemakaavoituksella.

3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntarakentaminen tuottaa turvallista ja viihtyisää asumista ja elinkeinotoimintaa tukevaa elinympäristöä.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- maa- ja metsätilojen hoito
- liikunta- ja ulkoilualueiden rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- hylättyjen ajoneuvojen siirtäminen (laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008)
-

Palvelusuunnitelma

Yhdyskuntarakentamisen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- virkistysreittien rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- venereittien merkitseminen
- pitkäaikaistyöttömien työllistäminen

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti, joustavasti ja taloudellisesti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Viihtyisän ja turvallisen kunnan kehittäminen	Asiakaspalaute	Lisätään tavoitetietoisuutta ja suunnitelmallisuutta
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Asumisen ja elinkeinojen toimintaympäristöjen tuottaminen.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Uusien alueiden rakentaminen Vanhojen alueiden saneeraukset Ulkoilu- ja virkistysalueiden tuottaminen	Vuosittain rakennettavat uudet alueet Vanhojen alueiden saneeraukset	Resurssien varaaminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Kaavateiden pituus	105047 m	96000 m	105377 m	105377 m	105377 m
Venepaikkojen lukumäärä	303	321	321	321	321
Kunnossapidon piirissä olevien virkistysreittien pituus	10100 m	10100 m	10100 m	10100 m	10100 m
Moottorikelkkareittien pituus	170 km	170 km	170 km	170 km	170 km
Työllistettyjen lukumäärä	20	19			
Henkilötyövuodet	10				

Talousarvion perustelut

Vuonna 2019 keskitytään katujen päällystämiseen ja päällystevaurioiden korjaamiseen. Katuvalojen saneerausta jatketaan suunnittelukaudella. Katujen ja yleisien alueiden saneerausta jatketaan suunnittelukaudella määrärahojen puitteissa. Veskonien sataman saneerausta jatketaan vuonna 2019.

Yksityisteiden kunnossapitoa avustetaan vuosittain kunnanhallituksen hyväksymien periaattein.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Yhdyskuntarakentamisen vastuualueen tarjoamien palveluiden määrän tarve kasvaa kunnan matkailun ja väkiluvun lisääntyessä ja asemakaava-alueiden laajentuessa.

3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Lakisääteisten rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.

Tehtävät

Valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Palvelusuunnitelma

- Auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakennuslupa-asioissa.
- Pyrkiä nopeaan ja oikeudenmukaiseen päätöksentekoon lupa-asioissa, asiakasläheiseen palveluun sekä joustavaan rakennusaikaiseen valvontaan ja ohjaukseen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus Innovatiivisuus	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Nopea ja joustava päätöksenteko Paperittomaan lupamenettelyyn siirtyminen	Lupamenettelyn käsitte- ly aika	Sähköisen arkiston luominen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Sujuva lupakäsittely ja rakennus- aikainen valvonta ja ohjaus Oikeudenmukaiset päätökset	Katselmusten saatavuus oikaisuvaatimusten määrä	Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen Toimiva yhteistyö, ennakoiva ohjaus ja valvonta

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp	2018 ta	2019 ta	2020 ts	2021 ts
Myönnetyt luvat yhteensä	407 kpl	430 kpl	430 kpl	430 kpl	430 kpl
Valmistuneet kerrosalat	15129 m ²	9000 m ²	9000 m ²	9000 m ²	9000 m ²
rakennus- ja toimenpide- luvat	405 kpl	390 kpl	390 kpl	390 kpl	390 kpl
Rakennuslupakatselmukset	365 kpl	338 kpl	368 kpl	368 kpl	368 kpl

Talousarvion perustelut

Toimiala on jatkuvassa lainsäädäntömuutoksessa, joten henkilöstön koulutus on tärkeää.

Vuonna 2019 jatketaan sähköisen asiakaspalvelun kehittämistä.

Apulaisrakennustarkastajan nimike muutetaan tarkastusinsinööriksi.

Lupien, rakentamisen ohjauksen, katselmuksien ja neuvonnan määrä on suoraan riippuvainen suhdanteista, asukasmäärän kasvusta ja maankäytön suunnittelun tuomista rakentamismahdollisuuksista.

3.8.4 Pelastuslaitos

Toiminta-ajatus

Pelastustoimesta Inarin kunnan alueella vastaa Lapin pelastuslaitos. Kunta maksaa kuntaosuuden, joka on sijoitettu teknisen osaston talousarvioon erillisenä määrärahana.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-718	-694	-734	-734	-734
Toimintakate (sito- va)	-718	-694	-734	-734	-734

3.9 Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

Kohderahoitteiset tehtävät ovat tehtäviä, jotka ovat sekä käyttötalouden että investointien osalta sidottu tuloarvioin ja määrärahoihin talousarvioon sekä tehtäviin joiden menoihin ja tuloihin ei rahoituseriä lukuun ottamatta osoiteta määrärahaa tai tuloarvioita. (Kuntaliitto 2016.)

Kohderahoitusta sovelletaan palveluja tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksiköissä, jotka saavat varsinaisen toimintansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamistaan palveluista. (Kuntaliitto 2016.)

Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosassa esitetään tehtävän palvelusuunnitelman kuvaus, tehtävän tavoitteet ja niiden toteutumista mittaavat tunnusluvut, tehtävän tulosbudjetti ja tehtävän kokonaiskustannukset.

3.9.1 Kalatalouden kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Rahaston eriytystavoitteet

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään kolmen prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla.
3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.
4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.
5. Selvitetään yhteistyötä sekä kunnan elinkeinotoimeen, että Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmään.

Palvelusuunnitelma:

Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta n. 4,4 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inarin kunta maksaa korkoa liittyen Kalatalousrahaston maksamaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksuun. Kalatalousrahasto on maksanut aikanaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksun 122 000 euroa. Vuonna 2012 on sovittu, että kunta maksaa em. pääomalle korkoa samoin perustein kuin RKTL (nyk. Luke) maksaa tuottoa kalanviljelylaitokseen sijoitetulle pääomalle eli 8 %. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon (korko 5,2 %), loput n. 1,3 milj. euroa on sijoitettu Alfred Berg Oy:n (nyk. Elite) kautta.

Rahastolla on hallitus, johon kuuluu kunnan edustajien lisäksi edustajat Maa- ja metsätalousministeriöstä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta, Luonnonvarakeskuksesta, Inarin kalatalousalueesta ja Saamelaiskäräjistä.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päättötaso
Toiminnan laajuus Liittymien osuus kunnan talouksista Markkinaosuus Toiminta-aste	5 %, sitomaton pääoma 3 %		
Palvelun laatu Asiakastyytyväisyys Toimitusaika			
Taloudellisuus ja hinnoittelu Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta			
Kannattavuus Katetuotto % Sijoitetun pääoman tuotto			
Ympäristötavoitteet Kuormitusaste			
Investoinnit Kustannusarvio Jaksotus			
	ks. investointiohjelma		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	251	240	243	247	252
Toimintamenot	-245	-296	-296	-301	-306
Toimintakate (sito- va)	6	-56	-52	-53	-54

Talousarvion perustelut

Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Hallintosäännön mukaan rahasto kuuluu kunnanhallituksen alaiseen hallinto-osastoon. Rahastolla ei ole omaa henkilöstöä. Kalatalouden kehittämisrahaston elinkeinollinen toiminta kuuluu elinvoimalautakunnan tehtäviin ja toimivaltaan.

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRA- HASTO						
TULOSLASKELMA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	58 784	28 280	35 490	25,5	36 093	36 743
Maksutuotot	29 055	35 350	30 420	-13,9	30 937	31 494
Muut toimintatuotot	162 956	176 750	177 450	0,4	180 467	183 715
	250 795	240 380	243 360	1,2	247 497	251 952
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-158	-120	-160	33,3	-160	-160
Henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-70 502	-101 000	-111 540	10,4	-113 436	-115 478
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-172 791	-191 900	-182 520	-4,9	-185 623	-188 964
Muut toimintakulut	-1 051	-3 030	-1 521	-49,8	-1 547	-1 575
	-244 500	-296 050	-295 741	-0,1	-300 766	-306 177
TOIMINTAKATE	6 294	-55 670	-52 381	-5,9	-53 269	-54 225
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	63 061	65 000	72 760	11,9	72 760	72 760
Muut rahoitustuotot	40 961	50 000	43 050	-13,9	43 050	43 050
Muut rahoituskulut	-772	-500	-200	-60	-200	-200
VUOSIKATE	109 544	58 830	63 229	7,5	62 341	61 385
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-79 753	-79 213	-64 388	-18,7	-64 890	-65 341
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	29 791	-20 383	-1 159	-94,3	-2 549	-3 956
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	-29 791	20 383	1 159	-94,3	2 549	3 956
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0	0	0

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO						
RAHOITUSLASKELMA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	109 544	58 830	63 229	7,5	62 341	61 385
Investointien rahavirta						
Investointimenot	0	-283 000	-80 000	-71,7	0	0
Rah.osuudet invest.menoihin	19 880	160 000	0	-100	0	0
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	129 424	-64 170	-16 771	-73,9	62 341	61 385
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	-70 101	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-21 180	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-91 281	0	0	0	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	38 142	-64 170	-16 771	-73,9	62 341	61 385
RAHAVAROJEN MUUTOS	-38 142	0	0	0	0	0

3.9.2 Ruokapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Ruokapalvelu liikelaitos tuottaa ateriapalveluita kuntakonsernin sisällä kunnan eri hallintokunnille ja kunnan osakeyhtiöille sekä henkilöstöruokailuun. Ruokapalvelun liikevaihdosta 98% muodostuu kuntakonsernin sisäisestä myynnistä.

Cateringpalveluiden tuottamista vuodelle 2019 selvitetään.

Tavoitteena on ravitsemussuositusten mukaisesti valmistettujen sekä laadukkaiden ja asiakkaiden tarvetta vastaavien ateriapalvelujen tuottaminen ja oman toiminnan kehittäminen. Oman toiminnan kehittämisessä huomioidaan paikallisten raaka-aineiden käyttö ja mahdollinen tuotekehitys paikallisten toimijoiden kanssa tuotteesta, jota voidaan hyödyntää ruokapalvelun toiminnassa.

Asiakastyytyväisyyttä arvioidaan vuosittain toteutettavilla eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakaskyselyillä ja asiakaspalautteella. Ravitsemussuositusten toteutumista seurataan ruokatuotannon ohjausjärjestelmällä. Liikelaitoksen tavoitteena on kustannuksellisesti ja ajallisesti hallittu toiminta, joiden saavuttamiseksi toiminnassa hyödynnetään ruokatuotannon ohjausjärjestelmää.

Palvelusuunnitelma:

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit.
2. Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena ovat asiakkaiden tarpeet ja odotukset, toiminnan kannattavuus sekä laadukkaat ja tehokkaasti tuotetut ruokapalvelun tuotantoprosessit.
3. Liikelaitos pyrkii huomioimaan toiminnassaan tavoitteiden mittaamisen, arvioinnin ja tuottavuuden seurannan.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Toiminnan laajuus Liittymien osuus kunnan talouksista Markkinaosuus Toiminta-aste			
Palvelun laatu Asiakastyytyväisyys Toimitusaika	>4 < 2vkoa	Vaikuttavuus Tuotanto	Jhtk Jhtk
Taloudellisuus ja hinnoittelu Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta	< 95%	Tuotanto	Jhtk
Kannattavuus Katetuotto % Sijoitetun pääoman tuotto	>32% >8 %	Kannattavuus Kannattavuus	Jhtk Valtuusto
Ympäristötavoitteet Kuormitusaste			
Investoinnit Kustannusarvio Jaksotua	35 000	Tuotanto	Valtuusto

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	1465	1402	1432	1456	1483
Toimintamenot	-1375	-1353	-1409	-1433	-1462
Toimintakate (sitova)	90	49	23	23	21

Talousarvion perustelut

Ruokapalvelu on aloittanut liikelaitoksena vuoden 2007 alusta. Sivistysosasto sekä Sosiaali- ja terveysosasto ovat ateriapalveluiden suurimmat ostajat.

Ulkoisia asiakkaita ovat mm. kunnan henkilökunta (ateriamaksut), kunnan osakeyhtiöt sekä kuntayhtymä.

Henkilöstökustannukset ovat suurin menoerä n. 46,83 %, lisäystä edellisvuoteen 0,69 %. Henkilöstömäärä on 18,96 henkilötyövuotta.

Elintarvikekustannusten osuus kokonaiskustannuksista on n. 31,25 %.

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 457 569	1 399 236	1 432 171	2,4	1 456 945	1 483 170
Tuet ja avustukset	5 089	3 030	0	-100,0	0	0
Muut toimintatuotot	2 896	0	0	0,0	0	0
	1 465 554	1 402 266	1 432 171	2,1	1 456 945	1 483 170
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-502 274	-510 994	-545 825	6,8	-553 844	-566 582
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-87 374	-88 834	-93 756	5,5	-92 381	-94 505
Muut henkilösivukulut	-21 863	-24 610	-21 950	-10,8	-22 153	-22 663
Palvelujen ostot	-157 628	-157 223	-157 787	0,4	-167 362	-170 374
Aineet, tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-544 455	-500 533	-520 771	4,0	-529 573	-539 105
Muut toimintakulut	-62 190	-71 130	-68 544	-3,6	-68 092	-69 319
	-1 375 783	-1 353 324	-1 408 633	4,1	-1 433 405	-1 462 548
TOIMINTAKATE	89 771	48 942	23 538	-51,9	23 540	20 622
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	69	0	0	0,0	0	0
Muut rahoituskulut	-1	0	0	0,0	0	0
VUOSIKATE	89 839	48 942	23 538	-51,9	23 540	20 622
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-19 143	-28 508	-22 773	-20,1	-27 774	-24 981
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	70 696	20 434	765	-96,3	-4 234	-4 359
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	70 696	20 434	765	-96,3	-4 234	-4 359

RUOKAPALVELU LIIKELAI- TOS	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	89 839	48 942	23 538	-51,9	23 540	20 622
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-10 301	-30 000	-35 000	16,7	-20 000	-10 000
Toiminnan ja invest. raha- virta	79 538	18 942	-11 462	-160,5	3 540	10 622
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	-8 343	0	0	0,0	0	0
Korottomien velkojen muu- tos	63 453	0	0	0,0	0	0
Rahoituksen rahavirta	55 110	0	0	0,0	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	134 649	18 942	-11 462	-160,5	3 540	10 622

3.9.3 Tilapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Tilapalvelu liikelaitos tuottaa hallintokuntien toimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.

Palvelusuunnitelma:

Tilapalvelu liikelaitos on aloittanut toimintansa vuonna 2007. Vuonna 2013 Tilapalvelu liikelaitoksen henkilöstö siirtyi Inarin Kiinteistöt Oy:lle, lukuun ottamatta kiinteistöpäällikköä, joka jäi Tilapalveluun. Inarin Kiinteistöt Oy tuottaa Tilapalvelun rakennuksiin kiinteistö- ja laitoshuollon palvelut. Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelun välisen palvelusopimuksen mukaisesti, jota päivitetään tarvittaessa. Tilapalvelu liikelaitos pyrkii tehostamaan kiinteistöjen käyttöasteita yhdessä käyttäjien kanssa ja pyrkimään eroon vajaalla käytöllä olevista tiloista.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Korjausvelan pienentäminen Korjausvelan määrä 2016 lopussa 19,4 milj. €, 626 € / htm ²	100 € / m ²		
Energiankulutuksen vähentäminen Rakennusten energiatodistusten mukaiset energialuokat 2016 pääsääntöisesti luokkaa F	Uudisrakentamisessa vähintään luokka C		
Toimintojen tiivistäminen Käyttöasteen nostaminen ja vähällä käytöllä olevista rakennuksista luopuminen. Rakennusten pinta-ala v. 2017 n. 4,6 htm ² / asukas (31046 htm ²)	4 m ² / asukas (26 996 m ²)		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	3633	4211	4260	4332	4410
Toimintamenot	-2877	-3314	-3551	-3387	-3449
Toimintakate (sito- va)	756	897	709	944	961
Nettokustannukset €/asukas					

Talousarvion perustelut

Peruskunnalle vuokrattujen tilojen vuokriin sisältyvät energian, veden, jätehuollon, vakuutusten sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidon lisäksi laitoshuolto kiinteistökohtaisesti sovitun mitoituksen mukaan, kiinteistönhoito- ja talonmiespalvelut sopimuksen mukaan sekä pääomakustannukset. Vuoden 2019 aikana puretaan Ivalon ala-asteen tontilta asuintalo sekä pikkukoulu, hallirakennus Mukkavuopajantie 1:stä sekä terveyskeskuk- sen tontilta vanha asuinrakennus. Purkukulut katetaan käyttötalousvaroin, mikä aiheuttaa menon kasvun.

TILAPALVELU LIIKELAITOS TULOSLASKELMA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	262 990	55 705	56 485	1,4	57 445	58 480
Maksutuotot	30	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	3 370 008	4 155 670	4 203 082	1,1	4 274 534	4 351 475
	3 633 028	4 211 375	4 259 567	1,1	4 331 979	4 409 955
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-51 052	-93 430	-95 859	2,6	-97 968	-100 221
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-8 607	-15 692	-16 373	4,3	-16 341	-16 717
Muut henkilösivukulut	-2 265	-4 095	-3 835	-6,3	-3 919	-4 009
Palvelujen ostot	-1 642 015	-1 748 171	-1 968 217	12,6	-1 778 192	-1 810 199
Aineet, tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 077 292	-1 062 651	-1 073 817	1,1	-1 092 072	-1 111 729
Muut toimintakulut	-95 310	-390 023	-392 441	0,6	-399 113	-406 298
	-2 876 540	-3 314 062	-3 550 542	7,1	-3 387 605	-3 449 173
TOIMINTAKATE	756 487	897 313	709 025	-21	944 374	960 782
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	0	300	0	-100	0	0
Muut rahoitustuotot	309	0	0	0	0	0
Korkokulut	-84 538	-135 000	-72 000	-46,7	-99 500	-85 350
Muut rahoituskulut	-25	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	672 233	762 613	637 025	-16,5	844 874	875 432
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-704 371	-819 883	-747 396	-8,8	-744 505	-729 295
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-32 138	-57 270	-110 371	92,7	100 369	146 137
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI- JÄÄMÄ)	-32 138	-57 270	-110 371	92,7	100 369	146 137

TILAPALVELU LIIKELAITOS						
RAHOITUSLASKELMA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TA 2020	TA 2021
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	672 233	762 613	637 025	-16,5	844 874	875 432
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 963 240	-974 000	-2 865 000	194,1	0	0
Rah.osuudet invest.menoihin	830 723	0	0	0	0	0
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	-1 460 284	-211 387	-2 227 975	954	844 874	875 432
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	185 450	185 316	-0,1	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	775 350	0	2 000 000	0	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-833 448	-1 225 709	-847 959	-30,8	-1 001 290	-644 625
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	-1 118 116	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	1 673 354	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	497 140	-1 040 259	1 337 357	-228,6	-1 001 290	-644 625
RAHAVAROJEN MUUTOS	-963 144	-1 251 646	-890 618	-28,8	-156 416	230 807
RAHAVAROJEN MUUTOS	963 144	0	0	0	0	0

3.9.4 Elinvoimalautakunta/Nordica

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Eriytetyn taseyksikkö Elinkeinot & kehitys Nordican tehtävänä on hoitaa ja kehittää Inarin kunnan elinkeinotoimea, joka sisältää kuusi eri osa-aluetta: elinkeino ja -yrittäjäpalvelut, kansainvälisyyspalvelut, aikuiskoulutuksen koordinointi, kehittämishanketoiminta, elinkeinopoliittinen edunvalvonta ja muu elinkeinotoimea tukeva toiminta. Elinkeinot & kehitys Nordica toimii elinvoimalautakunnan alaisuudessa.

Palvelusuunnitelma:

Yksikkö jatkaa jo aloitettua vuosien 2019 - 2021 elinvoimaohjelman valmistelua painopistealueittain: yritysten toimintaedellytysten edistäminen, liikenne- ja tietoliikenneinfrastruktuurin kehittäminen sekä arktisuus voimavarana. Lisäksi elinvoimaohjelman valmistelussa huomioidaan kunnan toimialat ylittävät tavoitteet ja toimenpiteet.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	1251	1265	1064	1027	1027
Toimintamenot	-1210	-1265	-1064	-1027	-1027
Toimintakate (sitova)	41	0	0	0	0

Talousarvion perustelut

Talousarvion toimintatulojen osuus perustuu *kiinteään 991 000 €* vuosittaiseen kuntaosuuteen, joka on vuonna 2019 sopeutettu *963 000 euroon* ja vuosittain vaihtelevaan hankerahoitusosuuteen. Hankerahoituksen osuus vaihtelee riippuen siitä mille ja minkä suuruusluokan hankkeille saadaan rahoituspäätös. Hanke-rahoitus on kunnan ulkopuolelta tulevaa toimintatuloa.

ELINVOIMALAUTAKUNTA/NORDICA TULOSLASKELMA	TP 2017	TA 2018	TA2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 042 086	1 265 133	1 009 480	-20,2	1 026 500	1 026 500
Tuet ja avustukset	178 266	0	54 572	0	0	0
Muut toimintatuotot	30 684	0	0	0	0	0
	1 251 036	1 265 133	1 064 052	-15,9	1 026 500	1 026 500
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-240 331	-228 202	-230 000	0,8	-235 060	-240 466
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-37 853	-36 512	-39 284	7,6	-39 208	-40 110
Muut henkilösivukulut	-9 873	-13 487	-9 200	-31,8	-9 402	-9 619
Palvelujen ostot	-774 055	-826 747	-613 168	-25,8	-569 263	-564 973
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-31 851	-20 300	-30 000	47,8	-30 510	-31 059
Avustukset	-21 400	-18 685	-21 400	14,5	-20 000	-15 000
Muut toimintakulut	-94 560	-121 200	-121 000	-0,2	-123 057	-125 273
	-1 209 922	-1 265 133	-1 064 052	-15,9	-1 026 500	-1 026 500
TOIMINTAKATE	41 114	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-32	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	41 082	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	41 082	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	41 082	0	0	0	0	0

3.9.5 Saariselän kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Saariselän kehittämisrahasto toteuttaa Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välillä 29.11.2011 allekirjoitettua sopimusta sopimuksen 6 kohdan 6 momentin mukaisesti: ”Kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot tämän sopimuksen tarkoittamalla alueella kunta ja kunnan omistama rinneyhtiö sitoutuvat käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.”

Inarin kunta ja Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttösopimuksia. Vuotuisesassa tilinpäätöksessä on tehty solmituista sopimuksista yhteenveto. Sopimusten yhteisarvo vuoden 2014 lopussa oli 9.165.818 euroa. Sopimuksissa seuraavia tulevien vuosien rakentamisvastuita vuoden 2014 lopussa oli 1.283.741 euroa. Sopimuskannassa on tulevien vuosien saatavakirjauksia 1.020.504 euroa ja korkotuottokirjauksia 470.000 euroa eli yhteensä 1.490.504 euroa. Sopimusvastuut on siirretty vuoden 2015 alusta Saariselän kehittämisrahastoon sellaisena kuin sopimuskanta oikeuksineen ja velvoitteineen vuoden 2014 lopussa oli.

Saariselän kehittämisrahaston sääntöjä, tehtävänjakoa Saariselkä Oy:n kanssa sekä talousarvioperusteita tarkastellaan edelleen vuoden 2019 aikana.

Palvelusuunnitelmat

Toiminnan sisältö on määritelty valtuuston 27.3.2014 hyväksymässä säännössä: Rahaston tarkoituksena on Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen sopimuksen 29.11.2011 kohdan 6 mukaisesti; kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot kunta sitoutuu käyttämään Saariselän laskettelu - ja hiihto - olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen. Rahaston tarkoituksena on vastata ensi vaiheessa Saariselän rinnealueen asemakaavan kunnallistekniikan toteutuksen rahoituksesta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2017 tp (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ta (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)	2021 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	650	1220	400	400	400
Toimintamenot	-36	-170	-100	--100	-100
Toimintakate (sitova)	614	1 050	300	300	300
Nettokustannukset €/asukas					

Talousarvion perustelut

Saariselän kehittämisrahasto perustuu Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisiin maankäyttökorvaussopimuksiin tai vastaaviin Saariselkään liittyviin sopimuksiin. Saariselän maankäyttösopimus (Etelärinne II, Laanipalo, Keskusta) päättyy v. 2018 lopussa.

Saariselän kiinteistökaupan kehittyminen vaikuttaa merkittävästi Saariselän kehittämisrahaston taloudellisiin toimintaedellytyksiin.

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO						
TULOSLASKELMA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	0	204 000	400 000	96,1	400 000	400 000
Muut toimintatuotot	649 400	1 016 000	0	-100	0	0
	649 400	1 220 000	400 000	-67,2	400 000	400 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-35 856	-170 000	-100 000	-41,2	-100 000	-100 000
Aineet, tarvikkeet, tavarat						
	-35 856	-170 000	-100 000	-41,2	-100 000	-100 000
TOIMINTAKATE	613 544	1 050 000	300 000	-71,4	300 000	300 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkokulut	-36 210	-35 000	-32 149	-8,1	-31 950	-11 000
VUOSIKATE	577 334	1 015 000	267 851	-73,6	268 050	289 000
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-540 707	-435 382	-395 992	-9	-336 593	-286 104
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	36 627	579 618	-128 141	-122,1	-68 543	2 896
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	36 627	579 618	-128 141	-122,1	-68 543	2 896

**SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHAS-
TO**

RAHOITUSLASKELMA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	577 334	1 015 000	267 851	-73,6	268 050	289 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-45 612	-130 000	0	-100	0	0
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustulot	0	276 000	276 000	0	276 000	276 000
Toiminnan ja invest. rahavirta	531 723	1 161 000	543 851	-53,2	544 050	565 000
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik. lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0
Pitkäaik. lainojen vähennys	-182 600	-182 600	-182 600	0	-1 862 600	-182 600
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	499 732	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-238 029	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	79 103	-182 600	-182 600	0	-1 862 600	-182 600
RAHAVAROJEN MUUTOS	610 825	978 400	361 251	-63,1	-1 318 550	382 400
RAHAVAROJEN MUUTOS	-610 825	0	0	0	0	0

4. TULOSLASKELMAOSA

4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Talousarvio ja -suunnitelma on valmisteltu seuraavien veroprosenttien pohjalta:

Tuloveroprosentti v. 2019 on 19,00.

Kiinteistöveroprosentit v. 2019:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

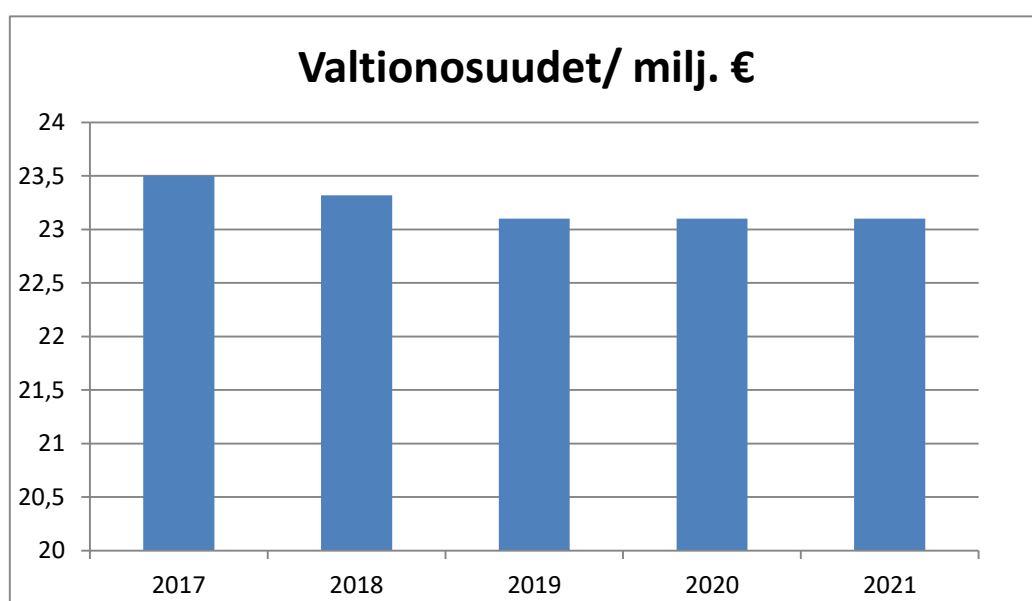
Verotuloja arvioidaan ensi vuonna kertyvän kaikkiaan noin 28,6 milj. euroa. Kunnallisveroa (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 21,5 milj. euroa, mikä on n. 0,3 milj. euroa enemmän kuin Kuntaliiton kuluvan vuoden ennuste tällä hetkellä. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan noin 2,7 milj. euroa, mikä on n. 0,2 milj. euroa enemmän kuin kuluvalla vuoden ennuste on nyt. Kiinteistöveroa saataneen lähes saman verran kuin kuluvana vuonna eli n. 4,4 milj. euroa. Kunnan verotuloennustepohjana on käytetty Suomen Kuntaliiton veroennustekehikkoa.

Inari						
(1 000 €)						
TILIVUOSI	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verolaji						
Kunnallisvero	19 750	19 853	21 236	21 545	22 269	23 180
<i>Muutos %</i>	4,8	0,5	7,0	1,5	3,4	4,1
Yhteisövero	2 161	2 578	2 485	2 716	2 796	2 889
<i>Muutos %</i>	-8,5	19,3	-3,6	9,3	3,0	3,3
Kiinteistövero	4 259	4 246	4 355	4 355	4 355	4 355
<i>Muutos %</i>	4,7	-0,3	2,6	0,0	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	26 171	26 677	28 076	28 616	29 420	30 425
<i>Muutos %</i>	3,5	1,9	5,2	1,9	2,8	3,4

4.2 Valtionosuudet

Valtionosuuksien arviot perustuvat julkisesti käytettävissä olevien tietojen perusteella tehtyihin ja kuntaan saatuihin laskelmiin. Valtionosuuksia arvioidaan Kuntaliiton (14.9.2018) mukaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan n. 23,1 milj. euroa, mikä on 1,4 % vähemmän kuin kuluvalle vuodelle arvioitu. Suunnitteluvuosien ennusteena käytetään samaa lukua kuin vuonna 2019, koska Kuntaliitto julkaisee vain talousarviovuoden ennusteen.

Kuntaliitto julkaisi ensimmäiset kuntakohtaiset ennakkolliset laskelmat vuodelle 2019 toukokuussa. Lopulliset päätökset vuoden 2019 valtionosuusrahoituksesta saadaan joulukuun lopussa 2018.

4.3 Poistot

Poistot on laskettu valtuustossa (2018) tarkistettujen periaatteiden mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin n. 1,7 milj. euron tasolla. Vuoden 2019 poistot koko kunnassa ovat n. 1,8 milj. euroa. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso.

INARIN KUNTA										
TULOSLASKELMA										
ULKOINEN/KOKO KUNTA	muutos-		muutos-		muutos-		muutos-		muutos-	
	TA2017	%	TA2018	%	TA2019	%	TA2020	%	TA2021	%
		ta17/ ta16/		ta18/ ta17/		ta19/ ta18/		ta20/ ta19/		ta21/ ta20/
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	1 534 120	-8	1 962 365	28	1 941 278	-1	1 956 944	1	1 984 318	1
Maksutuotot	2 935 612	4	2 954 191	1	2 984 601	1	3 141 134	5	3 198 184	2
Maksutuotot/Liikel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 441 031	13	2 024 816	-17	2 153 063	6	1 989 971	-8	2 025 793	2
Muut toimintatuotot	2 522 391	29	2 313 635	-8	1 266 361	-45	1 394 249	10	1 417 545	2
Toimintatuotot yhteensä	9 433 153	10	9 255 007	-2	8 345 303	-10	8 482 298	2	8 625 840	2
Kasvu-% ilman Ss										
MUUT TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut										
Palkat ja palkkiot	-19 123 604	0	-19 677 549	3	-20 570 339	5	-20 901 692	2	-21 349 396	2
Henkilösivukulut										
Eläkekulut	-4 734 080	-6	-4 998 856	6	-4 843 443	-3	-4 918 859	2	-4 947 805	1
Muut hlösivukulut	-841 464	-35	-1 019 786	21	-922 564	-10	-921 869	0	-941 449	2
Palvelujen ostot	-22 988 961	3	-25 482 496	11	-25 920 622	2	-26 255 448	1	-26 961 840	3
Aineet, tarv.ja tav.										
Ostot tilikauden aikana	-3 806 264	1	-2 309 698	-39	-2 763 311	20	-876 746	-68	-892 525	2
Avustukset	-2 512 464	-16	-2 504 422	0	-2 371 792	-5	-2 336 122	-2	-2 371 911	2
Muut toimintakulut	-1 330 481	19	-1 818 842	37	-1 515 183	-17	-3 477 818	130	-3 540 421	2
Toimintakulut yhteensä	-55 337 317	0	-57 811 649	4	-58 907 254	2	-59 688 554	1	-61 005 347	2
TOIMINTAKATE	-45 904 164	-2	-48 556 642	6	-50 561 951	4	-51 206 256	1	-52 379 507	2
Verotulot	26 676 993	2	26 550 000	0	28 616 000	8	29 420 000	3	30 424 000	3
Valtionosuudet	23 455 583	-1	23 329 000	-1	23 098 665	-1	23 098 665	0	23 098 665	0
Rahoitustuotot ja -kulut										
Korkotuotot	82 389	0	85 300	4	92 760	9	92 760	0	92 760	0
Muut rahoitustuotot	863 322	7	810 000	-6	843 050	4	843 050	0	843 050	0
Korkokulut	-250 809	-26	-339 560	35	-184 149	-46	-196 450	7	-148 350	-24
Muut rahoituskulut	-5 012	-69	-5 000	0	-4 700	-6	-4 700	0	-4 700	0
VUOSIKATE	4 918 302	37	1 873 098	-62	1 899 675	1	2 047 069	8	1 925 918	-6
Poistot ja arvonalentumiset										
Suunn. muk. poistot	-2 049 899	10	-2 072 501	1	-1 799 574	-13	-1 685 592	-6	-1 488 815	-12
Poistot/Yhdyskuntarak.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0		0		0		0		0	
TILIKAUDEN TULOS	2 868 403	65	-199 403	-107	100 101	-150	361 477	261	437 103	21
Rahastojen väh.	-29 791	0	20 383	0	1 159	0	2 549	120	3 956	55
Varausten lis.	0		0		0		0		0	
TILIK. YLIJ-/ALIJÄÄMÄ	2 838 612		-179 020		101 260		364 026		441 059	
Toimintatuotot/-kulut %	17		16,0		14,2		14,2		14,1	

5. INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Hanketavoitteet

Hankekohtaisissa tavoitemäärytyksissä tulee selvittää, onko kyse uus-, laajennus- vai korvausinvestoinnista. Lisäksi tulee esittää, tavoitellaanko investoinnilla palvelutuotannon määrän lisäämistä, palvelukyvyn parantamista vai tuotannon tehostamista. Investointituloissa tulee eritellä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti.

KUSU 2018-2021	2018	2019	2020	2021
	-2 626 750	-4 381 100	-314 000	-94 000
INVESTOINTIMENOT				
Peruskunta				
Khall/ Maanhankinta	-423 750	-50 000	-50 000	-50 000
Khall/Tytäryhtiöosakk. ja osuudet	0	0	0	0
Sos.- ja terv.ltk/ Koneet ja laitteet	-287 000	-242 000	-270 000	-60 000
Sivistysltk/Koneet ja kalusto	0	-180 000	0	0
Tekninen ltk./ Kiinteät rakenteet	-930 000	-1 055 100	-300 000	-300 000
Tekninen ltk/Koneet ja kalusto	-55 000	0	0	0
Peruskunta yhteensä	-1 695 750	-1 527 100	-620 000	-410 000
Ruokapalvelu-liikelaitos				
Koneet ja kalusto	-30 000	-35 000	-20 000	-10 000
Ruokapalvelu-liikelaitos yhteensä	-30 000	-35 000	-20 000	-10 000
Tilapalvelu-liikelaitos				
Terveyskeskus	-289 000	0	0	0
Männikön palvelukoti	-100 000	-140 000	0	0
Ivalon ala-asteen koulu	-50 000	-1 300 000	0	0
Ivalon koulukampus	-200 000	-200 000	0	0
Inarin koulu	0	-55 000	0	0
Peräsaajon halli	-250 000	0	0	0
Inarin vuokratalo-ikäihm. Asunt	0	-100 000	0	0
Saariselän päiväkoti	-35 000	-750 000	0	0
Näätämön päiväkoti	0	-350 000	0	0
Kunnantalo	-50 000	-170 000	0	0
Tilapalvelu-liikelaitos yhteensä	-974 000	-3 065 000	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto				
Inarin kalahallin laitoshyväk.	-100 500	0	0	0
Veskon.kalasataman varustelu	-112 500	-80 000	0	0
Jäähileasemat	-70 000	0	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto yht.	-283 000	-80 000	0	0
Saariselän kehittämisrahasto				
Maa-alueet, Rinnealue	-130 000	0	0	0
Saariselän kehittämisrahasto yht.	-130 000	0	0	0
KOKO KUNTA INV.MENOT YHT.	-3 112 750	-4 707 100	-640 000	-420 000
RAHOITUSOSUUDET INVEST.				
Peruskunta				
Sivistysltk/Koneet ja kalusto	0	0	0	0
Tekninen ltk/ Kiinteät rakenteet	0	0	0	0
Peruskunta yht. rahoitusosuudet	0	0	0	0
Tilapalvelu-liikelaitos				
Männikön palvelukoti	0	0	0	0
Tilapalvelu-liikelaitos yhteensä	0	0	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto				
Inarin kalahallin laitoshyväk.	65 200	0	0	0
Veskon.kalasataman varustelu	38 800	0	0	0
Jäähileasemat	56 000	0	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto yht.	160 000	0	0	0
KOKO KUNTA RAH.OS. YHT.	160 000	0	0	0
PYS.VAST. HYÖD. LUOVUTUSTULOT				
Peruskunta				
Khall/ Maanhankinta	50 000	50 000	50 000	50 000
Peruskunta luovutustulot yht.	50 000	50 000	50 000	50 000
Saariselän kehittämisrahasto				
Rinnealueen kadut	276 000	276 000	276 000	276 000

Saariselän kehittämisrahasto yht.	276 000	276 000	276 000	276 000
PYS.VAST. HYÖD. LUOVUTUSTULOT YHT.	326 000	326 000	326 000	326 000
KOKO KUNTA INVEST. NETTO	-2 626 750	-4 381 100	-314 000	-94 000

INVESTOINTISUUNNITELMA 2019 - 2021

Kunnanhallitus

Maanhankinta ja -luov.	TP 2017	TA+M 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-94 805	-423 750	-50 000	-50 000	-50 000
Tulot	421 107	50 000	50 000	50 000	50 000
Rahoitusosuudet			50 000	50 000	50 000
Omaisuuksien myynti	421 107	50 000	50 000	50 000	50 000
Netto	326 302	-373 750	0	0	0

Hanketavoitteet

Maanhankintaan käytetään maanmyyntitulojen vastaava määrä.

Kunnanhallitus yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-94 805	-423 750	-50 000	-50 000	-50 000
Tulot	421 107	50 000	50 000	50 000	50 000
Rahoitusosuudet			50 000	50 000	50 000
Omaisuuksienmyynti			50 000	50 000	50 000
Netto	326 302	-373 750	0	0	0

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Koneet ja kalusto	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-15 000	-227 000	-147 000	-115 000	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-15 000	-227 000	-147 000	-115 000	0

Hanketavoitteet

Vuosi 2019:

1. tk:n vastaanottotilojen kalustaminen 23 000 € (siirtyy v. 2018)
2. toimintakeskuksen kalustaminen 20 000 €
3. vuodeosaston kalusteiden uusiminen 35 000 €
4. kotipalveluauto 26 000 €
5. Mäntynen kalustaminen 43 000 € (kuntosali ja hoitosängyt)

Vuosi 2020:

1. välinehuollon autoklaavin uusiminen 45 000 €
2. hoitajakutsujärjestelmä tk:n neuvolaan 25 000 €
3. vuodeosaston verhojen uusiminen 15 000 €
4. vuodeosaston hoitosängkyjen uusiminen 10 000 €
5. katonosturi Kaamosrannan ryhmäkotiin 20 000 €

Suun ja terv.huolto	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-43 000	-30 000	-10 000	-30 000	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-43 000	-30 000	-10 000	-30 000	0

Hanketavoitteet

Vuosi 2019

1. Porahuoltokoneet 10 000 €

Vuosi 2020

1. Digitaalinen jäljennösjärjestelmä 30 000 €

Lääkäritoiminta	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot		-30 000	-40 000	-50 000	-60 000
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-30 000	-40 000	-50 000	-60 000

Hanketavoitteet

Vuosi 2019:

1. rasiusergometrialaitteiston uusiminen 40 000 €

Vuosi 2020:

1. ultraäänilaitteen uusiminen tk:n vastaanotolle 50 000 €

Vuosi 2021:

1. gastroskopiatornin uusiminen 50 000 €,

2. nasofiberoskooppi tk:n vastaanotolle 10 000 €

Sosiaalipalvelujen KanTa-integraatio	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot			-45 000	-75 000	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-45 000	-75 000	0

Hanketavoitteet

Vuosi 2019:

1. Lakisääteinen KanTa-integraatio sosiaalipalvelujen osalta, vanhojen aineistojen arkistointi

Vuosi 2020:

1. KanTa -integraatio sosiaalipalvelujen osalta

Sos. Ja terv.ltk yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-58 000	-287 000	-242 000	-270 000	-60 000
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-58 000	-287 000	-242 000	-270 000	-60 000

Sivistyslautakunta

Kirjasto	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-97 500		-50 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-97 500	0	-50 000	0	0

Hanketavoitteet

Inarin kirjaston toiminnallisen muutoksen edellyttämät korjaustyöt, kalusto ja hankinnat: hyllyt, työtiski, sähkötyöt, lukutila, medianurkkaus.

Uusien tilojen kalustaminen	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot			-130 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-130 000	0	0

Tilapalvelun suunnitelmissa olevat hankkeet: Ivalon ala-asteen koulun ja varhaiskasvatuksen väistötilat, Saariselän päiväkoti ja Näätämön ryhmäperhepäiväkoti. Sivistystoimi kalustaa kyseiset kohteet.

Liikunta	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-36 600				
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-36 600	0	0	0	0

Hanketavoitteet

Siv. Itk yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-134 100	0	-180 000	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-134 100	0	-180 000	0	0

Tekninen lautakunta

Tiet yms. kiinteät rak.	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-424 781	-300 000	-974 700	-300 000	-300 000
Tulot	0	0	0		
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-424 781	-300 000	-974 700	-300 000	-300 000

Hanketavoitteet

	2019	2020	2021
Salmenrannan tie ja uimahallin pysäköintijärj.	191200 €		
Mutamaan alueen katujen kunnostus ym.		300000 €	
Sudentien kunnostus ym.			300000
Päällystysohjelma	383500 €		
Kirkonkylän torialue	400000 €		

Liikenneväylät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	0	-380 000			
Tulot	0				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-380 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Veskoniemen satama	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-402 065	-250 000			
Tulot	20 000				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-382 065	-250 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Rak.tark sähköinen arkist.	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-24 500	-55 000			
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-24 500	-55 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Puustellinrannan satama	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot			-80 400		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-80 400	0	0

Inarin kirkonkylän Puustellinrannan sataman rakentaminen.

Tekninen ltk. yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-851 346	-985 000	-1 055 100	-300 000	-300 000
Tulot	20 000	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-831 346	-985 000	-1 055 100	-300 000	-300 000

Kalatalouden kehittämisrahasto

Inarin kalahalli	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	0	-100 500			
Tulot	19 880	65 200			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	19 880	-35 300	0	0	0

Hanketavoitteet

Jäähileasemat	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	0	-70 000			
Tulot	0	56 000			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-14 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Veskonien kalasatama	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	0	-42 500	-80 000		
Tulot	0	26 800			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-15 700	-80 000	0	0

Hanketavoitteet

Vuodelle 2019 Veskonien kalasataman jätevesien imeytyskaivon rakentaminen.

Kalatalous yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	0	-213 000	-80 000	0	0
Tulot	19 880	148 000	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	19 880	-65 000	-80 000	0	0

Ruokapalvelu liikelaitos

Koneet ja kalusto	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-10 301	-30 000	-35 000	-20 000	-10 000
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-10 301	-30 000	-35 000	-20 000	-10 000

Hanketavoitteet

Vuonna 2019; Ivalon valmistuskeittiön monitoimi- ja dieetti-uunin sekä jäähdytyskaapin uusiminen. Inarin valmistuskeittiön pakastekaapin uusiminen. Vuonna 2020; Ivalon valmistuskeittiön monitoimi-uunin ja kylmäkaapin uusiminen. Inarin valmistuskeittiön monitoimi-uunin uusiminen. Monitoimi-uunien uusimisen tarve tarkastetaan vuoden 2019 aikana. Vuonna 2021; Ivalon valmistuskeittiön monitoimi-uunin uusiminen. Monitoimi-uunin uusimisen tarve tarkastetaan vuoden 2020 aikana. Monitoimiuunit, dieetti-uuni sekä jäähdytys- ja kylmäkaappi ovat siirrettäviä. Hankkeiden tavoitteena on palvelukyvyn edellytysten parantaminen ja kyseessä on korvausinvestoinnit.

Ruokapalvelu yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-10 301	-30 000	-35 000	-20 000	-10 000
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-10 301	-30 000	-35 000	-20 000	-10 000

Tilapalvelu liikelaitos

Männikön palvelukoti	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-2 731 632	-100 000	-140 000		
Tulot	830 723				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-1 900 909	-100 000	-140 000	0	0

Hanketavoitteet

Männikön sisäilman jäähdytyksen kustannusarvio 140 000 euroa.

Terveyskeskus	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-42 363	-289 000			
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-42 363	-289 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Pienet hankkeet	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot			-150 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-150 000	0	0

Hanketavoitteet

Varaus pieniin korjaus- ja muutostöihin, rahan käyttö päätetään Tilapalvelu liikelaitoksen johtokunnassa.

Ivalon koulukampus	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot		-200 000	-200 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-200 000	-200 000	0	0

Hanketavoitteet

Siirretään suunnittelumääräraha 200 000 € vuodelle 2019.

Inarin koulu	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot			-55 000		
Tulot	0				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-55 000	0	0

Hanketavoitteet

Laavun rakentaminen Inarin koulun pihapiiriin.

Ivalon ala-aste	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot		-100 000	-1 150 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-100 000	-1 150 000	0	0

Hanketavoitteet

Varhaiskasvatuksen ja koulun lisätilat Ivalon ala-asteen koulun pihapiiriin.

Kunnantalo	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-39 548		-170 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-39 548	0	-170 000	0	0

Hanketavoitteet

Keittiö-ruokasalin ja kahden kokoushuoneen muutoksiin.

Saariselän päiväkot	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	0	-35 000	-750 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-35 000	-750 000	0	0

Hanketavoitteet

Saariselän siirtokelpoisen päiväkotirakennuksen toteutus.

Ivalon lukion liikuntasalin korj	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-147 698				
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-147 698	0	0	0	0

Peräsaajontie tsto ja sos.tilat	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-2 000	-250 000			
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-2 000	-250 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Näätämön päivähoitorakennus	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot			-350 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	0	-350 000	0	0

Hanketavoitteet

Siirtokelpoisen päivähoitorakennuksen toteutus Näätämöön.

Inarin Vuokratalo	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot			-100 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	0	-100 000	0	0

Hanketavoitteet

Inarin kirkonkylän ikäihmisten vuokratalohanke. V. 2019 määräraha suunnitteluun.

Tilapalvelu yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-2 963 241	-974 000	-3 065 000	0	0
Tulot	830 723	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-2 132 518	-974 000	-3 065 000	0	0

Saariselän kehittämisrahasto

Rinnealueen maanluov.	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot		-130 000	0	0	0
Tulot	0	276 000	276 000	276 000	276 000
Rahoitusosuudet					0
Omaisuuudenmyynti		276 000	276 000	276 000	276 000
Netto	0	146 000	276 000	276 000	276 000

Hanketavoitteet

Rinnealueen kunnall.tek.	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-45 612				
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-45 612	0	0	0	0

Hanketavoitteet

S-selän kehitt.rah. Yht.	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-45 612	-130 000	0	0	0
Tulot	0	276 000	276 000	276 000	276 000
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti			276 000	276 000	276 000
Netto	-45 612	146 000	276 000	276 000	276 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

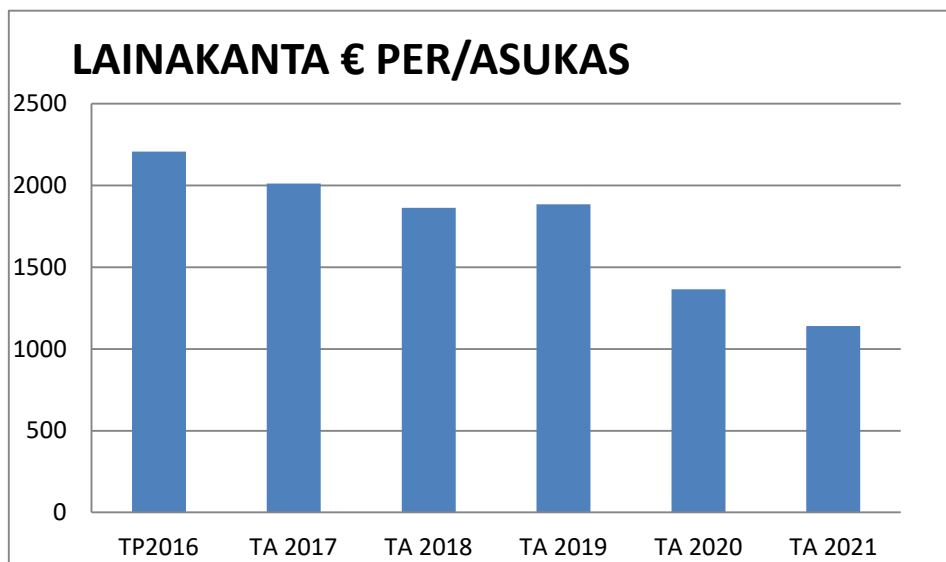
Investoinnit yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021
Menot	-4 157 405	-3 112 750	-4 707 100	-640 000	-420 000
Tulot	1 291 710	486 000	326 000	326 000	326 000
Rahoitusosuudet		160 000			
Omaisuuudenmyynti	421 107	326 000	326 000	326 000	326 000
Netto	-2 865 695	-2 626 750	-4 381 100	-314 000	-94 000

6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA

Suunnittelukauden 2019 – 2021 nettoinvestointien määrä keskimäärin on n. 2 milj. euroa koko kunnassa. Ensi vuonna nettoinvestoinnit ovat 4,4 milj. euroa. Vuonna 2019 on varauduttu pitkäaikaisen lainanottoon kahdella miljoonalla eurolla. Suunnitteluvuosille ei ole suunniteltu lainanottoa. Rahoituslaskelmassa on lisäksi varauduttu antolainaukseen Inergia Oy:lle 1 milj. eurolla. Lyhytaikaista korotonta tilapäislainaa on varauduttu antamaan mahdollisiin kehittämishakkeisiin 0,2 milj. euroa. Kunnanhallitus voi erillispäätöksillä antaa tilapäislainoja mm. kylien EU- tai muihin hankkeisiin.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan vähennyksiä on vuositasolla n. 2,0 milj. euroa lukuun ottamatta vuotta 2020, jolloin Saariselän kehittämisrahastolle otettu *bullet* –laina erääntyy maksettavaksi. Tämä nostaa lainanlyhennykset n. 3,6 milj. euroon. Pitkäaikaisen lainan määrä laskee kuluvana vuonna vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden 2019 aikana lainamäärä pysyy lähes samana kuluvaan vuoteen nähden, kunnes vuosina 2020 – 2021 jälleen laskee.

Peruskunnan lainojen taso on alempi kuin maassa keskimäärin, mutta konsernivalan määrä on suurempi. Kunnan kassatulot ovat jälkipainotteisia johtuen kiinteistöveron maksatusaikataulusta (kiinteistöverot kerätään ja maksetaan vasta vuoden lopulla). Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Riittävän hyvä tavoite toteutuu, jos maksuvalmius saadaan pysymään 20 päivässä. Kuluvalle vuodelle kassan riittävyys on arvioitu 40 päivää. V. 2019 kunnan maksuvalmius eli kassan riittävyys on arvioitu 21 päivään. Maksuvalmiuspäivien vähemiseen vaikuttavat ensi vuoden korkeahkojen investointimenojen lisäksi v. 2017 annettu 1 milj. euron ja vuonna 2019 annettava 1 milj. euron antolainaukset kassasta Inergia Oy:lle. Suunnitteluvuosien kassan riittävyys tunnuslukuna edelleen laskee näiden vaikutuksista ja myös siksi, että uutta pitkäaikaista lainaa ei tässä vaiheessa ole suunniteltu otettavaksi vv. 2020 ja 2021.

Vuonna 2018 lainamäärä laskee 1 864 euroon asukasta kohden, ja nousee vuoteen 2019 loppuun mennessä 1 885 euroon asukasta kohden.

LAINAKANTA						
Vuosi	Peruskunta	Tilapalvelu liikelaitos	Saariselän kehittämis- rahasto	Yhteensä	Asuk- kaita	Asukasta kohti
	€	€	€	€		€
Tilinpäätös 2011	8 090 040	7 289 365		15 379 405		2 263
Tilinpäätös 2012	6 749 739	6 561 964		13 311 703		1 979
Tilinpäätös 2013	7 504 437	6 631 754		14 136 191		2 080
Tilinpäätös 2014	6 554 136	6 048 959	1 826 000	14 429 095		2 119
Tilinpäätös 2015	5 603 836	5 316 359	3 323 400	14 243 595		2 096
Tilinpäätös 2016	5 755 444	6 132 911	3 140 800	15 029 155		2 208
Tilinpäätös 2017	4 798 852	6 074 787	2 958 200	13 831 811		2 012
Talousarvio 2018						
lyhennykset	-856 618	- 1 225 709	-182 600	-2 264 927		
lainanotto		1 163 003		1 163 003		
netto	-856 618	-62 706	-182 600	- 1 101 924		
Lainaa 31.12.				12 729 887	6829	1 864
Talousarvio 2019						
lyhennykset	-781 318	- 847 959	-182 600	-1 811 877		
lainanotto		2 000 000		2 000 000		
netto	-781 318	1 152 041	-182 600	188 123		
Lainaa 31.12.				12 918 010	6854	1 885
Talousarvio 2020						
lyhennykset	-705 998	-1 001 290	-1 862 600	-3 569 888		
lainanotto						
netto	-705 998	-1 001 290	-1 862 600	- 3 569 888		
Lainaa 31.12.				9 348 122	6854	1 364
Talousarvio 2021						
lyhennykset	-705 998	-644 625	-182 600	-1 533 223		
lainanotto						
netto	-705 998	-644 625	-182 600	-1 533 223		
Lainaa 31.12.				7 814 899	6854	1 140

INARIN KUNTA										
RAHOITUSLASK.										
ULKOINEN/KOKO KUNTA	TA2017		TA2018		TA2019		TA2020		TA2021	
Toiminnan rahavirta										
Vuosikate	4 918 302		1 873 098		1 899 675		2 047 069		1 925 918	
Satunnaiset erät										
Tulorah.korj.erät										
Investointien rahavirta										
Investointimenot	-4 157 404		-3 112 750		-4 707 100		-640 000		-420 000	
Rah.osuudet inv.menoihin	870 603		160 000		0		0		0	
Pys.vast.h. luovutustulot	857 643		326 000		326 000		326 000		326 000	
Toim. ja invest. rahavirta	2 489 144		-753 652		-2 481 425		1 733 069		1 831 918	
Rahoituksen rahavirta										
Antolain.muutokset										
Antolainasaam.lisäykset										
Antolainasaam vähenn.	-1 741 842		185 450		-814 684		0		0	
Liitt.maksut/Antolainat										
Lainakannan muutokset										
Pitkäaik. lainojen lisäys	775 350		1 000 000		2 000 000		0		0	
Pitkäaik. lainojen vähennys	-1 972 666		-2 264 927		-1 811 877		-3 569 888		-1 533 223	
Lyhytaik.lainojen muutos	0		200 000		0		0		0	
Oman pääoman muutos	0		0		0		0		0	
Muut maksuv.muut.	993 554		-200 000		0		0		0	
Rahoituksen kassavirta	-1 945 604		-1 079 477		-626 561		-3 569 888		-1 533 223	
Rahavarojen muutos	543 540		-1 833 129		-3 107 986		-1 836 819		298 695	
Kassa 31.12.	8 672 267		6 839 138		3 731 152		1 894 333		2 193 028	
väh. kalatalousrah.	-1 517 905		-1 453 735		-1 436 964		-1 499 305		-1 560 690	
kassa 31.12 kunta+tilap.+ruok	7 154 362		5 385 403		2 294 188		395 028		632 338	
+nordica+saar.keh.rahasto										
Kassan riittävyys (pv)	50		40		21		11		13	
*siitä kalatal.rah.	6		7		7		8		9	
* siitä peruskunta+liikel.	44		32		13		2		4	
Lainanhoitokate	2	27	0,8	-63	1,0	23	0,6	-43	1,2	107

7. HENKILÖSTÖOHJELMA

HENKILÖSTÖOHJELMA 2019

	Lukumäärä		Lukumäärä			
KUNNANHALLITUS	TP2017	TA 2018	TA 2019	2020	2021	2022
kunnanjohtaja	1	1	1			
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	1	1	1	1	1	1
HALLINTO-OSASTO						
Hallinto						
hallintojohtaja	1	1	1			
henkilöstösihteeri-suunnittelija	1	1	1			
arkistosihteeri	1	1	1			
taloussihteeri	1	1	1			
toimistosihteeri	4	4	4			
hyvinvointikoordinaattori			0,5			
Yhteensä	8	8	8,5	8,5	8,5	8,5
harjoittelija (3 kk)						
Atk						
atk-päällikkö	1	1	1			
Yhteensä	1	1	1	1	1	1
Kalatalous						
kalataloustyöntekijä	0,5	-0,5				
Yhteensä	0,5	0	0	0	0	0
HALLINTO-OSASTO YHTEENSÄ	9,5	9	9,5	9,5	9,5	9,5
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS						
Ivalon valmistuskeittiö						
ruokapalvelujohtaja	1	1	1			
ruokapalvelu esimies	1	1	1			
dieettikeittäjä	1	1	1			
keittäjä	3	3	3			
ravitsemistryöntekijä (keitiöap.)	3	3	3			
ravitsemistryöntekijä (ruoanjakaja)	4,92	4,92	7,76			
Yhteensä	13,92	13,92	16,76	16,76	16,76	16,76
Inarin valmistuskeittiö						
keittäjä-työnjohtaja	1	1	1			
ravitsemistryöntekijä (keitiöap.)	1	1	1			
ravitsemistryönt./peruspalveluteht. (ruoanjakaja)	0,2	0,2	0,2			
Yhteensä	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS YHT.	16,12	16,12	18,96	18,96	18,96	18,96

	Lukumäärä	Lukumäärä				
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	2020	2021	2022
Elinkeinojohtaja	1	1	1			
kehittämiskoordinaattori	1	1	1			
kv. asioiden koordinaattori	1	1	1			
palvelusihteeri	1	1	1			
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA						
YHTEENSÄ	4	4	4	4	4	4

SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO

Hallinto

sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja	1	1	1			
hallintosihteeri	1	1	1			
hallinto yhteensä	2	2	2	2	2	2

Sosiaalityö

sosiaalityön johtaja	1	1	1			
sosiaalityöntekijä	6	6	6			
toimistosihteeri	1,8	1,8	1,8			
perhetyöntekijä	1	1	1			
päihdetyöntekijä	1	1	1			
sosiaaliohjaaja	1	1	1			
työvalmentaja	1	1	1			
perhetyöntekijä, määräaikainen (1)						
Sosiaalityö yhteensä	12,8	12,8	12,8	12,8	12,8	12,8

Avohoito

avohoidon johtaja	1	1	1			
toimistosihteeri	2	2	2			

Avosairaanhoito

vastaava sairaanhoitaja	1	1	1			
terveydenhoitaja	9,5	9,5	7,5			
kansanterveyshoitaja *)			2			
terveyskeskusavustaja	3,5	3,5	3,5			
sairaanhoitaja	3	4	4			
puheterapeutti	1	1	1			
perhetyöntekijä			1			
*) nimikemuutos						

Mielenterveys-perheneuvola

psykologi	2	2	1			
psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3			

	Lukumäärä TP 2017	Lukumäärä TA 2018	Lukumäärä TA 2019	2020	2021	2022
Tukipalvelut						
bioanalytikko	2	2	2			
terveyskeskusavustaja	1	1	1			
röntgenhoitaja	1	1	1			
fysioterapeutti	4	4	4			
tarvikevarastonhoitaja	0,5	0,5	0,5			
välinehuoltaja	1	1	1			
Kotipalvelu						
palveluohjaaja	1	1	1			
sairaanhoitaja		1	1			
kodinhoitaja	9	7	7			
lähihoitaja	13,5	13,5	13,5			
fysioterapeutti	1	1	1			
hoiva-avustaja	2	2	2			
saamenkielinen kylätyöntekijä		3	3			
lähihoitaja			1			
Avohoito yhteensä	62	65	66	66	66	66
Lääkäritoiminta						
johtava lääkäri	1	1	1			
terveyskeskuslääkäri	5	5	5			
terveyskeskusavustaja	0,5	0,5	0,5			
Lääkäritoiminta yhteensä	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Laitoshoito ja asumispalvelut						
laitoshoidon johtaja	1	1	1			
toimistosihtööri	1	1	1			
Vuodeosasto						
osastonhoitaja	1	1	1			
sairaanhoitaja	12	12	12			
kätilö	5	5	5			
perushoitaja	10,5	10,5	10,5			
terveyskeskusavustaja	1	1	1			
saamenkielinen lähihoitaja		1	1			
Ryhmäkoti Hilla ja Puolukka						
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1			
perushoitaja	3	3	3			
lähihoitaja	13	13	13			
fysioterapeutti	0,5	0,5	0,5			
hoiva-avustaja	0,5	0,5	0,5			
ravitsemistyöntekijä						
(perusp.)/laitoshuoltaja	1	1	1			

	Lukumäärä TP 2017	Lukumäärä TA 2018	Lukumäärä TA 2019	2020	2021	2022
hoitoapulainen	1	1	1			
saamenkielinen lähihoitaja		1	1			
Ryhmäkoti Mustikka						
lähihoitaja	6	6	6			
kodinhoitaja	1	1	1			
hoitoapulainen	1	1	1			
saamenkielinen lähihoitaja		1	1			
Rymäkoti Kaarnikka						
sairaanhoitaja	1	1	1			
lähihoitaja	6	6	6			
hoitoapulainen	1	1	1			
hoiva-avustaja	0,5	0,5	0,5			
fysioterapeutti	0,5	0,5	0,5			
Kehitysvammaisten ryhmäkoti						
hoitaja	1	1	0			
lähihoitaja	8	8	9			
hoitoapulainen	1	1	1			
Toimintakeskus						
kehitysvammahuollon ohjaaja	1	1	1			
ohjaaja	2	2	2			
lähihoitaja	2	2	2			
LAITOSHOITO- JA ASUMISPALVELUT YHTEENSÄ	83,5	86,5	85,5	85,5	85,5	85,5
Suun terveydenhuolto						
terveyskeskushammaslääkäri	4	4	4			
suuhygienisti	1	1	1			
hammashoitaja	6	6	6			
Suun terveydenhuolto yhteensä	11	11	11	11	11	11
Ympäristövalvonta						
Inari ja Utsjoki v. 2008 -isäntäkuntana Inari						
kunnaneläinlääkäri	3	3	3			
ympäristötarkastaja	1	1	1			
terveydensuojelutarkastaja	2	2	2			
eläinlääkäri 3 kk (määräaik.)						
Ympäristövalvonta yhteensä	6	6	6	6	6	6
Maaseututoimi						
maataloussihteeri	1	1	1			
toimistos sihteeri	1	-1				

	Lukumäärä TP 2017	Lukumäärä TA 2018	TA 2019	2020	2021	2022
*) ympäristöyksikön johtajan tehtävät						
hoitaa lautakunnan määräämä						
viranhaltija						
ympäristötarkastaja 0,5 (määräaik.)						
Maaseututoimi yhteensä	2	1	1	1	1	1
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO						
YHTEENSÄ	185,8	190,8	191,8	191,8	191,8	191,8
Tilapäiset määräaikaiset						
saamenkieliset kyläyöntekijät	3					
saamenkieliset lähihoitajat	3					
palveluohjaaja	1					
eläinlääkäri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
lastensuojelun perhetyöntekijä			1	1	1	1
ympäristötarkastaja			0,5	0,5		
SIVISTYSOSASTO						
Hallinto						
sivistysjohtaja	1	1	1			
hallintosihteeri	1	1	1			
toimistosihteeri	1,5	1,5	1,5			
sosiaalityöntekijä	1	1	1			
psykologi			1			
Yhteensä	4,5	4,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Perusopetus						
rehtori	3	3	2			
toimistosihteeri	2	2	2			
opettajaviranhaltija	71	70	68			
joista inarinsaamenkielisessä ja inarin-						
saamenkielen opetuksessa	4	6	5			
joista koltansaamenkielisessä ja kolta-						
saamenkielen opetuksessa	1	1	1			
joista pohjoissaamenkielisessä ja						
pohjoissaamenkielen opetuksessa	4	9	10			
tuntiopettaja (päätoiminen)	3	3	1			
joista inarinsaamenkielisessä ja inarin-						
saamenkielen opetuksessa	2	-2				
joista pohjoissaamenkielisessä ja						
pohjoissaamenkielen opetuksessa	1	1	1			
koulunkäynninohjaaja	16	16	13,5			
Yhteensä	95	94	86,5	86,5	86,5	86,5

	Lukumäärä TP 2017	Lukumäärä TA 2018	Lukumäärä TA 2019	2020	2021	2022
tilapäinen määräaikainen henkilöstö						
tuntiopettaja (päätoiminen)			4			
joista inarinsaamenkielisessä ja inarin- saamen kielen opetuksessa			1			
koulunkäynninohjaaja			3			
Lukio						
rehtori	1	1	1			
toimistos sihteeri	0,5	0,5	0,5			
opettajaviran haltija	8	8	8			
tuntiopettaja (päätoiminen)	1	-1				
Yhteensä	10,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5
Kansalaisopisto						
rehtori	1	1	1			
toimistos sihteeri	-0,5					
opettajaviran haltija	2	2	2			
tuntiopettaja (päätoiminen)	4	5	6			
Yhteensä	7	8	9	9	9	9
Kirjasto						
kirjastotoimen johtaja	1	1	1			
informaatikko*)	1	1	1			
kirjastonhoitaja	1	1	1			
kirjastovirkailija	3	3	3			
kuljettaja-virkailija	1	1	1			
Yhteensä	7	7	7	7	7	7
*) kirjastonhoitajan nimikemuutos						
Kulttuuritoiminta						
kulttuurisihteeri	1	1	1			
Yhteensä	1	1	1	1	1	1
Liikuntatoimi						
liikuntas sihteeri*)	1	1	-1			
vapaa-aikasihteeri*)			0,5			
erityisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1			
uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1			
liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2			
Yhteensä	5	5	4,5	4,5	4,5	4,5
Nuorisotyö						
nuorisosihteeri*)	1	1	-1			
vapaa-aikasihteeri*)			0,5			
nuoriso-ohjaaja	1	1	2			

	Lukumäärä TP 2017	Lukumäärä TA 2018	Lukumäärä TA 2019	2020	2021	2022
viestintäpajanhoitaja-						
työelämävalmentaja	1	1	1			
etsivän nuorisotyön ohjaaja		1	1			
Yhteensä	3	4	4,5	4,5	4,5	4,5
*) nimikkeen muutos						
Varhaiskasvatus						
varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1			
perhepäivähoidon ohjaaja	1	1	1			
kiertävä erityislastentarhanopett.	1	1	1			
lastenhoitaja, varahoitaja	1	1	1			
toimistosihtööri	1,5	1,5	1,5			
Päiväkodit						
päiväkodinjohtaja	3	3	3			
lastentarhaopettaja	7	8	8			
erityislastentarhanopettaja	1	1	1			
ryhmäavustaja	2	2	2			
lastenhoitaja	18	18	19			
päiväkotiapulainen	2	2	2			
perhepäivähoitaja	23	20	19			
lastenhoitaja	3	3	4			
Päivähoito yhteensä	64,5	62,5	63,5	63,5	63,5	63,5
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ	196,5	195,5	191	191	191	191
TEKNINEN OSASTO						
Hallinto						
tekninen johtaja	1	1	1			
hallintosihtööri	1	1	1			
toimistosihtööri	1	1	1			
Yhteensä	3	3	3	3	3	3
Rakennusvalvonta						
rakennustarkastaja	1	1	1			
apulaisrakennustarkastaja	1	-1				
tarkastusinsinööri*)		1	1			
lupasihtööri			1			
Yhteensä	2	2	3	3	3	3
Yhdyskuntasuunnittelu						
kaavoitusinsinööri	0,6	0,6	1			
mittausinsinööri	1	1	1			
suunnitteluavustaja	1	1	-1			

	Lukumäärä TP 2017	Lukumäärä TA 2018	Lukumäärä TA 2019	2020	2021	2022
suunnittelija			1			
kaavasuunnittelija	1	1	1			
Yhteensä	3,6	3,6	4	4	4	4
Yhdyskuntarakentaminen						
maanrakennusmestari	1	1	1			
reittimestari	1	1	1			
varastonhoitaja	1	-1				
varastonhoitaja-työvalmentaja*)		1	1			
kunnossapitotyöntekijä	4	4	4			
työvalmentaja	1	1	1			
Yhteensä	8	8	8	8	8	8
*) nimikemuutos						
TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ	16,6	16,6	18	18	18	18
TILAPALVELU-LIIKELAITOS						
kiinteistöpäällikkö	1	1	1			
projekti-insinööri		1	1			
Yhteensä	1	2	2	2	2	2
TILAPALVELU-LIIKELAITOS YHTEENSÄ	1	2	2	2	2	2
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	430,52	435,02	436,26	436,26	436,26	436,26
Muutos henkilöä		4,5	1,24	0	0	0
muutos, %		1,04	0,28	0	0	0